

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ,
РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА
ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

ЗВІТ

про діяльність Національної комісії,

що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій,
радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку за 2024 рік

Київ 2025

СКЛАД КОМІСІЇ

Ми працюємо заради того, щоб кожен в Україні мав змогу користуватися якісними, безпечними та доступними електронними комунікаційними послугами та послугами поштового зв'язку.

Олександр ЖИВОТОВСЬКИЙ

ГОЛОВА НКЕК

Лілія МАЛЬОН

ЧЛЕНКИНЯ НКЕК

Микола ТКАЧЕНКО

ЧЛЕН НКЕК

Ігор КОЛЕСНИК

ЧЛЕН НКЕК

Андрій СЕМЕНЧЕНКО

ЧЛЕН НКЕК

Вікторія ТРОЩЕНКО

ЧЛЕНКИНЯ НКЕК

Олександр БІСЮК

ЧЛЕН НКЕК

ШАНОВНІ КОЛЕГИ, ПАРТНЕРИ ТА ГРОМАДЯНИ УКРАЇНИ!

2024 рік став черговим випробуванням для нашої держави та всіх сфер економіки. Попри складні умови, спричинені повномасштабною збройною агресією РФ проти України, команда НКЕК працювала над забезпеченням безперебійного зв'язку, посиленням стійкості комунікаційної інфраструктури та інтеграцією українського ринку електронних комунікацій до Єдиного цифрового ринку ЄС. Ключовим пріоритетом для НКЕК залишаються споживачі послуг зв'язку, захист їх прав на доступні та якісні послуги, обізнаність та поінформованість.

Серед основних подій 2024 року для НКЕК та ринку мобільного зв'язку – проведення Аукціону на ліцензії на користування радіочастотним спектром у діапазонах 2100, 2300 та 2600 МГц, проведення якого планувалося ще в 2022 році, але повномасштабне вторгнення ворога стало на заваді цьому і вимагало інших невідкладних рішень. Успішне проведення Аукціону забезпечило додатковий ресурс радіочастотного спектру для операторів мобільного зв'язку, щоб надавати абонентам якісні послуги 4G та розширювати покриття, а також забезпечило додаткові надходження до Державного бюджету в розмірі майже 3 млрд грн.

Одним із досягнень 2024 року стало суттєве підвищення стійкості електронних

комунікаційних мереж. Завдяки спільним зусиллям держави, операторів електронних комунікацій та міжнародних партнерів суттєво поліпшено резервування електроживлення для забезпечення українців зв'язком в умовах аварійних відключень електрики.

**Україна також зробила
значний крок до повноцінної
інтеграції в Єдиний цифровий
ринок ЄС в частині роумінгу.**

Завершено транспозицію необхідних актів ЄС щодо роумінгу в українське законодавство шляхом прийняття необхідного законодавчого пакету, який в листопаді було направлено Європейській Комісії із запитом розпочати оцінку національного законодавства на його відповідність праву ЄС, що наближає Україну до приєднання політики ЄС «Роумінг як вдома». Це серед іншого відкриває нові можливості для українських користувачів мобільного зв'язку та розширює доступ до європейського ринку для українських операторів мобільного зв'язку, забезпечує умови для розвитку сфери електронних комунікацій та підвищення якості послуг. Також було продовжено Спільну заяву між українськими та європейськими операторами щодо забезпечення доступного роумінгу для українців в ЄС на новий 12-и

місячний період - до 09.07.2025, що дозволяє українцям залишатися на зв'язку з рідними та отримувати доступні послуги роумінгу.

Попри виклики воєнного часу, галузь зв'язку демонструє зростання. Загальні доходи галузі у 2024 році зросли на 18% у порівнянні з попереднім роком, та становлять 154 млрд грн, а обсяг капітальних інвестицій у сферу електронних комунікацій зріс на 33%, до 25,1 млрд грн. Це свідчить про високу стійкість, ресурсність та адаптивність вітчизняного бізнесу сфери електронних комунікацій.

Окремої уваги заслуговує розвиток поштового сектору, який відіграє критичну роль у забезпеченні громадян необхідними послугами. Оператори поштового зв'язку продовжують виконувати соціальну місію, забезпечуючи доставку гуманітарної допомоги та вантажів першої необхідності як в Україні, так і за її межами.

Відкритий діалог з представниками індустрії є важливим і необхідним для НКЕК як для Регулятора, і ми раді, що в 2024 році нам вдалося зберегти його у форматі щорічної конференції НКЕК: «Україна на зв'язку'24».

У 2024 році НКЕК схвалила Стратегічні пріоритети НКЕК щодо розвитку регуляторного

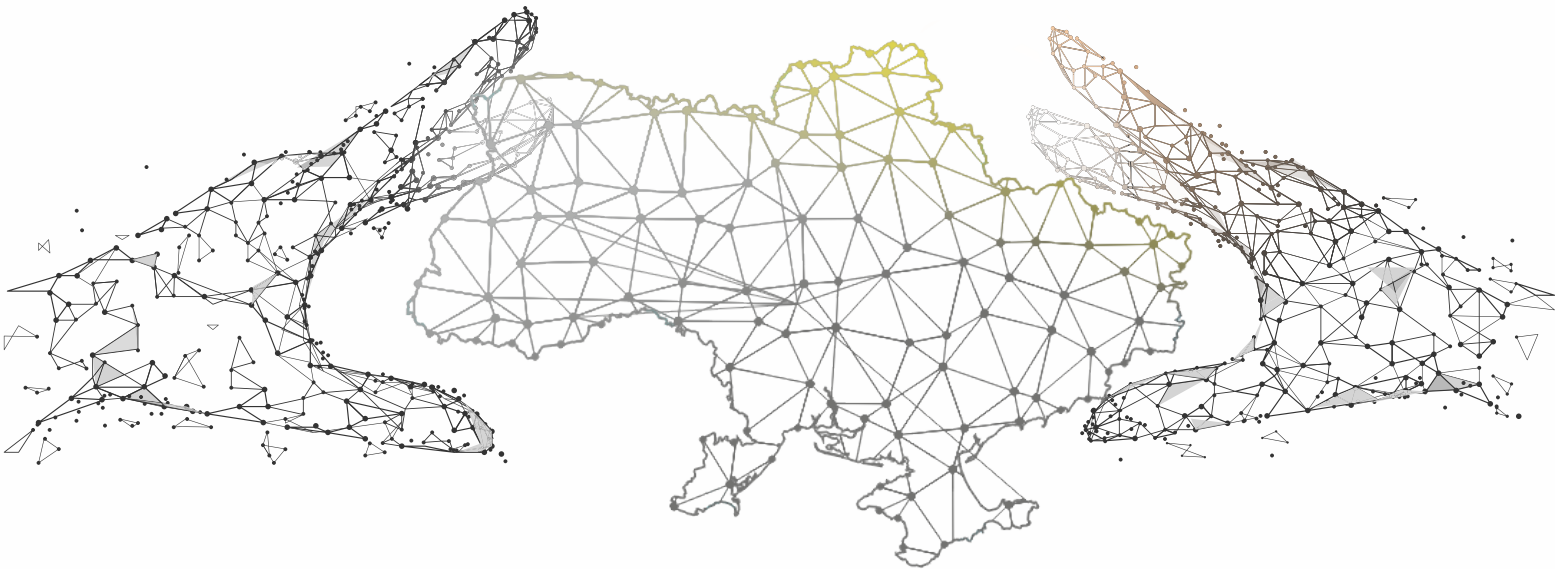
середовища у сфері електронних комунікацій на 2024-2026 роки, які є важливими орієнтирами для нашої роботи та спрямовані на стале післявоєнне відновлення сфер електронних комунікацій та радіочастотного спектра, сприяння ефективній конкуренції, управління обмеженими ресурсами, захист прав споживачів, забезпечення інвестиційної привабливості розвитку інфраструктури та ринків.

Важливим напрямком НКЕК також є співпраця з нашими іноземними партнерами на двосторонньому та багатосторонньому рівнях, зокрема через посилення нашої активної ролі в BEREC, яка суттєво змінилася з обранням представника НКЕК до Малої Ради (Mini-Board) BEREC на 2025 рік.

Висловлюю вдячність усім, хто співпрацює з нами: державним органам, бізнесу, міжнародним партнерам та споживачам послуг. Ваша підтримка та спільна праця надають змогу рухатися вперед, забезпечуючи стабільність та розвиток у надскладних умовах.

З повагою

Олександр Животовський

UKRAINIAN
NETWORK
CONNECTION

РАЗОМ МИ БУДУЄМО ЦИФРОВЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ!

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ	6
ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ ТА КЛЮЧОВІ ЦИФРИ 2024 РОКУ	7
ФУНКЦІОНУВАННЯ СФЕРИ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА СТІЙКІСТЬ МЕРЕЖ В УМОВАХ ТРИВАЮЧОЇ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ	9
СПРИЯННЯ ІНТЕГРАЦІЇ РИНКІВ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА НАДАВАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ ДО ВІДПОВІДНИХ РИНКІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	11
Приєднання України до роумінгової зони «РОУМІНГ ЯК ВДОМА»	11
Реалізація інших заходів спрямованих на інтеграцію до єдиного цифрового ринку ЄС	14
СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ НКЕК ЩОДО РОЗВИТКУ РЕГУЛЯТОРНОГО СЕРЕДОВИЩА У СФЕРІ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ НА 2024 – 2026 РОКИ	15
РОЗДІЛ 1. СТАН ТА РОЗВИТОК РИНКІВ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА НАДАВАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ	16
Загальна інформація про стан та тенденції розвитку ринків електронних комунікацій та надання послуг поштового зв'язку	17
Стан та розвиток ринку послуг мобільного зв'язку	20
Стан та розвиток ринку послуг фіксованого доступу до інтернету	26
Стан та розвиток ринку голосових послуг фіксованого зв'язку	30
Стан та розвиток ринку послуг доступу до інфраструктури електронних комунікаційних мереж	32
Стан та тенденції розвитку ринку надання послуг поштового зв'язку	33
РОЗДІЛ 2. КОРИСТУВАННЯ РАДІОЧАСТОТНИМ СПЕКТРОМ ТА РЕСУРСАМИ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ	36
Розподіл і користування радіочастотним спектром	36
Впровадження нових радіотехнологій	37
Використання радіообладнання	39
Розподіл та користування ресурсами нумерації	40
РОЗДІЛ 3. ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ, РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА ТА НАДАВАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ЇХ МОНІТОРИНГУ	42
РОЗДІЛ 4. ПРАВОВЕ ТА РЕГУЛЯТОРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	46
РОЗДІЛ 5. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ТА МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	56
РОЗДІЛ 6. ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПОСЛУГ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ, ДОСТУПНІСТЬ УНІВЕРСАЛЬНИХ ПОСЛУГ	63
Захист прав споживачів	63
Забезпечення якості електронних комунікаційних послуг	68
Забезпеченість якості надання універсальних послуг поштового зв'язку	71
Географічні огляди та забезпечення доступності послуг	72
РОЗДІЛ 7. ПРОЗОРИСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ НКЕК ТА СТАН СПРОМОЖНОСТІ ВИКОНУВАТИ ЗАВДАННЯ ТА ПОВНОВАЖЕННЯ	74
Прозорість і відкритість діяльності НКЕК	74
Забезпеченість НКЕК кадровими та інформаційно-технічними ресурсами	77
Результати щорічного виконання кошторису (аудит) НКЕК за 2024 рік	80
Стан цифровізації НКЕК	82

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ВП	випромінювальний пристрій
ВПС	Всесвітній поштовий союз
ДПС	Державна податкова служба України
ДРЗ	джерело радіозавад
ЕРП	Електронна регуляторна платформа
ЄК	Європейська Комісія
ЄС	Європейський Союз
Закон про ЕК	Закон України «Про електронні комунікації»
Закон про НКЕК	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку»
Закон про пошту	Закон України «Про поштовий зв'язок»
Закон про роумінг	Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм законодавства Європейського Союзу з питань роумінгу»
КМУ	Кабінет Міністрів України
КУпАП	Кодекс України про адміністративні правопорушення
Мін'юст	Міністерство юстиції України
Мінрозвитку	Міністерство розвитку громад та територій України
Мінцифри	Міністерство цифрової трансформації України
МСЕ	Міжнародний союз електрозв'язку
Нацрада	Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення
НДР	незаконно діюче радіообладнання
НКЕК, Регулятор	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку
НКРЕКП	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг
НПУ	Національна поліція України
НЦУ	Національний центр оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами
Постачальник мереж/послуг	постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг
Проект DPS2UA	Проект технічної допомоги Європейського Союзу «Підтримка цифрової політики в Україні»
Реєстр поштового зв'язку	Єдиний державний реєстр операторів поштового зв'язку
РНБО	Рада національної безпеки і оборони України
РО	радіообладнання
РЧМ	Радіочастотний моніторинг
СБУ	Служба безпеки України
СЕПТ	Європейська конференція адміністрацій зв'язку
Угода про асоціацію	Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами членами, з іншої сторони
УДЦР	Державне підприємство «Український державний центр радіочастот»
BEREC	Орган європейських регуляторів електронних комунікацій
EECC	Директива Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/1972 від 11 грудня 2018 року про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій
ERPG	Група європейських регуляторів поштових послуг
PLAN	Політика ЄС «Роумінг як вдома»
RSPG	Група з питань політики радіочастотного спектру

ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ ТА КЛЮЧОВІ ЦИФРИ 2024 РОКУ

СТІЙКІСТЬ ТА СТАЛІСТЬ

НКЕК здійснювала заходи з метою забезпечення стійкості електронної комунікаційної інфраструктури в умовах воєнного стану та підготовки до можливих кризових ситуацій, зокрема:

- оперативного відновлення працездатності електронних комунікаційних мереж після пошкоджень та аварійних відключень електроживлення;
- проведення оптимального перерозподілу наявних ресурсів таких мереж;
- вирішення комплексу організаційних, технічних та економічних питань взаємодії органів державної влади та суб'єктів господарювання.

Забезпеченість операторів: ПрАТ «Київстар», ПрАТ «ВФ Україна», ТОВ «лайфселл», АТ «Укртелеком», ПрАТ «ДАТАГРУП», ТОВ «АТРАКОМ» та ТОВ «ЄВРОТРАНСТЕЛЕКОМ» генераторами зросла до 7 596 од., акумуляторними батареями – до 448 160 од., що на 1 547 од. та на 62 609 од. більше у порівнянні з 2023 роком відповідно.

ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ ДО ЄДИНОЇ РОУМІНГОВОЇ ЗОНИ ЄС – «РОУМІНГ ЯК ВДОМА»

Закон України від 22 травня 2024 року № 3727-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм законодавства Європейського Союзу з питань роумінгу» та 5 НПА на його виконання;

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм законодавства Європейського Союзу з питань електронних комунікацій» (реєстр. №12150 від 25.10.2024);

Ініційовано проведення Європейською Комісією всеохоплюючої оцінки законодавства України з метою подальшого отримання режиму внутрішнього ринку з ЄС для роумінгу.

Членство в Малій раді BEREC:
членкиню НКЕК Лілію Мальон обрано
до керівного складу BEREC на 2025 рік.

ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА

Успішне завершення 3-річного проєкту технічної допомоги ЄС «Підтримка цифрової політики України», що забезпечив винятковий результат з точки зору реалізації завдань, спрямованих на зміцнення спроможності щодо формулювання, прийняття та досягнення цілей політики в сфері цифрової економіки.

73 Проведено
ЗАСІДАННЯ
КОМІСІЇ

29 Зареєстровано
в Мін'юсті
НПА

101 Проведено
ПОЗАПЛАНОВУ
ПЕРЕВІРКУ

303 Усунуто
НДР

244 Розглянуто
НКЕК
НПА

867 Прийнято
РІШЕНЬ ТА
ПОСТАНОВ

5 894 Отримано
та розглянуто
ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН

майже 3 Забезпечено надходження до
державного бюджету
млрд грн

361 Здійснено
СПІЛЬНИЙ ЗАХІД
ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ

ВАЖЛИВІ ПОДІЇ

- 01 аукціон з продажу ліцензій на користування радіочастотним спектром
- 02 конференція «НКЕК: Україна на зв'язку'24»
- 03 національна інформаційна кампанія для споживачів
- 04 інтерактивний дашборд про стан ринків електронних комунікацій

ГАЛУЗЬ ЗВ'ЯЗКУ

154,4 інфляція 12%
МЛРД ГРН

ФІКСОВАНИЙ ІНТЕРНЕТ

+6,5%
22,7
МЛРД ГРН

Кількість ліній - **8,2 млн од.**

Волоконно-оптичний ШСД - **91,2 %**

xPON - **48,5 %**

ARPU - **230,9 грн/міс.**

Приріст н.п з оптичним
доступом - **1454 н.п.**

ПОШТОВИЙ ЗВ'ЯЗОК

+35,2%
44,9
МЛРД ГРН

Кількість - **650,7 млн од.**
поштових відправлень

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

В СФЕРУ
ЕЛЕКТРОННИХ
КОМУНІКАЦІЙ

25,1 +32,7%
МЛРД ГРН

ФІКСОВАНИЙ ГОЛОСОВИЙ ЗВ'ЯЗОК

+12,5%
3,75
МЛРД ГРН

Кількість ліній - **1,27 млн од.**

ARPU - **246,4 грн/міс.**

МОБІЛЬНИЙ ЗВ'ЯЗОК

+11,1%
68,5
МЛРД ГРН

SIM-карток - **48,8 млн од.**

4G користувачі - **30,5 млн од.**

ARPU - **117,1 грн/міс.**

Національний роумінг - **понад 1 млн**
користувачів/добу

ФУНКЦІОНУВАННЯ СФЕРИ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА СТІЙКІСТЬ МЕРЕЖ В У МОВАХ ТРИВАЮЧОЇ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

У 2024 році для НКЕК залишився незмінним пріоритет – забезпечення зв'язком громадян в умовах триваючого повномасштабного збройного вторгнення РФ на територію України.

Відповідно, НКЕК продовжувала здійснювати заходи для забезпечення стійкості та сталості електронної комунікаційної інфраструктури в умовах воєнного стану та готовності до можливих кризових ситуацій, зокрема:

- оперативного відновлення працездатності електронних комунікаційних мереж після пошкоджень та аварійних відключень електроживлення;
- проведення оптимального перерозподілу наявних ресурсів таких мереж;
- вирішення комплексу організаційних, технічних та економічних питань взаємодії органів державної влади та суб'єктів господарювання.

Зокрема, з метою забезпечення роботи мереж електронних комунікацій під час періодичних і тривалих відключень електропостачання, продовжував забезпечуватися комплекс заходів, який дозволив суттєво збільшити кількість резервних джерел електроживлення, необхідних для забезпечення автономної роботи технічних засобів електронних комунікацій протягом щонайменше трьох діб за відсутності зовнішнього електроживлення.

Протягом 2024 року забезпеченість операторів: ПрАТ «Київстар», ПрАТ «ВФ Україна», ТОВ «лайфселл», АТ «Укртелеком», ПрАТ «ДАТАГРУП», ТОВ «АТРАКОМ» та ТОВ «ЄВРОТРАНСТЕЛЕКОМ» генераторами зросла до 7 596 од., що на 1 547 од. більше у порівнянні з 2023 роком, акумуляторними батареями – до 448 160 од., що на 62 609 од. більше у порівнянні з 2023 роком. Також за результатами співпраці зазначених операторів з місцевими органами самоврядування та підприємствами, установами, організаціями, бізнес-центрами, торгівельно-розважальними центрами тощо були досягнуті домовленості щодо забезпечення 2 634 точок об'єктів на кінець 2024 року (що на 633 од. більше ніж на початку 2024 року) генераторами за рахунок третіх осіб

(сторін), на території яких розташовується відповідне мережеве обладнання.

Крім того, у багатьох містах України продовжили працювати мережі публічних Wi-Fi-зон, створені операторами мереж за сприяння соціально активних учасників приватного сектору економіки, що дозволило громадянам користуватися відкритим доступом до мережі Інтернет.

Для оптимізації розподілу елементів автономності на мережах операторів НКЕК разом з обласними військовими адміністраціями уточнено перелік об'єктів для обов'язкового забезпечення електронними комунікаційними послугами на території відповідної області, затверджений розпорядженням НЦУ від 27.12.2022 № 775.

Частину об'єктів із вищезазначеного переліку передбачено перевести на мережі фіксованого зв'язку з використанням волоконно-оптичних ліній за технологіями xPON.

В липні 2024 року після численних обстрілів та пошкоджень енергетичної інфраструктури було підвищено вимоги до постачальників електронних комунікаційних мереж, встановлених розпорядженням НЦУ від 15.07.2024 № 539/2344 «Про внесення змін до розпорядження НЦУ від 20.02.2024 № 154/1959 «Про забезпечення сталості електронних комунікаційних мереж в умовах воєнного стану», а саме:

1) забезпечити джерелами автономного електроживлення технічні засоби мереж:

- до 01.09.2024 - об'єкти фізичної інфраструктури, які виконують функції міжнародних центрів комутації, центрів комутації мобільного зв'язку, автоматичних телефонних станцій, усіх магістральних програмних комутаторів та маршрутизаторів (ядро системи), вузлів спеціальних служб (101, 102, 103, 104, 112), обладнання національних точок обміну Інтернет-трафіком на перші 72 години знеструмлення;
- до 01.12.2024 – не менше 70% власних транспортних вузлів та регенераційних пунктів магістральних та регіональних мереж на перші 72 години знеструмлення;

2) забезпечити доступність послуг мобільного зв'язку протягом 10 годин відсутності електропостачання в розрізі областей та районів для:

- до 01.10.2024 – 60% базових станцій;
- до 01.11.2024 – 70% базових станцій;
- до 01.12.2024 – 80% базових станцій;
- до 01.02.2025 – 100% базових станцій (крім мікро БС).

НКЕК здійснює державний нагляд (контроль) за виконанням постачальниками мереж та послуг розпоряджень НЦУ.

НКЕК спільно з Мінцифри та НКРЕКП було впроваджено рішення, що забезпечує операторам мобільного зв'язку дієвий механізм для збільшення потужності електроживлення

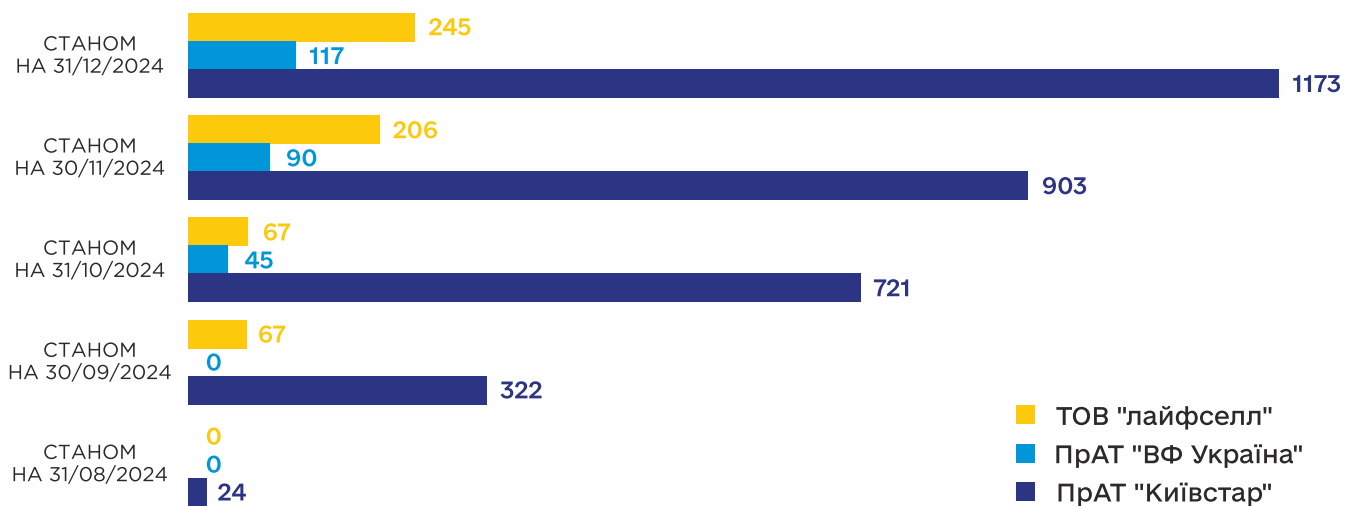
базових станцій мобільного зв'язку, що, у свою чергу, позитивно впливає на якість мобільного зв'язку та Інтернету в умовах відключення електроенергії, забезпечує громадян доступом до служб екстреної допомоги, дає можливість користуватись державними сервісами онлайн та освітніми платформами. В рамках робіт з підготовки об'єктів житлово-комунального та паливно-енергетичного комплексу України до осінньо-зимового періоду 2024/25 року станом на 31.12.2024 операторами мобільного зв'язку отримано від операторів систем розподілу електричної енергії послуги з приєднань базових станцій мобільного зв'язку, всього

отримано 1535 послуг, з них для:

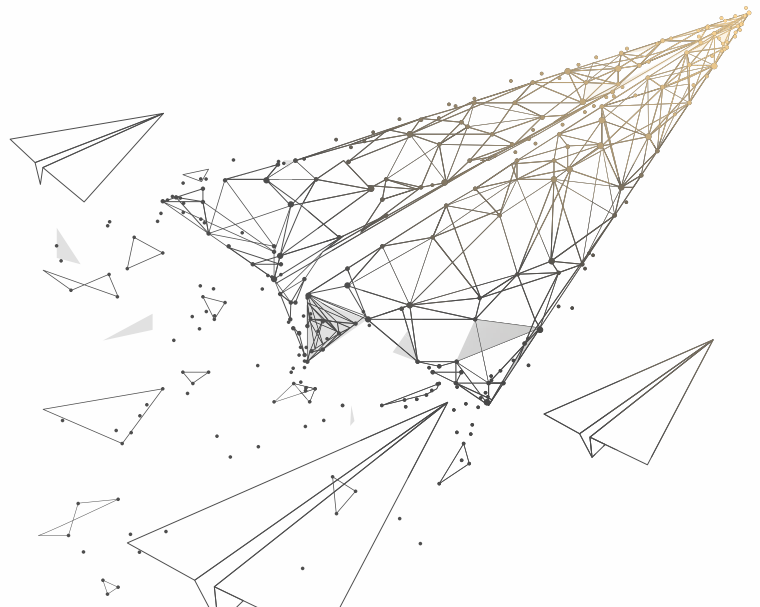
- ПрАТ «ВФ Україна» - 117 з 1 349 базових станцій, що потребують приєднання до мереж стаціонарного електроживлення;
- ПрАТ «Київстар» - 1173 з 2 929 базових станцій, що потребують приєднання до мереж стаціонарного електроживлення;
- ТОВ «лайфселл» - 245 з 600 базових станцій, що потребують приєднання до мереж стаціонарного електроживлення.

Процес збільшення потужності електроживлення базових станцій мобільного зв'язку продовжиться за координації НКЕК у 2025 році.

Кількість отримання послуг з приєднань (збільшення величини потужності електроенергії, що надається до струмоприймачів базових станцій мобільного зв'язку)

З метою визначення переліку першочергових заходів, спрямованих на підвищення стійкості електронних комунікаційних мереж та елементів інфраструктури в умовах повномасштабної збройної агресії РФ проти України, та врахування рекомендацій проєкту DPS2UA, НКЕК розроблено проєкт плану заходів із забезпечення стійкості електронних комунікаційних мереж, який планується до затвердження відповідним розпорядженням КМУ, що відповідає Плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік.

СПРИЯННЯ ІНТЕГРАЦІЇ РИНКІВ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА НАДАВАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ ДО ВІДПОВІДНИХ РИНКІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Інтеграція України до Єдиного цифрового ринку ЄС та отримання режиму внутрішнього ринку у секторах, визначених у Додатку XVII до Угоди про асоціацію, визначені одними з ключових пріоритетів Уряду України.

Пріоритетним планом дій з імплементації поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі Україна-ЄС на 2023-2024 роки та Планом заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року, затверджений розпорядженням КМУ від 09.02.2024 № 133-р, одним із основних завдань визначено досягнення повної відповідності національного законодавства актам права ЄС про роумінг з метою отримання режиму внутрішнього ринку ЄС для України для роумінгу в мережах мобільного зв'язку загального користування.

Приєднання України до єдиної роумінгової зони ЄС «Роумінг як вдома» є також одним з ключових пріоритетів для Регулятора відповідно до Стратегічних пріоритетів НКЕК щодо розвитку регуляторного середовища у сфері електронних комунікацій на 2024-2026 роки.

Приєднання України до єдиної роумінгової зони «Роумінг як вдома»

У 2024 році були зроблені важливі кроки на шляху до приєднання України до «Роумінг як вдома», що реалізується шляхом отримання режиму внутрішнього ринку ЄС для роумінгу в мережах мобільного зв'язку загального користування. Зокрема, забезпечено імплементацію (транспозицію) в національне законодавство *acquis* ЄС щодо роумінгу, які визначені Рішенням № 1/2023 Комітету Асоціації ЄС-Україна у торговельному складі від 24.04.2023 щодо внесення змін до Доповнення XVII-3 Додатка XVII до Угоди про асоціацію.

Ключовим у пакеті національного законодавства щодо роумінгу став прийнятий 22.05.2024 Закон про роумінг, який транспонував ключові принципи і правила *acquis* ЄС та став основою для майбутньої реалізації політики ЄС «Roam-Like-At-Home» (RLAH) в Україні, і був напрацьований Робочою групою з питань приєднання України до політики ЄС RLAH, створеної та очолюваної НКЕК за участі представників державних органів, постачальників мереж/послуг мобільного зв'язку, профільних асоціацій та експертів проекту DPS2UA.

Окрім того, були розроблені та затверджені НКЕК необхідні нормативно-правові акти, які встановлюють детальні умови та правила застосування «Роумінг як вдома» в Україні і забезпечують повну імплементацію *acquis* ЄС для забезпечення умов функціонування RLAH, а саме:

- Правила надання роздрібних регульованих послуг роумінгу, які встановлюють вимоги до надання роздрібних послуг роумінгу за домашніми роздрібними цінами для користувачів послуг (постанова

НКЕК від 07.08.2024 № 409, зареєстровано в Мін'юсті 22.08.2024 за № 1292/42637);

- Умови та правила надання оптового доступу (включаючи оптову плату за регульовані послуги роумінгу) до електронних комунікаційних мереж мобільного зв'язку загального користування для надання регульованих послуг роумінгу, які встановлюють засади надання доступу до мереж мобільного зв'язку для надання оптових послуг роумінгу, а також оптову плату за регульовані послуги роумінгу (постанова НКЕК від 07.08.2024 № 410, зареєстровано в Мін'юсті 22.08.2024 за № 1290/42635);

- Правила застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна-ЄС, та встановлення додаткових доплат за споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що перевищує будь-які обмеження відповідно до будь-якої політики добросовісного користування, які запроваджують обмеження на аномальне споживання послуг роумінгу та встановлюють додаткові доплати за надмірне використання послуг (постанова НКЕК від 07.08.2024 № 411, зареєстровано в Мін'юсті 21.08.2024 за № 1286/42631);

- Єдині граничні ставки термінації голосового трафіка на мережах мобільного

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ,
РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА
ТА НАДАВАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

Роумінг ЯК ВДОМА

Roam Like At Home

та фіксованого зв'язку, що надходить з номерів Європейського Союзу чи номерів України, які перебувають в роумінгу в Європейському Союзі, які стягують постачальники оптових послуг за надання послуг термінації голосового трафіка, що є важливим елементом для забезпечення рівних умов для всіх учасників ринку (постанова НКЕК від 07.08.2024 № 412, зареєстровано в Мін'юсті 21.08.2024 за №1282/42627);

- Порядок та методологія оцінювання сталості надання роздрібних регульованих послуг роумінгу за домашніми цінами, які визначають процедуру та методи оцінки стабільності та якості надання послуг роумінгу за домашніми роздрібними цінами (постанова НКЕК від 07.08.2024 № 413, зареєстровано в Мін'юсті 21.08.2024 за №1283/42628);

- Рішення НКЕК від 26.06.2024 № 342 «Про внесення змін до Регламенту НКЕК» в частині практичної участі у роботі BEREC.

Окрім того, з метою забезпечення повнішої транспозиції окремих статей ЕЕСС, зокрема статей 59-61, які частково пов'язані не тільки з питаннями роумінгу, але й основоположними принципами функціонування сфери електронних комунікацій в Європейському Союзі, Робочою групою з питань приєднання України до політики ЄС RLAN додатково розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм законодавства Європейського Союзу з питань електронних комунікацій» (реєстраційний номер 12150 від 25.10.2024) (далі - Законопроект).

Законопроектом врегульовуються окремі питання загальної авторизації для європейських постачальників електронних комунікаційних мереж/послуг, а також визначаються повноваження Регулятора в частині накладення зобов'язань, пов'язаних із доступом та взаємоз'єднанням мереж, з метою сприяння та, у разі доцільності, забезпечення належного доступу та взаємоз'єднання, а також сумісності послуг. Цей Законопроект є важливим не тільки для забезпечення гармонізації національного законодавства із правом ЄС у сфері електронних комунікацій, але й для подальшого приєднання України до єдиної роумінгової зони ЄС «Роумінг як вдома».

Прийняття законодавчого пакету щодо роумінгу, до якого увійшли Закон про роумінг, Законопроект, вказані нормативно-правові акти та рішення НКЕК, дозволило НКЕК забезпечити підготовку звернення (нотифікації) до Європейського Союзу про виконання Україною своїх зобов'язань в частині імплементації *acquis* ЄС.

Так, 07.11.2024 відповідно до положень і процедур, передбачених Угодою про асоціацію, Європейській Комісії було направлено необхідний пакет законодавчих документів, прийнятих з метою імплементації

acquis ЄС щодо роумінгу, із запитом розпочати оцінку національного законодавства на його відповідність праву ЄС. У разі позитивної оцінки, в подальшому, Україні може бути надано режим внутрішнього ринку для роумінгу в мережах мобільного зв'язку, над чим НКЕК активно продовжить працювати і в 2025 році.

Це відкриває не лише нові можливості для українських користувачів мобільного зв'язку та розширює доступ до європейського ринку для українських операторів мобільного зв'язку, забезпечує умови для розвитку сфери електронних комунікацій та підвищення якості послуг, а й створює передумови для секторальної інтеграції інших економічних галузей України, що є надзвичайно важливим до моменту набуття Україною повноправного членства в ЄС.

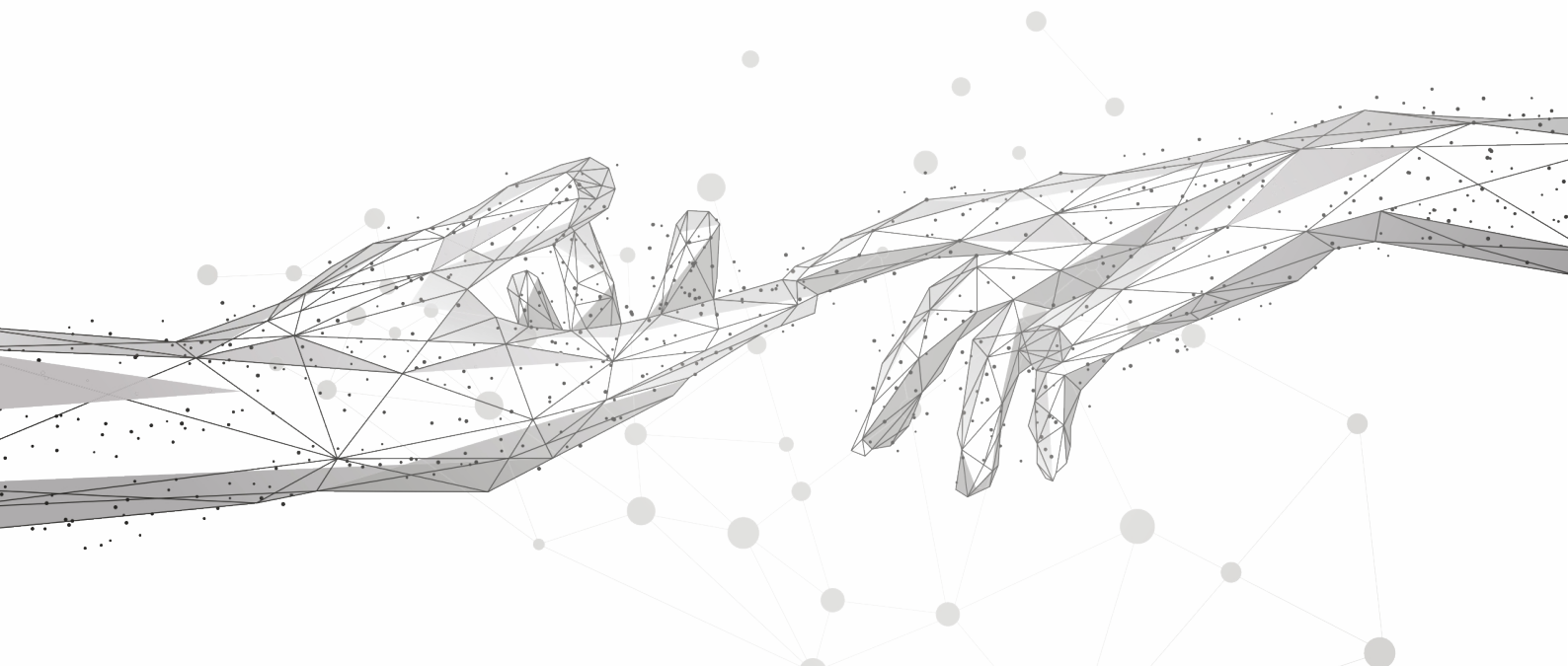
Працюючи над системним і сталим рішенням для роумінгу, НКЕК також приділяла особливу увагу і підтримці українців, які наразі

вимушено перебувають на території Європейського Союзу, щодо їх можливості залишатися на зв'язку з рідними та отримувати доступні послуги роумінгу. З цією метою спільними зусиллями НКЕК, Європейської Комісії і операторів, як українських, так і європейських, вдалося вже в'яте продовжити термін дії Спільної заяви між українськими та європейськими операторами щодо забезпечення доступного роумінгу для українців в ЄС на новий 12-місячний період - до 09.07.2025. Продовження стало також можливим завдяки моніторингу її виконання, проведеного НКЕК спільно з BEREC, результати якого вкотре засвідчили ефективність дії Спільної заяви, її користь як для операторів, так і для абонентів. Завдяки Спільній заяві як унікальному інструменту та її підписантам, понад 4 млн українців, які вимушено перебувають на території ЄС, мають можливість продовжити користуватися доступним роумінгом.

«Вже понад два роки українці мають можливість користуватися послугами роумінгу за низькими тарифами саме тоді, коли це вкрай важливо. Бути на зв'язку з рідними та близькими – це є цінність, яку важко переоцінити в умовах повномасштабної війни ворога проти України. Команда НКЕК, з перших днів і надалі, докладатиме усіх зусиль, щоб українці залишалися на зв'язку, і ми неймовірно вдячні українським операторам Kyivstar, Vodafone Ukraine, lifecell, Vega Telecom Group, Укртелеком, Датагруп, Зтов - вигідний мобільний зв'язок, які попри усі труднощі і виклики продовжують пропонувати безкоштовні або суттєво знижені тарифи на послуги роумінгу своїм клієнтам. Подяка нашим колегам з Європейської Комісії, BEREC та європейським операторам, з ними цей результат став можливим» - Лілія Мальон, членкиня НКЕК.

Спільна заява та її продовження є наочним прикладом ефективної взаємодії операторів України та ЄС, що дозволяє вживати заходів для доступності роумінгових послуг. Наразі, у рамках взаємодії операторами обох сторін застосовується підхід максимально

наближений до RLAN. Успішна реалізація цієї ініціативи є сигналом для приєднання України до єдиної роумінгової зони ЄС шляхом взаємного надання Україною та ЄС режиму внутрішнього ринку для роумінгу у мережах мобільного зв'язку.

РЕАЛІЗАЦІЯ ІНШИХ ЗАХОДІВ СПРЯМОВАНИХ НА ІНТЕГРАЦІЮ ДО ЄДИНОГО ЦИФРОВОГО РИНКУ ЄС

З метою наближення законодавства України до асquis ЄС в секторі телекомунікаційних послуг, а саме імплементації положень ЕЕСС, НКЕК забезпечено та реалізовано ряд важливих кроків.

Універсальна послуга

З метою забезпечення доступності універсальних електронних комунікаційних послуг НКЕК розроблено три проекти постанов КМУ:

- «Про затвердження Порядку призначення постачальника(-ів) електронних комунікаційних послуг, на яких покладаються зобов'язання з надання доступу до універсальної електронної комунікаційної послуги на призначеній території»;
- «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу рівня тарифів (цін) на універсальні електронні комунікаційні послуги»;
- «Про затвердження Критеріїв та їх значень для визначення цінової доступності універсальних електронних комунікаційних послуг».

Робота щодо зазначених актів Уряду продовжуватиметься у 2025 році з урахуванням вимог Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою КМУ від 18.07.2007 № 950.

Географічні огляди

З метою забезпечення широкопasmового доступу та доступності універсальних послуг, а також імплементації статті 22 ЕЕСС в частині проведення географічних оглядів доступності на всій території України широкопasmового доступу, НКЕК у 2024 році вперше здійснила такий огляд згідно з Методикою проведення та оновлення географічних оглядів, затвердженою постановою НКЕК від 22.11.2023 № 437, зареєстрованою в Мін'юсті 03.01.2024 за № 11/41356.

За результатами такого огляду встановлено перелік населених пунктів, які мають фіксований доступ до мережі Інтернет, широкопasmовий доступ до мережі Інтернет зі швидкістю від 30 Мбіт/с та рішенням НКЕК від 21.01.2025 № 52 визначено території, на яких

має бути здійснено забезпечення доступу до мереж фіксованого широкопasmового доступу. Відповідно, в рамках зазначеного рішення, надіслано запит постачальникам мереж/послуг щодо намірів розгортання мережі широкопasmового доступу.

Якість послуг

За участі НКЕК було напрацьовано пропозиції до Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері електронних комунікацій» (реєстр. № 12094 від 04.10.2024), з метою імплементації окремих положень статті 104 ЕЕСС та Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2014/61 від 15 травня 2014 року про заходи, спрямовані на зменшення витрат на розгортання високошвидкісних мереж електронного зв'язку, в частині впровадження нових інструментів з питань якості послуг мобільного зв'язку, вдосконалення методів контролю за виконанням ліцензійних зобов'язань постачальниками мобільного зв'язку, удосконалення окремих положень Закону про ЕК щодо доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій.

З метою запровадження сертифікованого інструменту вимірювання якості послуг, відповідно до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2015/2120 «Про заходи щодо доступу до відкритого Інтернету», НКЕК здійснено ряд заходів щодо запровадження інструменту краудсорсингу. Так, з метою виконання завдань щодо забезпечення обізнаності, захисту прав та законних інтересів споживачів щодо доступності та отримання послуг електронних комунікацій належної якості НКЕК планується до запуску на початку 2025 року застосунок Speedtest, що дозволить споживачам послуг самостійно виміряти швидкість поточного Інтернет-з'єднання та контролювати досягнуті рівні показників якості послуг.

Вказані заходи формують фундамент для подальшої інтеграції України в європейський цифровий простір та сприяють створенню умов для гармонізації українського ринку електронних комунікацій із відповідними ринками ЄС.

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ НКЕК ЩОДО РОЗВИТКУ РЕГУЛЯТОРНОГО СЕРЕДОВИЩА У СФЕРІ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ НА 2024 – 2026 РОКИ

Впроваджувати стратегічне планування в умовах постійних змін непросто, але водночас – важливо і необхідно. У 2024 році НКЕК вперше затвердила Стратегічні пріоритети НКЕК щодо розвитку регуляторного середовища у сфері електронних комунікацій на 2024-2026 роки, а також детальний План заходів щодо їх реалізації.

Стратегічні пріоритети мають на меті визначити ключові напрямки та регуляторні ініціативи, на яких НКЕК має намір зосереджуватися в найближчі роки, забезпечити подальшу інтеграцію ринків до Єдиного цифрового ринку ЄС, підтримувати стаке післявоєнне відновлення сфер електронних комунікацій та радіочастотного спектра, забезпечити передбачуване, конкурентне та ефективне регуляторне середовище для ринку електронних комунікацій, а також сприяти посиленню системної роботи з міжнародними партнерами та донорами.

Загалом визначено п'ять пріоритетів:

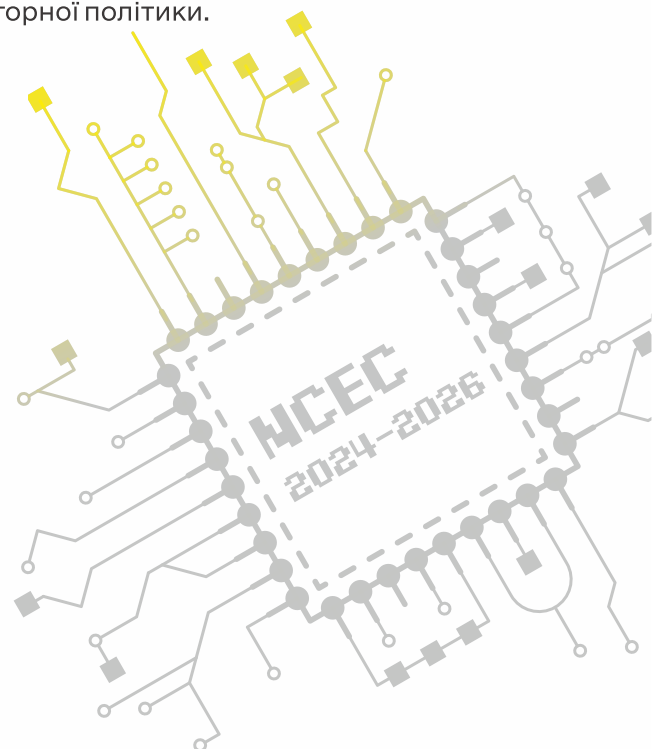
- приведення законодавства у відповідність із acquis ЄС з метою інтеграції України до Єдиного цифрового ринку ЄС у сфері електронних комунікацій, включаючи і приєднання України до єдиної роумінгової зони ЄС «Роумінг як вдома»;
- розвиток електронних комунікаційних мереж та впровадження новітніх радіотехнологій з метою забезпечення стійкого гігабітного підключення широкосмугового доступу (з урахуванням викликів та потреб в умовах повномасштабної збройної агресії РФ проти України);
- просування унікального досвіду України як рольової моделі для інших країн та операторів всього світу у підвищенні стійкості мережі;
- розвиток міжнародного співробітництва та проектів міжнародної технічної допомоги;
- підвищення інституційної спроможності НКЕК та розвиток кадрового потенціалу.

Стратегічні пріоритети НКЕК спрямовані на виконання, окрім іншого, таких завдань НКЕК як сприяння ефективній конкуренції та розвиток регуляторного середовища, управління обмеженими ресурсами, захист прав споживачів, забезпечення інвестиційної привабливості розвитку інфраструктури та ринків.

Прийняття такого стратегічного документа НКЕК є важливим для прозорості та прогнозованості діяльності Регулятора, створення більш сприятливого регуляторного середовища для ринку електронних комунікацій в Україні, а також кращою європейською практикою.

Упродовж 2024 року НКЕК наполегливо працювала над реалізацією Стратегічних пріоритетів, зосереджуючи зусилля на досягненні поставлених цілей. Як показав аналіз ефективності впровадження Стратегічних пріоритетів відповідно до завдань, передбачених Планом, фактичний показник досягнення цілей – понад 80%, що є вагомим результатом, який свідчить про продуктивну роботу команди НКЕК та ефективність застосованих заходів. Загалом відзначається позитивна динаміка реалізації стратегічних завдань та стійка тенденція до подальшого покращення показників виконання в майбутніх періодах.

Окрім того, протягом року команда НКЕК пройшла спеціалізовані тренінги, у тому числі і з експертами Cullen International, щодо ефективної імплементації Стратегічних пріоритетів та подальшого розвитку регуляторної політики.

СТАН ТА РОЗВИТОК РИНКІВ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

Джерелом інформації, представленої в розділі 1 є:

- дані звітності постачальників мереж/послуг, отримані станом на 01.03.2025 за формою звітності № 1-Т «Сфера телекомунікацій» відповідно до Порядку надання операторами, провайдерами телекомунікацій звітності та інформації, затвердженого рішенням НКРЗІ від 05.04.2016 № 180, зареєстрованого в Мін'юсті 18.05.2016 за № 739/28869;
- відповіді постачальників мереж/послуг на відповідні запити НКЕК;
- дані УДЦР.

При цьому, фінансово – економічні показники наведені без урахування ПДВ; даних тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, а також частини територій, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), у Донецькій, Луганській, Запорізькій та Херсонській областях.

НКЕК отримала звітність від 3 935 постачальників мереж/послуг. Зазначена звітність була надана в електронній формі через офіційний вебсайт НКЕК за допомогою відповідних програмних засобів, з накладанням кваліфікованого електронного підпису згідно з вимогами законодавства у сфері електронних довірчих послуг.

Річний звіт про діяльність НКЕК за 2024 рік підготовлено з урахуванням дії норм Законів України від 03.03.2022 № 2115-IX «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» та від 03.03.2022 № 2118-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану» та відповідної оновленої інформації регуляторної звітності за попередні роки.

НКЕК ОТРИМАЛА ЗВІТНІСТЬ ВІД

3 935

ПОСТАЧАЛЬНИКІВ
МЕРЕЖ/ПОСЛУГ

1 РОЗДІЛ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКІВ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА НАДАВАННЯ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

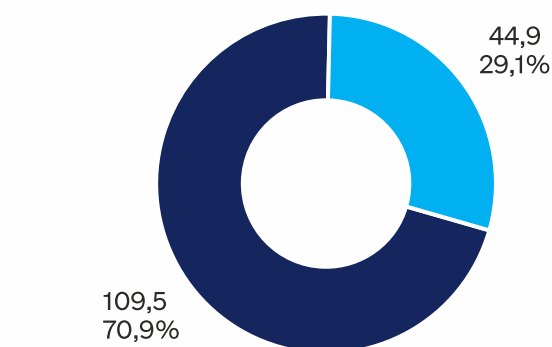
Попри повномасштабну збройну агресію РФ проти України, галузь зв'язку демонструє позитивну динаміку.

Так, у 2024 році загальні доходи від надання послуг зв'язку склали 154,4 млрд грн проти 130,7 млрд грн у 2023 році.

Доходи від надання електронних комунікаційних послуг склали 109,5 млрд грн проти 97,5 млрд грн у 2023 році, а доходи від надання послуг поштового зв'язку та кур'єрських послуг становили 44,9 млрд грн проти 33,2 млрд грн у 2023 році.

Структура доходів від надання послуг зв'язку за 2024 рік, млрд грн

Загальний обсяг – 154,4 млрд грн

- Послуги електронних комунікацій
- Поштові та кур'єрські послуги

Рис. 1.1

Відповідно, в структурі доходів від надання послуг зв'язку частка послуг електронних комунікацій склала 70,9%, а частка доходів від надання поштових та кур'єрських послуг – 29,1%.

Попри вплив триваючої повномасштабної збройної агресії РФ проти України на сфері електронних комунікацій та надання послуг поштового зв'язку, динаміка доходів від надання послуг зв'язку демонструє тенденцію до зростання. Так, за підсумками 2024 року доходи від надання послуг зв'язку збільшились на 18,1% у порівнянні із 2023 роком.

Динаміка доходів від надання послуг зв'язку за 2022-2024 рр., млрд грн

* ВИКЛЮЧНО ПОШТОВІ ПОСЛУГИ

Рис. 1.2

В структурі доходів від надання електронних комунікаційних послуг у 2024 році найбільші частки склали мобільний зв'язок – 62,6% та фіксований доступ до мережі Інтернет – 20,8%, які становлять 68,5 млрд грн та 22,7 млрд грн відповідно.

Структура доходів від надання електронних комунікаційних послуг за 2024 рік, млрд грн

Загальний обсяг - 109,5 млрд грн

Рис. 1.3

Доходи від надання електронних комунікаційних послуг за результатами 2024 року склали 109,5 млрд грн, що на 12,3% більше у порівнянні із 2023 роком. При цьому, індекс інфляції у 2023 році становив 5,1%, а у 2024 – 12%.

Динаміка доходів від надання електронних комунікаційних послуг за 2022-2024 рр., млрд грн

Рис. 1.4

В динаміці зміни структури доходів від надання електронних комунікаційних послуг за період 2022-2024 роки найбільший приріст демонструють послуги доступу до інфраструктури електронних комунікаційних мереж, різниця часток доходів у 2024 році у порівнянні з 2023 роком склала 1,8 відсоткових пункти, при цьому частка доходів мобільного зв'язку зменшилася на 0,7 відсоткових пункти.

Зміни в структурі доходів від надання електронних комунікаційних послуг за 2022-2024 рр., %

Рис. 1.5

Попри усі труднощі, постачальники мереж продовжують розвивати сферу електронних комунікацій шляхом розбудови існуючих та відновлення пошкоджених мереж електронних комунікацій. Відповідно, капітальні інвестиції у сферу електронних комунікацій у 2024 році склали 25,1 млрд грн, що на 32,7% більше у порівнянні із 2023 роком.

Динаміка обсягів капітальних інвестицій у сферу електронних комунікацій за 2022-2024 рр., млрд грн

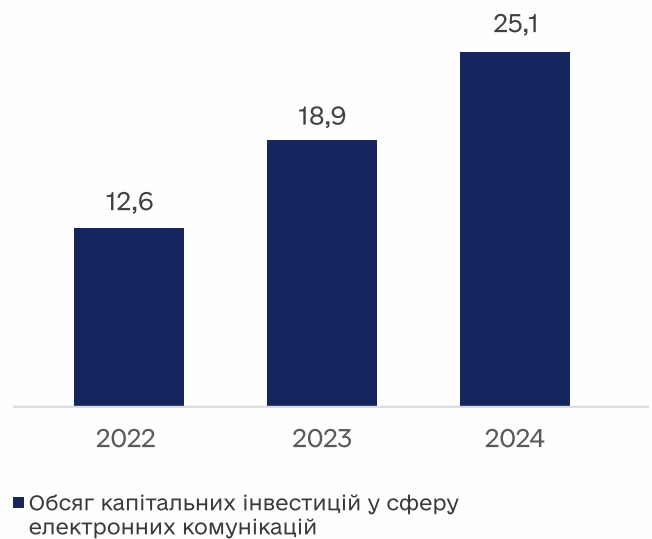

Рис. 1.6

Середня кількість працівників, задіяних у сфері електронних комунікацій за підсумками 2024 року, становила 45,3 тис. осіб, з них жінок - 14,7 тис. осіб.

Динаміка середньої кількості працівників, задіяних у сфері електронних комунікацій, тис. осіб

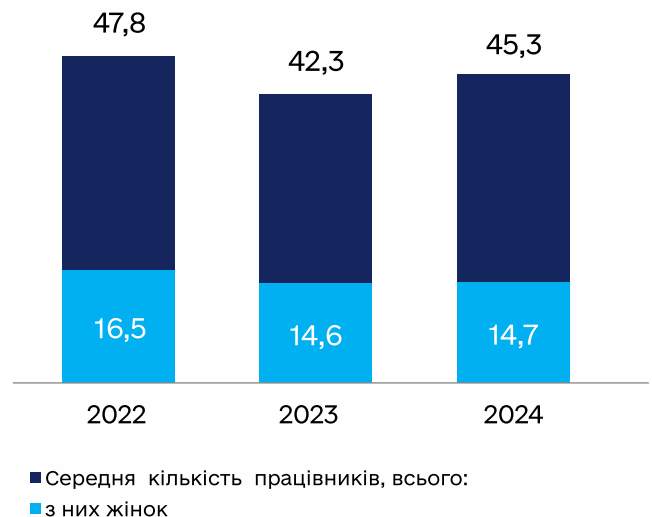

Рис. 1.7

Тенденції розвитку ринків електронних комунікацій

Повномасштабна збройна агресія РФ проти України залишається одним з основних негативних впливів на ринок електронних комунікацій України. Пошкодження інфраструктури електронних комунікаційних мереж, зменшення кількості кваліфікованих працівників в сфері електронних комунікацій через тимчасову міграцію та заходи мобілізації залишаються суттєвими факторами, що негативно впливають на ринки електронних комунікаційних послуг. Міграційні процеси населення, зокрема переміщення населення до центральних і західних регіонів України, а також виїзд за кордон для отримання тимчасового захисту, також впливають на ринок електронних комунікацій.

Разом з тим, постачальники мереж/послуг адаптувалися до існуючих реалій та продовжили розвиток мереж та послуг. Зокрема, протягом 2024 року суттєво розширено покриття мережами 4G України, продовжено розвиток та модернізацію мереж доступу до мережі Інтернет та їх активного переходу до волоконно-оптичних технологій, посилено можливості мереж до забезпечення їх автономного функціонування в умовах відсутності електроживлення та надання в цих умовах електронних комунікаційних послуг.

З метою впровадження сучасних технологій та сервісів (хмарних послуг, послуг для моніторингу енерговитрат, транспортних послуг, інструментів для віддаленої роботи, нових ІТ-платформ у різних галузях економіки, використання мобільних додатків, чат-ботів з підтримкою ШІ тощо), які дозволяють підвищити продуктивність власних мереж та збільшити їх ефективність, постачальники

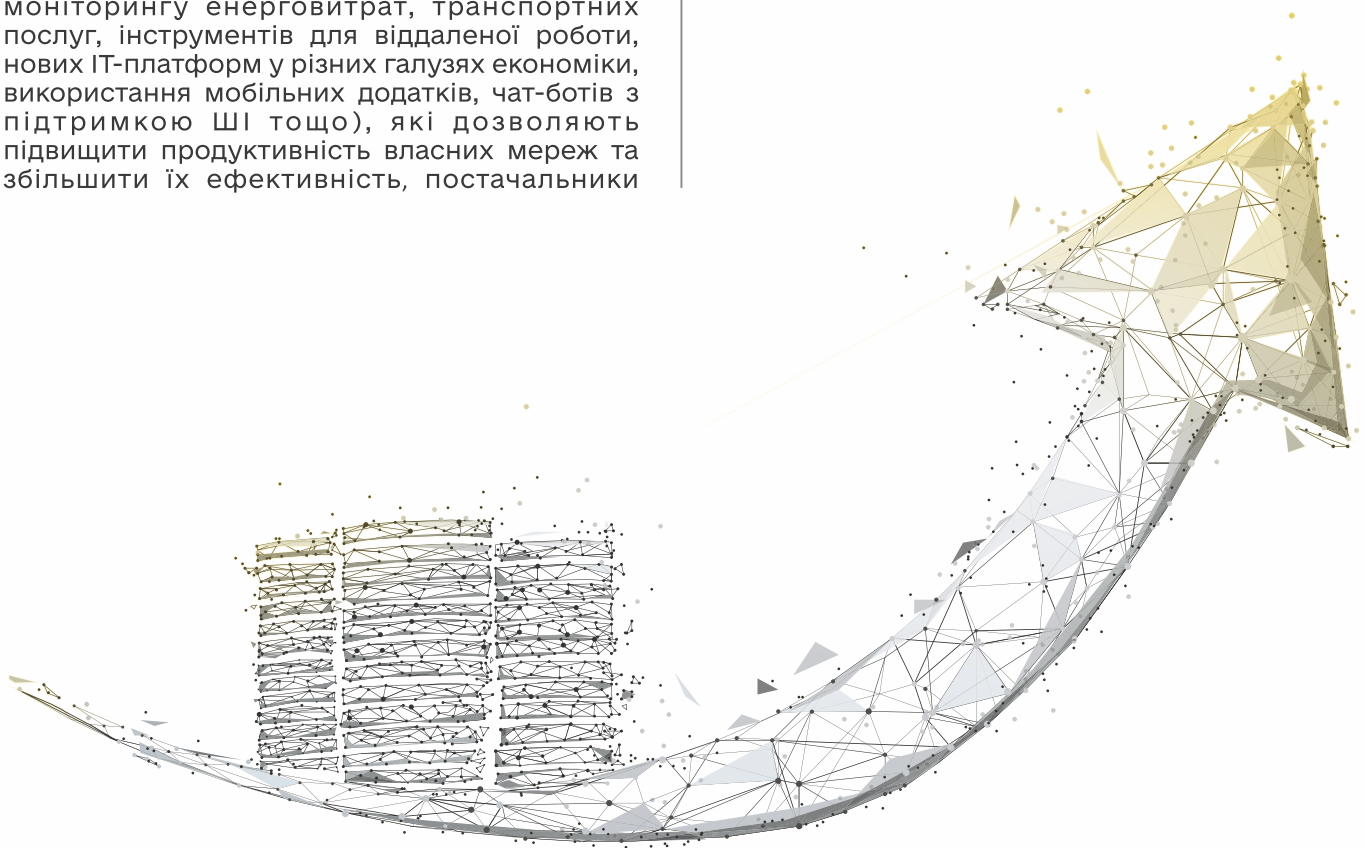
мереж/послуг продовжують сприяти розширенню спектру цифрових послуг та сервісів, які можуть отримувати користувачі послуг.

Тенденції розвитку ринку надання послуг поштового зв'язку

Ринок надання послуг поштового зв'язку не є винятковим і на його функціонування та розвиток впливають виклики повномасштабної збройної агресії РФ проти України.

Протягом 2024 року оператори поштового зв'язку продовжували забезпечувати стабільну логістичну підтримку доставки гуманітарної допомоги, вантажів першої необхідності, а також адресну допомогу громадянам як в Україні, так і за кордоном.

В 2024 році ринок надання послуг поштового зв'язку в Україні традиційно залишався висококонцентрованим та відносно стабільним щодо кількості його учасників. Так, в Реєстрі поштового зв'язку станом на 31.12.2024 зареєстровано 193 суб'єкти господарювання, що на 12 од. менше у порівнянні із 2023 роком. Основні учасники ринку послуг поштового зв'язку: ТОВ «Нова Пошта», АТ «Укрпошта», Поштова-логістична група «Meest Group» («Meest Пошта»), ТОВ «Термінал Розетка», які займають 99% частки обсягів доходів та кількості поштових відправлень всього ринку.

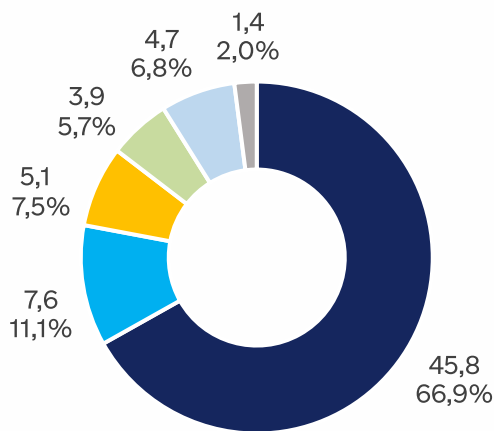

Доходи від надання послуг мобільного зв'язку у 2024 році склали 68,5 млрд грн, їх питома вага у загальному обсязі доходів від надання електронних комунікаційних послуг становила 62,6%.

В структурі доходів від надання послуг мобільного зв'язку найбільшими частками є доходи від надання послуг передачі даних, у тому числі доступу до мережі Інтернет – 66,9%, що становлять 45,8 млрд грн, та доходи від надання послуг голосової телефонії – 11,1%, що становлять 7,6 млрд грн, сумарна частка яких становила 78%.

Структура доходів від надання послуг мобільного зв'язку за 2024 рік, млрд грн

- Послуги передачі даних, у т.ч. доступу до мережі Інтернет
- Послуги голосової телефонії, користувачам
- Надання послуг іншим постачальникам мереж
- Послуги передачі sms-, mms-повідомлень, користувачам
- Послуги міжнародного роумінгу, користувачам
- Інші послуги (перенесення номерів, послуги національного роумінгу та інші послуги)

Рис. 1.8

Доходи від надання послуг мобільного зв'язку демонструють позитивну динаміку, так за підсумками 2024 року доходи збільшились на 11,1% у порівнянні із 2023 роком.

Динаміка доходів від надання послуг мобільного зв'язку за 2022-2024 рр., млрд грн

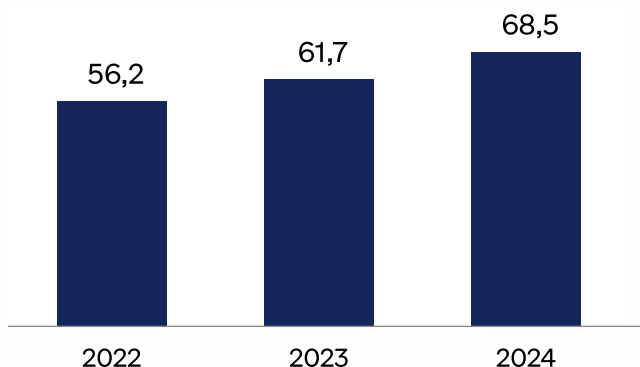
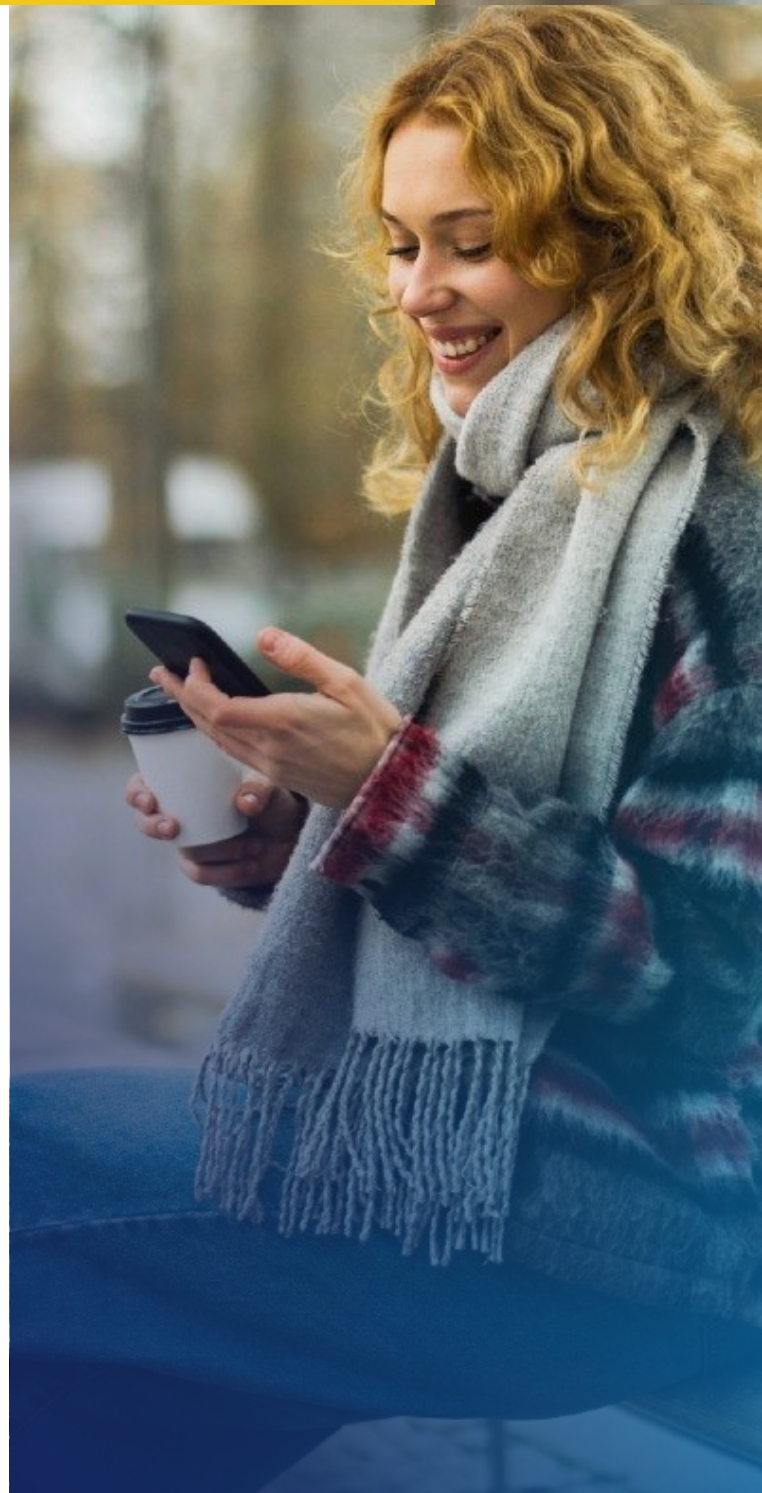

Рис. 1.9

СТАН ТА РОЗВИТОК РИНКУ ПОСЛУГ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ

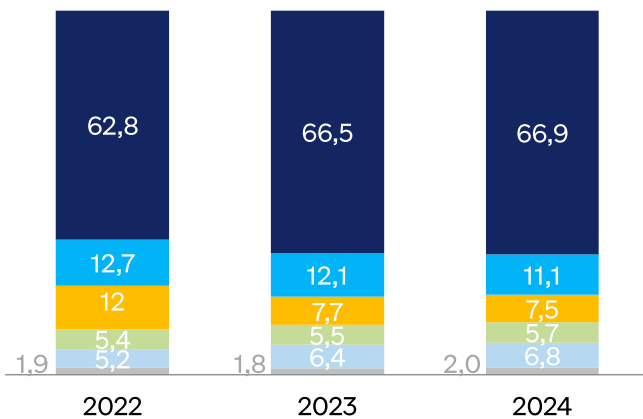
У 2024 році спостерігається тенденція збільшення часток доходів у порівнянні із 2023 роком, від:

- надання послуг передачі даних, у т.ч. доступу до мережі Інтернет на 0,4 відсоткові пункти;
- надання послуг міжнародного роумінгу користувачам – 0,4 відсоткові пункти.

Проте у 2024 році у порівнянні з 2023 роком зменшилися частки доходів від:

- надання послуг голосової телефонії користувачам на 1 відсотковий пункт;
- надання послуг іншим постачальникам мереж на 0,2 відсоткових пункти.

Динаміка структури доходів від надання послуг мобільного зв'язку за 2022-2024 роки, %

- Послуги передачі даних, у т.ч. доступу до мережі Інтернет
- Послуги голосової телефонії, користувачам
- Надання послуг іншим постачальникам мереж
- Послуги передачі sms-, mms-повідомлень, користувачам
- Послуги міжнародного роумінгу, користувачам
- Інші послуги (перенесення номерів, послуги національного роумінгу та інші послуги)

Рис. 1.10

Кількість активних ідентифікаційних карток мережі мобільного зв'язку станом на 31.12.2024 склала 48,8 млн од., що на 3% менше ніж станом на 31.12.2023.

Динаміка кількості активних ідентифікаційних карток мережі мобільного зв'язку у 2022-2024 рр., млн од.

- Кількість активних ідентифікаційних карток мережі мобільного зв'язку

Рис. 1.11

КІЛЬКІСТЬ АКТИВНИХ КАРТОК МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ

48,8
МЛН
ОДИНИЦЬ

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ МОБІЛЬНИМ ЗВ'ЯЗКОМ НА 100 ЖИТЕЛІВ*, ЗА РЕГІОНАМИ СТАНОМ НА 31.12.2024

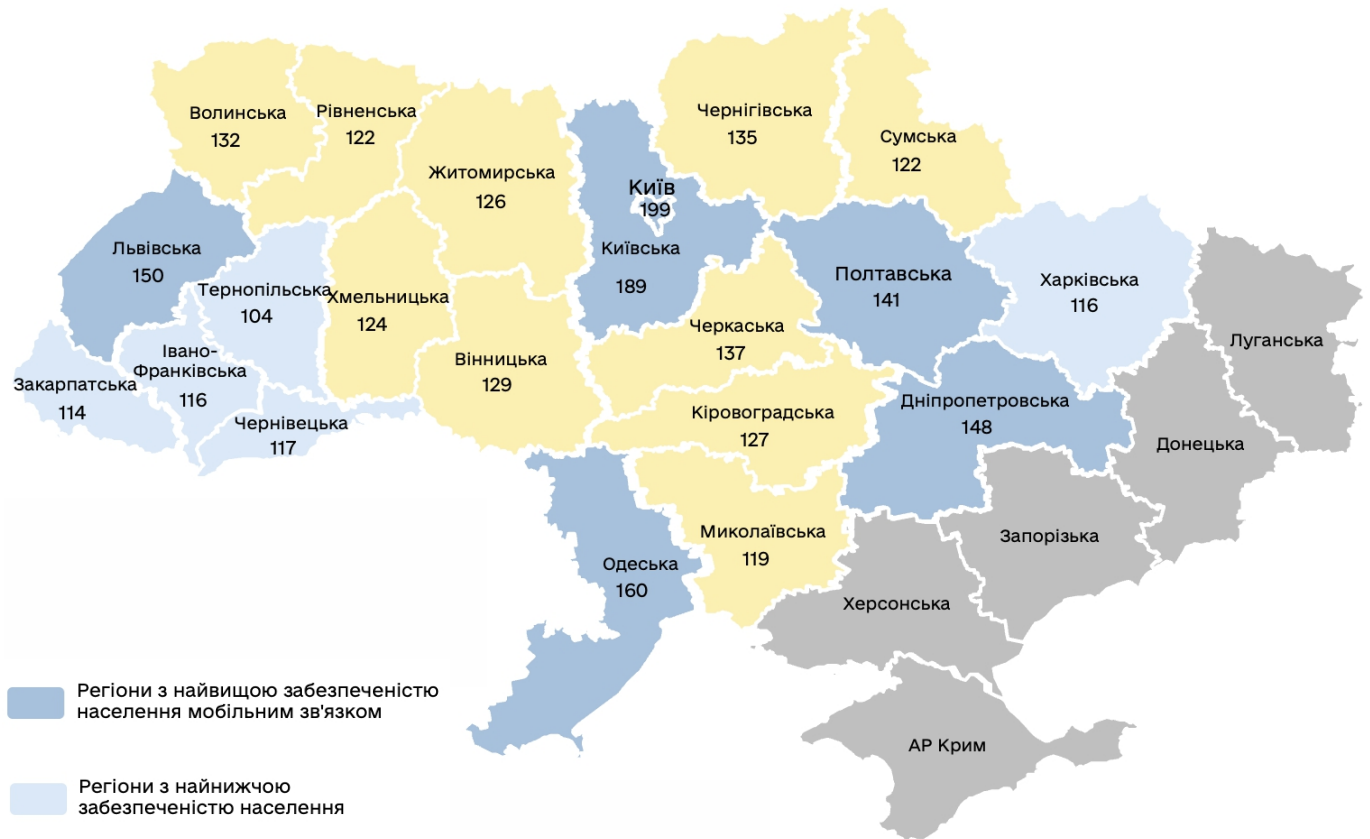

Рис. 1.12

* Дані наведені без урахування даних АР Крим та м. Севастополя, а також частини територій, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), у Донецькій, Луганській, Запорізькій та Херсонській областях

**В середньому по Україні -
141 активна
ідентифікаційна картка
мережі мобільного зв'язку
на 100 жителів**

Середньомісячний дохід від надання послуг мобільного зв'язку в розрахунку на одну активну ідентифікаційну картку (ARPU) у 2024 році збільшився майже на 14,7% у порівнянні з 2023 роком та становив 117,1 грн.

Середньомісячний дохід від надання послуг мобільного зв'язку у розрахунку на одну активну ідентифікаційну картку, за 2022-2024 рр., грн./міс

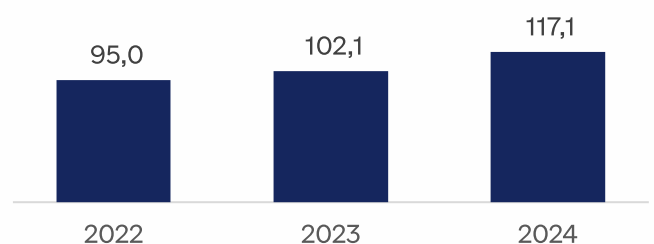

Рис. 1.13

МІЖНАРОДНИЙ РОУМІНГ

За підсумками 2024 року доходи від надання послуг міжнародного роумінгу склали 4,67 млрд грн, що на 18% більше ніж у 2023 році. Зазначене пов'язано з вимушеною міграцією населення України до інших країн світу, передусім держав-членів ЄС, внаслідок повномасштабного вторгнення РФ на територію України.

Динаміка доходів від надання послуг міжнародного роумінгу за 2022-2024 рр., млрд грн

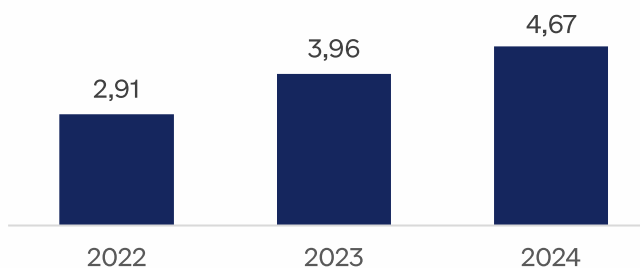

Рис. 1.14

ПОСЛУГИ M2M

Динаміка кількості активних ідентифікаційних карток мережі мобільного зв'язку, використаних для отримання послуг M2M, демонструє тенденцію до зростання. Так, станом на 31.12.2024 кількість таких карток збільшилась на 7,1% та становила 3,92 млн од.

Динаміка кількості активних ідентифікаційних карток мережі мобільного зв'язку за послугою M2M у 2022-2024 рр., млн од.

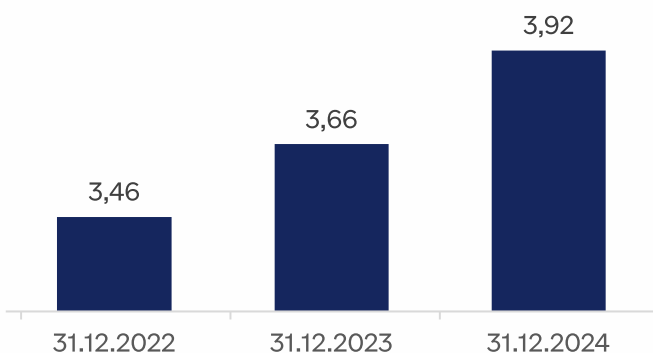

Рис. 1.15

МОБІЛЬНИЙ ІНТЕРНЕТ

Загальна кількість активних ідентифікаційних карток мережі мобільного зв'язку, з яких було здійснено доступ до мережі Інтернет, станом на 31.12.2024 становила 36,2 млн од.

З моменту впровадження радіотехнології «Міжнародний рухомий (мобільний) зв'язок ІМТ» кількість активних ідентифікаційних карток мережі, з яких було здійснено доступ до мережі Інтернет стандарту 4G, станом на 31.12.2024 досягла 30,5 млн од., кількість яких у порівнянні з аналогічним періодом минулого року збільшилась на 2,4%.

Динаміка кількості активних ідентифікаційних карток мережі мобільного зв'язку, з яких було здійснено доступ до мережі Інтернет за 2022-2024 рр., млн од.

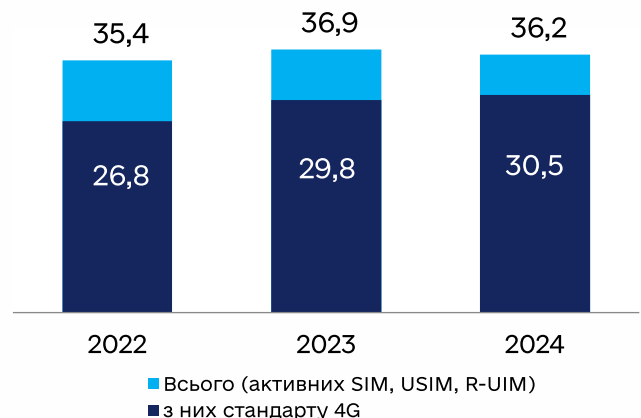

Рис. 1.16

НАЦІОНАЛЬНИЙ РОУМІНГ

Динаміка кількості користувачів послуг національного роумінгу за підсумками 2024 року демонструє, що зазначеною послугою в середньому користувалися понад 1 млн користувачів на добу, що дозволило таким користувачам постійно залишатися на зв'язку, мати можливість користуватися послугами голосового зв'язку, передачі SMS та здійснювати виклики до служб екстреної допомоги. Попит на послугу національного роумінгу зростає саме в ті моменти, коли відсутнє покриття мережі домашнього постачальника послуг або внаслідок ураження елементів інфраструктури (відсутність електропостачання, пошкодження волоконно-оптичних ліній зв'язку або фізичного знищення базових станцій).

Динаміка кількості користувачів послуги національного роумінгу, тис./на добу

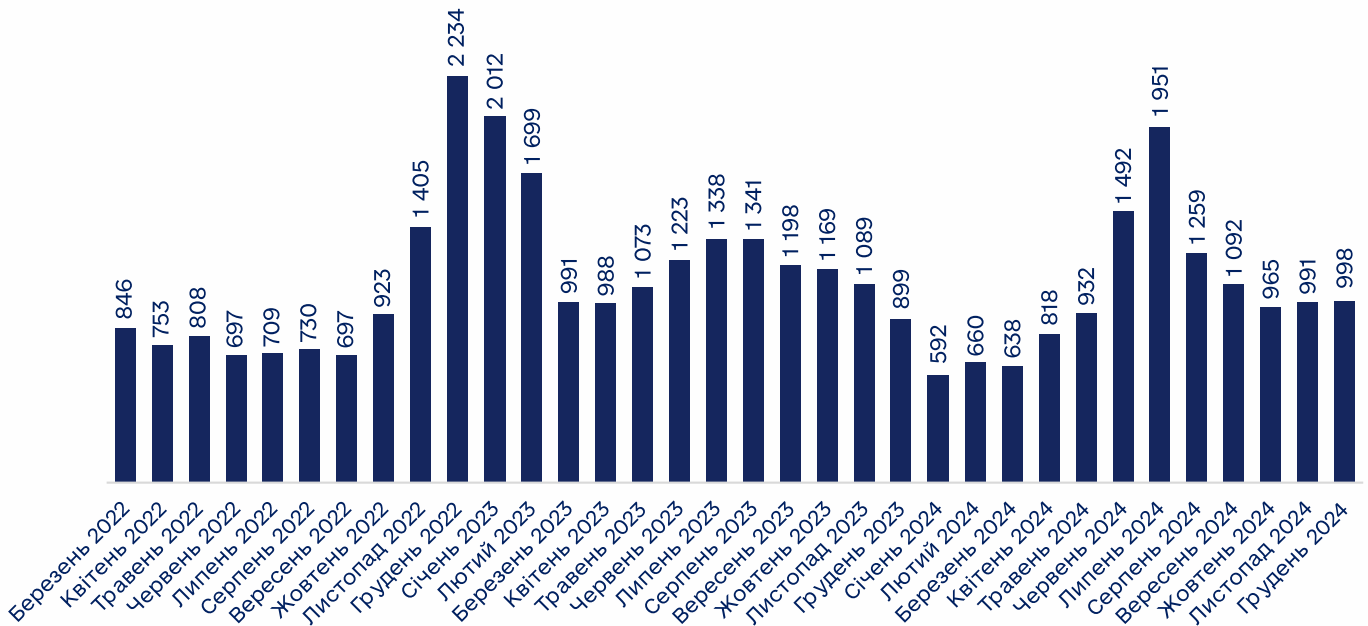

Рис. 1.17

ПОСЛУГИ ПЕРЕНЕСЕННЯ НОМЕРУ

Кількість абонентів, які скористалися послугою перенесення номеру до мережі мобільного зв'язку іншого постачальника послуг у 2024 році значно зросла та склала 340,6 тис. перенесених номерів.

Вказана кількість майже в 2,5 рази перевищує кількість перенесених номерів у 2023 році (143,8 тис. номерів) та майже в 5 разів у порівнянні до 2022 року (71,3 тис. номерів).

Кількість перенесених номерів між постачальниками послуг мобільного зв'язку у 2024 році

Донор / Отримувач	ПрАТ «ВФ Україна»	ПрАТ «Київстар»	ТОВ «Інтертелеком»	ТОВ «лайфселл»	ТОВ «ТриМоб»	Всього перенесено до:
ПрАТ «ВФ Україна»	x	37 928	114	15 947	127	54 116
ПрАТ «Київстар»	9 582	x	93	6 917	24	16 616
ТОВ «Інтертелеком»	26	42	x	10	3	81
ТОВ «лайфселл»	99 911	169 106	235	x	515	269 767
ТОВ «ТриМоб»	17	25	1	12	x	55
Всього перенесено від:	109 536	207 101	443	22 886	669	340 635

Аналіз результатів надання послуги перенесення номеру показав, що найбільшу кількість перенесених номерів до своєї мережі отримав ТОВ «лайфселл».

Зазначена тенденція спостерігається, як за весь час надання послуги перенесення номеру,

так і має тренд до зростання протягом останніх років. Зокрема, до мережі ТОВ «лайфселл» у 2022 році було перенесено 70% номерів від загальної кількості усіх успішно перенесених протягом року номерів, у 2023 році – 72,9% номерів, а у 2024 році – 79% номерів.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКІВ ПОСЛУГ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ

В 2024 році постачальники послуг мобільного зв'язку вклали значні інвестиції в модернізацію, відновлення та розширення мережевої інфраструктури, а також посилення автономності власних мереж.

Проте суттєві зміни в розвитку цифрових технологій та штучного інтелекту стали визначальним напрямом модернізації сфери електронних комунікацій. Вдосконалення технологічної складової, що було започатковано постачальниками послуг мобільного зв'язку у 2023 році, суттєво активізувалось у 2024 році, та сформувало наступні тенденції розвитку ринку послуг мобільного зв'язку:

- тестування та впровадження технології VoWiFi, що дозволяє здійснювати дзвінки через Wi-Fi мережу та забезпечує значно кращу якість і стабільність зв'язку, особливо в умовах перевантаження або слабкості сигналу мережі мобільного зв'язку;

- тестування та впровадження технології VoLTE, яка дозволяє отримати кращу якість голосового зв'язку, швидке з'єднання та можливість використання 4G-Інтернету під час дзвінка;

- початок відключення технології 3G, як такої, що застаріла та буде поступово проводитись операторами мереж мобільного зв'язку. Наразі мова йде про поступовий перехід від технології 3G (UMTS), яка залишається діючою технологією передачі даних, до 4G (IMT), що забезпечить кращі показники якості передачі даних споживачам та у разі ефективніше використання радіочастотного спектру операторами мобільного зв'язку;

- тестування технології 5G в окремих тестових зонах. На 2025 рік заплановано проведення пілотного запуску цієї технології в окремих містах України.

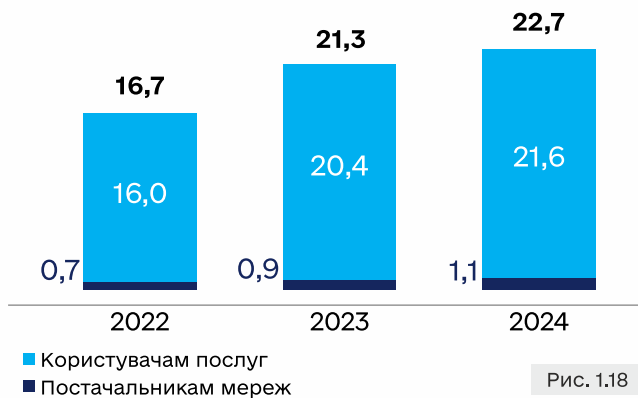
У свою чергу, припинення використання технології CDMA в Україні з початку 2025 року, що обумовлене законодавчими вимогами, створює додаткові умови для розвитку віртуальних постачальників послуг мобільного зв'язку, які надають послуги з використанням мереж інших операторів (володільців інфраструктури електронних комунікаційних мереж).

Стан та розвиток ринку послуг фіксованого доступу до Інтернету

Доходи від надання послуг доступу до фіксованої мережі Інтернет у 2024 році склали 22,7 млрд грн, їх питома вага у загальному обсязі доходів від надання електронних комунікаційних послуг становила 20,8 %.

За результатами 2024 року обсяг доходів від надання послуг доступу до фіксованої мережі Інтернет користувачам послуг становив 21,6 млрд грн, постачальникам мереж – 1,1 млрд грн, загальний обсяг яких збільшився на 6,5 %.

Динаміка доходів від надання послуг доступу до фіксованої мережі Інтернет за 2022-2024, млрд грн

Станом на 31.12.2024 кількість ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет становила 8,2 млн од., що на 1,2 % більше у порівнянні з 31.12.2023. При цьому кількість таких ліній у сільській місцевості збільшилась на 6,3 %, та становила 2,27 млн од., що свідчить про підвищення доступності широкопasmового доступу до Інтернету в сільській місцевості.

Динаміка кількості ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет за 2022-2024 рр., млн од.

В структурі розподілу ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет у розрізі технологій найбільшу кількість складають лінії з використанням волоконно-оптичного кабелю,

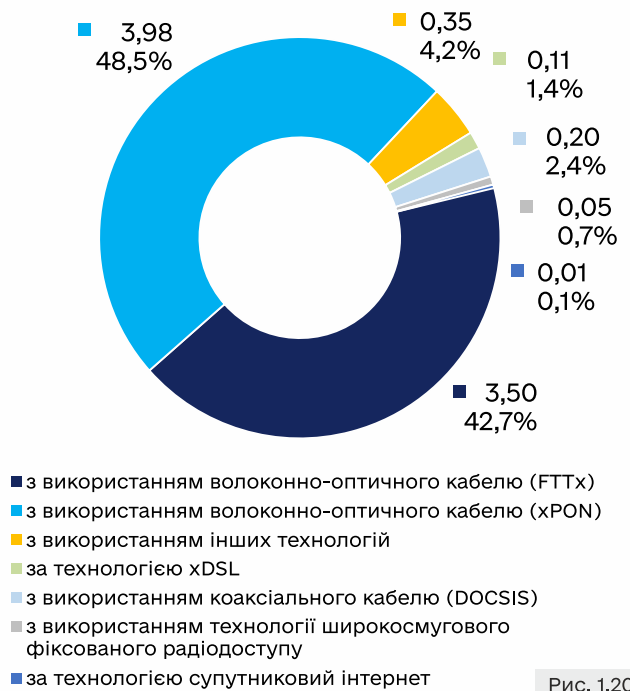
що становить 7,48 млн од., загальна частка яких у 2024 році складала 91,2%, з них:

- FTTx – 42,7%;
- xPON – 48,5%.

Зважаючи на динаміку цифрового прогресу, технологія xPON не лише відзначається сталим зростанням на ринку електронних комунікацій, але є потенціалом для впровадження гігабітного підключення, що відповідає загальноєвропейській стратегії розвитку Гігабітного підключення.

Структура розподілу ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет в розрізі технологій за 2024 рік, млн од.

Загальна кількість: 8,2 млн од.

У 2024 році частка ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет у порівнянні з 2023 роком:

- xPON збільшилась на 7,2 відсоткові пункти;
- FTTx зменшилась на 4 відсоткові пункти;
- xDSL зменшилась на 1,3 відсоткові пункти;
- DOCSIS зменшилась на 0,2 відсоткові пункти;
- з використанням інших технологій зменшилась на 1,7 відсоткові пункти;
- з використанням технології широкопasmового фіксованого радіодоступу зменшилась на 0,1 відсоткові пункти.

Зміна розподілу часток ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет свідчить про переважне використання технології xPON, що викликане технологічним потенціалом гігабітної швидкості доступу та пов'язане із випадками відсутності стабільного електроживлення у зв'язку із руйнуванням об'єктів енергетичної інфраструктури внаслідок ракетних обстрілів.

Динаміка структури розподілу ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет в розрізі технологій за 2022-2024 рр., %

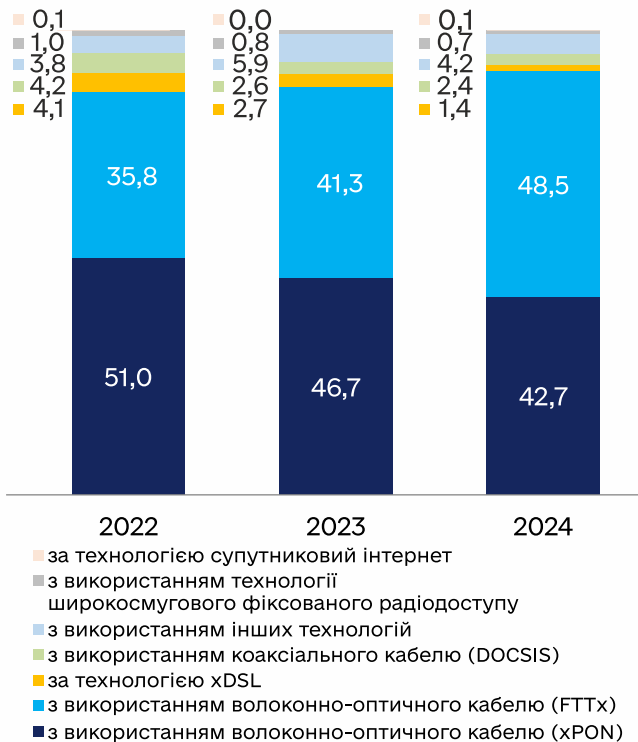

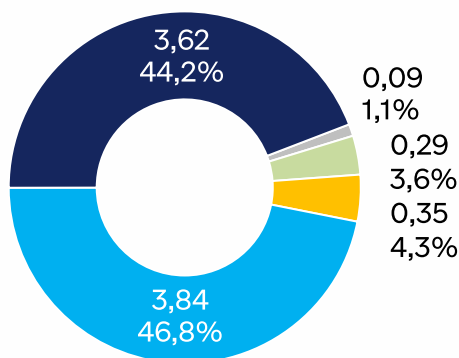
Рис. 1.21

В структурі розподілу ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет в розрізі швидкостей найбільшу кількість ліній (точок) фіксованого доступу складають:

- на швидкості від 30 до менше ніж 100 Мбіт/с – понад 3,6 млн од.
- на швидкості від 100 Мбіт/с до менше ніж 1 Гбіт/с – понад 3,8 млн од.

Сумарна частка зазначених ліній у загальній кількості ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет у 2024 році склала 91%.

Структура розподілу ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет у розрізі швидкості доступу за 2024 рік, млн од

- менше ніж 2 Мбіт/с
- 1 Гбіт/с і більше
- від 2 Мбіт/с до менше ніж 30 Мбіт/с
- від 100 Мбіт/с до менше ніж 1 Гбіт/с
- від 30 Мбіт/с до менше ніж 100 Мбіт/с

Рис. 1.22

Динаміка розподілу ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет у розрізі швидкостей доступу демонструє тенденцію до збільшення частки кількості ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет на швидкості у порівнянні до 2023 року:

- від 100 Мбіт/с до менше ніж 1 Гбіт/с – на 11,3 відсоткові пункти;
- 1 Гбіт/с і більше – на 0,7 відсоткові пункти.

Динаміка структури розподілу ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет у розрізі швидкості доступу за 2022-2024 роки, %

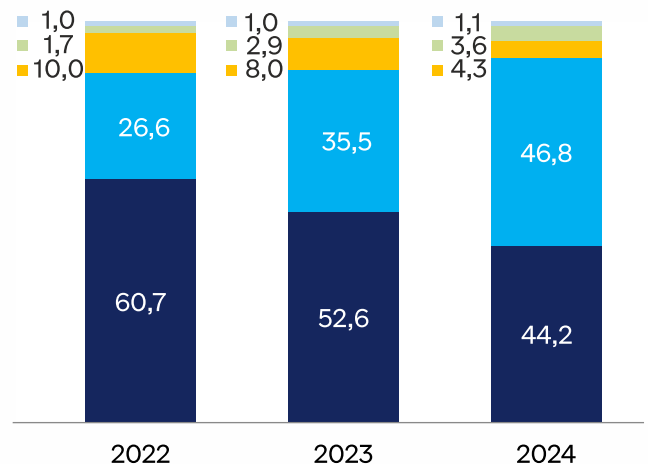

Рис. 1.23

Середньомісячний дохід від надання послуг фіксованого доступу до мережі Інтернет у розрахунку на одного абонента (ARPU) за даними 2024 року збільшився на 5,3% у порівнянні з 2023 роком і склав 230,9 грн/міс.

Динаміка середньомісячного доходу від надання послуг фіксованого доступу до мережі Інтернет у розрахунку на одну лінію (точку) фіксованого доступу до мережі Інтернет за 2022-2024 рр., грн/міс.

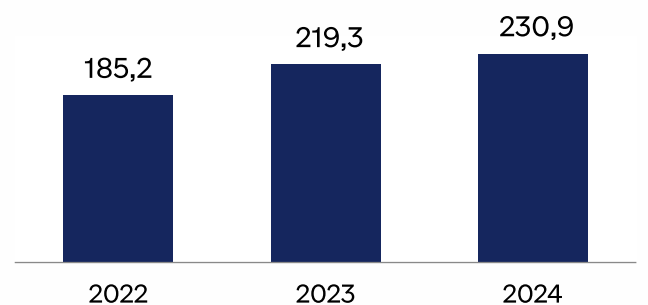

Рис. 1.24

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ДОМОГОСПОДАРСТВ ФІКСОВАНИМ ДОСТУПОМ ДО МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ У РОЗРАХУНКУ НА 100 ДОМОГОСПОДАРСТВ*, ЗА РЕГІОНАМИ СТАНОМ НА 31.12.2024

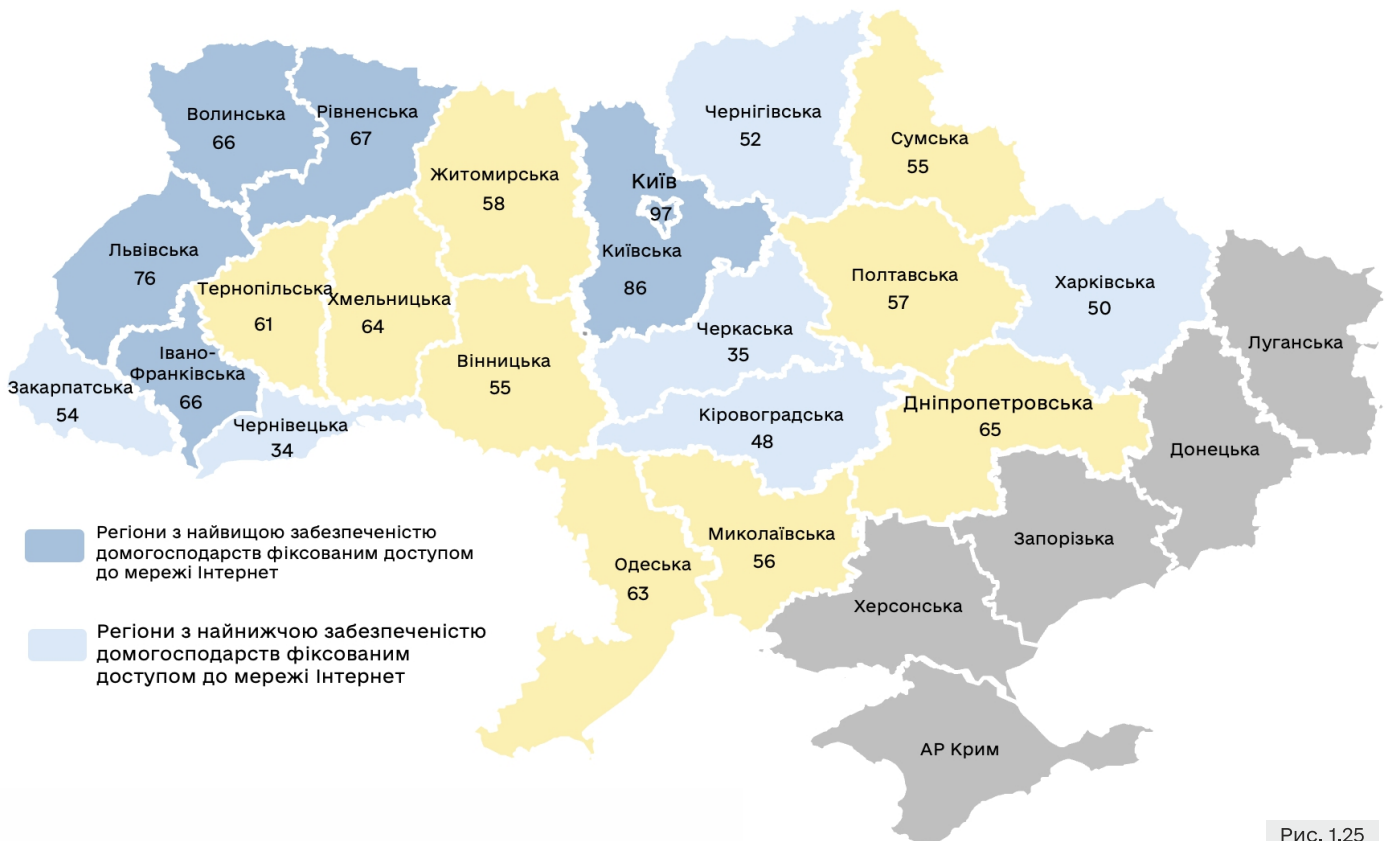

Рис. 1.25

* Дані наведені без урахування даних АР Крим та м. Севастополя, а також частини територій, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), у Донецькій, Луганській, Запорізькій та Херсонській областях

В середньому
по Україні -
63
домогосподарства
у розрахунку на
100 домогосподарств

INTERNET

Кількість населених пунктів України* забезпечені оптичним доступом до мережі Інтернет за технологіями FTTx, xPON станом на 31.12.2024

*Дані наведені без урахування даних АР Крим та м. Севастополя, а також частини територій, які розташовані в районі проведення військових (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), у Донецькій, Луганській, Запорізькій та Херсонській областях

Рис. 1.26

Всього по Україні

16 871

населений пункт забезпечений оптичним доступом до мережі Інтернет, що на 1 454 од. більше ніж у 2023 році

Тенденції розвитку ринків послуг фіксованого доступу до мережі Інтернет

Широкозмуговий доступ до мережі Інтернет традиційно є ключовим елементом розвитку сучасного (інформаційного) суспільства та економіки, що сприяє інноваціям, підвищує конкурентоспроможність та покращує якість життя населення. В Україні послуги фіксованого доступу до мережі Інтернет надаються за різними технологіями з використанням волоконно-оптичних, мідних ліній зв'язку,

коаксіального кабелю, супутникових каналів та безпроводного доступу.

У зв'язку з перебоями електроживлення та збільшенням попиту споживачів на можливість отримання доступу до мережі Інтернет при відсутності централізованого електроживлення, у 2024 році постачальники послуг фіксованого доступу до мережі Інтернет, як і в 2023 році, продовжували активно розвивати та розбудовувати мережі фіксованого доступу до мережі Інтернет за технологіями xPON.

СТАН ТА РОЗВИТОК РИНКУ ГОЛОСОВИХ ПОСЛУГ ФІКСОВАНОГО ЗВ'ЯЗКУ

Доходи від надання послуг фіксованого зв'язку у 2024 році склали 3,75 млрд грн, що на 12,5 % більше ніж у 2023 році, та їх питома вага у загальному обсязі доходів від надання електронних комунікаційних послуг становила 3,4 %.

Динаміка доходів від надання голосових послуг фіксованого зв'язку за 2022-2024 рр., млрд грн

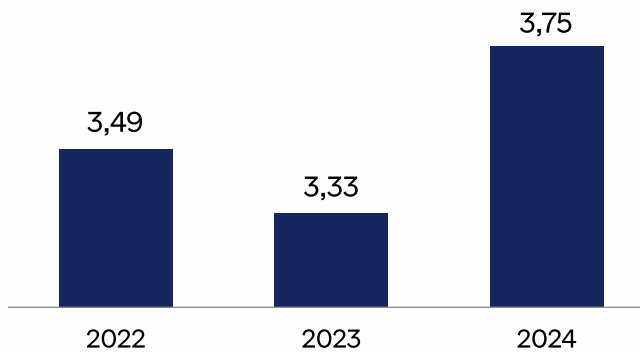

Рис. 1.27

В структурі доходів від надання послуг фіксованого зв'язку найбільшу частку – 45,2% складають доходи від надання послуг місцевого телефонного зв'язку.

Структура доходів від надання голосових послуг фіксованого зв'язку за 2024 рік, млрд грн

Загальний обсяг – 3,75 млрд грн

Рис. 1.28

Динаміка структури доходів від надання голосових послуг фіксованого зв'язку демонструє зменшення часток доходів від надання послуг постачальникам мереж

та міжміського телефонного зв'язку на 2,3 і 1,6 відсоткові пункти відповідно. В той же час, частка від надання інших послуг фіксованого телефонного зв'язку збільшилась на 4,4 відсоткові пункти, що свідчить про його стратегічний розвиток та адаптацію до нових вимог ринку.

Динаміка структури доходів від надання голосових послуг фіксованого зв'язку за 2022 - 2024 рр., %

Рис. 1.29

Зберігається тенденція зниження попиту населення на послуги фіксованого зв'язку. Так, станом на 31.12.2024 кількість ліній фіксованого зв'язку складала 1,27 млн од., що на 11,6 % менше ніж станом на 31.12.2023.

Динаміка кількості абонентів фіксованого зв'язку (фіксованих ліній) за 2022-2024 рр., млн од.

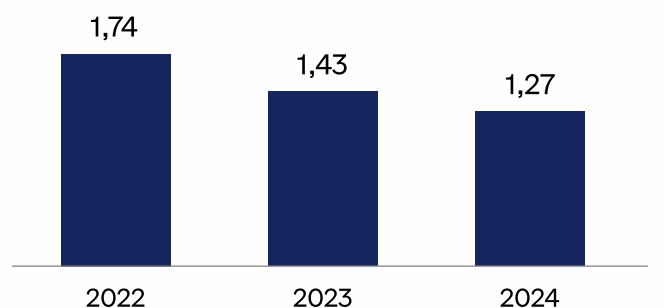

Рис. 1.30

Середньомісячний дохід від надання голосових послуг фіксованого зв'язку на одного абонента фіксованого зв'язку (фіксованих ліній) (ARPU) у 2024 році збільшився на 27,2% та становив 246,4 грн/міс.

Динаміка середньомісячного доходу від надання голосових послуг фіксованого зв'язку на одного абонента фіксованого зв'язку (фіксованих ліній) за 2022-2024 рр., грн/міс.

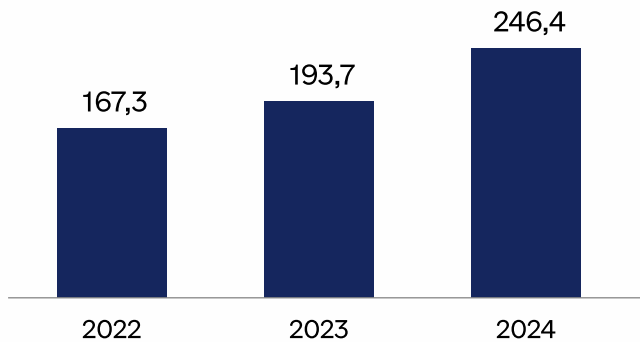

Рис. 1.31

Тенденції розвитку ринків голосових послуг фіксованого зв'язку

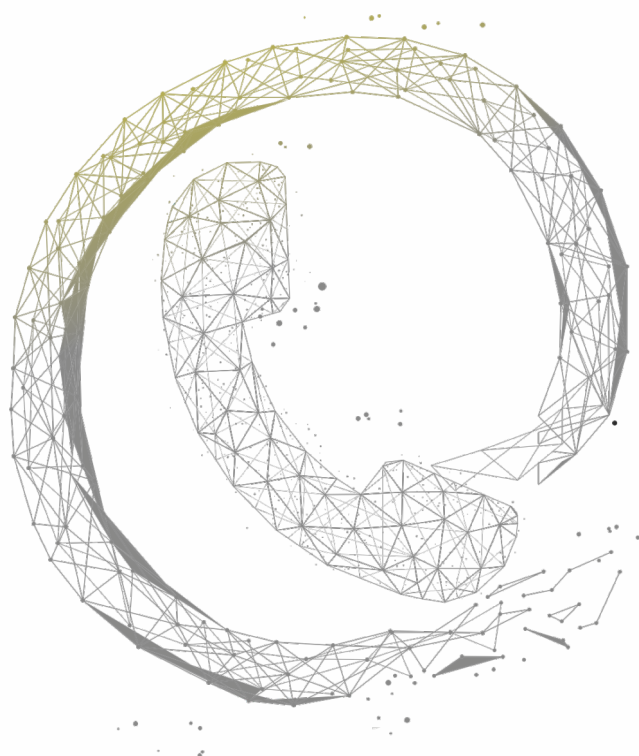
Зниження попиту на голосові послуги фіксованого зв'язку є наслідком широкого та активного використання населенням України послуг мобільного зв'язку, а також мобільних додатків (месенджерів), що дозволяють споживачам замінити традиційні голосові послуги фіксованого зв'язку сервісами з

передачі голосу та відео з використанням доступу до мережі Інтернет.

У свою чергу, повномасштабна збройна агресія РФ проти України призводить до руйнування та пошкодження інфраструктури електронних комунікаційних мереж фіксованого зв'язку, що веде до тривалої відсутності зв'язку у наявних абонентів та фінансових витрат на відновлення пошкоджень цих мереж.

Зважаючи на зменшення попиту населення на голосові послуги фіксованого зв'язку, постачальники голосових послуг фіксованого зв'язку продовжують заходи з трансформації власної діяльності в напрямку розширення переліків послуг та сервісів, а також підвищення їх якості, з акцентом на бізнес-користувачів.

В рамках таких заходів постачальники голосових послуг фіксованого зв'язку активно впроваджують та надають послуги на основі технології VoIP (SIP-телефонія), розбудовують сучасну архітектуру (NGN, IMS) для надання мультимедійних послуг, яка забезпечує інтеграцію різних типів послуг, таких як голос, відео, повідомлення та інші мультимедійні додатки, через єдину мережеву платформу, послуги корпоративної віртуальної АТС (автоматична телефонна станція), які дозволяють бізнес-користувачам налаштовувати систему внутрішнього і зовнішнього зв'язку без необхідності фізичної АТС, отримувати інтегровані інструменти для управління дзвінками, IT-інфраструктурою та доступу до міжнародних каналів зв'язку.

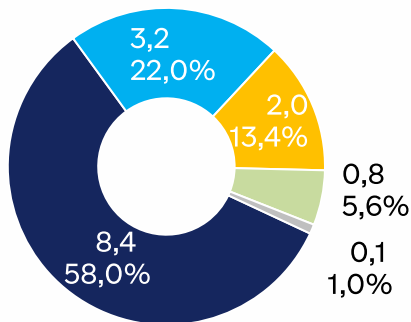

СТАН ТА РОЗВИТОК РИНКУ ПОСЛУГ ДОСТУПУ ДО ІНФРАСТРУКТУРИ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ

Доходи від надання послуг доступу до інфраструктури електронних комунікаційних мереж у 2024 році склали 14,5 млрд грн, їх питома вага у загальному обсязі доходів від надання електронних комунікаційних послуг становила 13,2 %.

Структура доходів від надання послуг доступу до інфраструктури електронних комунікаційних мереж за 2024 р., млрд грн

Загальний обсяг – 14,5 млрд грн

- Надання інших послуг для здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій
- Надання послуг з техн. обл. та експл. телеком. мереж, мереж ефірного теле-і радіомовлення
- Надання в користування каналів електрозв'язку та/або передачі даних
- Надання у користування ліній електрозв'язку, мереж електронних комунікацій та/або їх фрагментів
- Надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку

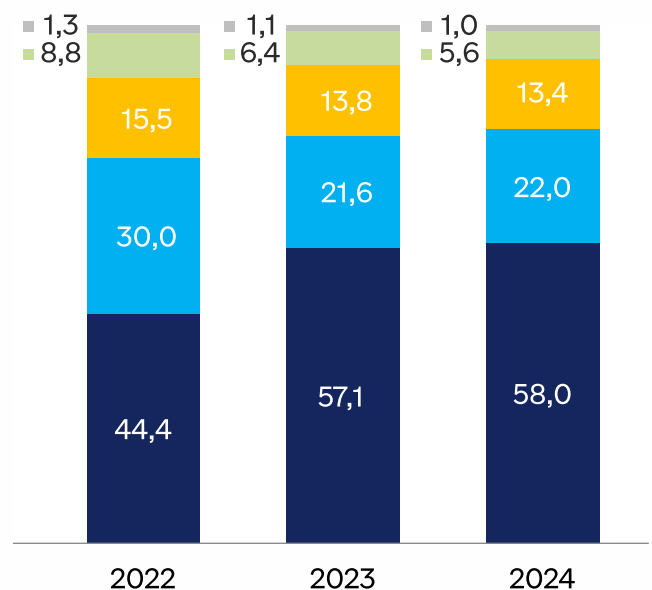
Рис. 1.32

В структурі доходів від надання послуг доступу до інфраструктури електронних комунікаційних мереж 8,4 млрд грн складають доходи від надання інших послуг для здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій, які включають такі послуги як: будівництво об'єктів пасивної інфраструктури для мереж мобільного зв'язку та надання їх оренду, передача сигналів в електронних комунікаційних мережах для кабельного телебачення, послуги Дата-центру (хостинг), плата за доступ та користування мережею мобільного зв'язку, оренда електронних

комунікаційних мереж, надання в користування блоків IP адрес, роботи, пов'язані з централізованим технічним адмініструванням перенесених абонентських номерів тощо.

В структурі доходів від надання послуг доступу до інфраструктури електронних комунікаційних мереж за 2024 рік зберігається тенденція розподілу часток попереднього року.

Динаміка структури доходів від надання послуг доступу до інфраструктури електронних комунікаційних мереж за 2022-2024 рр., %

- Надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку
- Надання у користування ліній електрозв'язку, мереж електронних комунікацій та/або їх фрагментів
- Надання в користування каналів електрозв'язку та/або передачі даних
- Надання послуг з техн. обл. та експл. телеком. мереж, мереж ефірного теле-і радіомовлення
- Надання інших послуг для здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій

Рис. 1.33

СТАН РОЗВИТКУ РИНКУ НАДАВАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

Джерелом інформації про стан та тенденції розвитку ринку надання послуг поштового зв'язку є:

- дані, отримані станом на 31.01.2025 від операторів поштового зв'язку за формою регуляторної звітності № 3-П (квартальна) «Поштовий зв'язок» відповідно до Порядку подання операторами поштового зв'язку звітності та інформації, затвердженого постановою НКЕК від 26.04. 2023 № 146 та зареєстрованою в Мін'юсті 09.06.2023 за № 962/40018;
- відповіді операторів поштового зв'язку на запити НКЕК.

Фінансово-економічні показники наведені без урахування ПДВ, а також з урахуванням вимог постанови НКЕК від 31 січня 2024 року № 35, зареєстрованої в Мін'юсті 15.02.2024 за № 233/41578, яка передбачає можливість неподання операторами поштового зв'язку до НКЕК форм звітності у строки, визначені законодавством на період дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців після його завершення, але в той же час не позбавляє їх такого права.

Доходи від надання послуг поштового зв'язку та кур'єрських послуг у 2024 році склали 44,9 млрд грн, їх питома вага у загальному обсязі доходів від надання послуг зв'язку становила 29,1%.

Найбільшу частку в структурі доходів від надання послуг поштового зв'язку становили доходи від пересилання внутрішніх поштових відправлень – 85,7%.

Структура доходів від надання послуг поштового зв'язку та кур'єрських послуг за 2024 рік, млрд грн

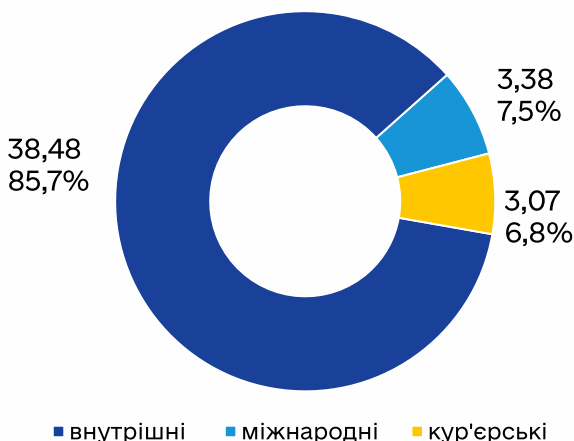

Рис. 1.34

ЗАГАЛЬНІ ДОХОДИ

44,9
млрд грн

Доходи від надання послуг поштового зв'язку та кур'єрських послуг демонструють позитивну динаміку. Так, за підсумками 2024 року доходи збільшилися на 35,2% у порівнянні із 2023 роком.

Динаміка доходів від надання послуг поштового зв'язку та кур'єрських послуг за 2023-2024 роки, млрд грн

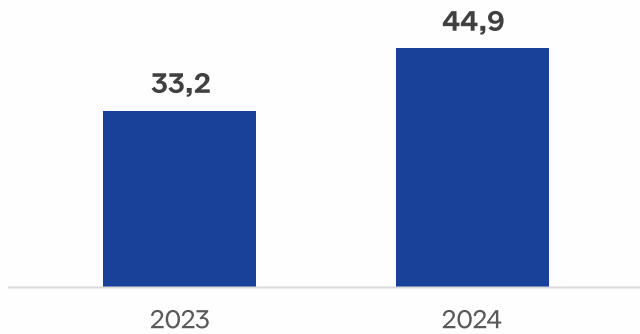

Рис. 1.35

Загальний обсяг наданих послуг поштового зв'язку з пересилання поштових відправлень за підсумками 2024 року склав 650,7 млн од., що майже на 19,5% більше ніж за підсумками 2023 року.

В той же час, кількість міжнародних відправлень за 2024 рік збільшилась на 57,8% у порівнянні до минулого року.

Динаміка кількості поштових відправлень за 2023-2024 роки, млн од

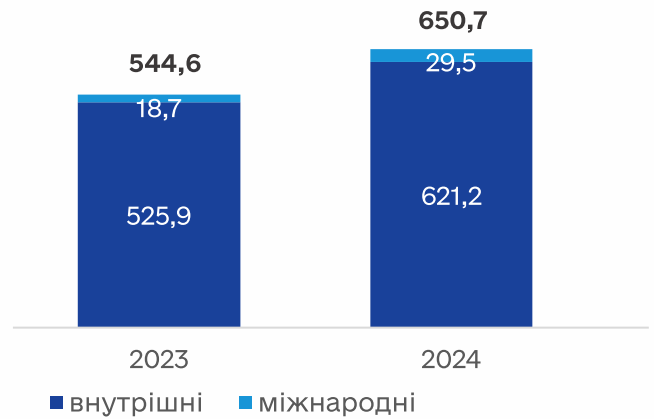

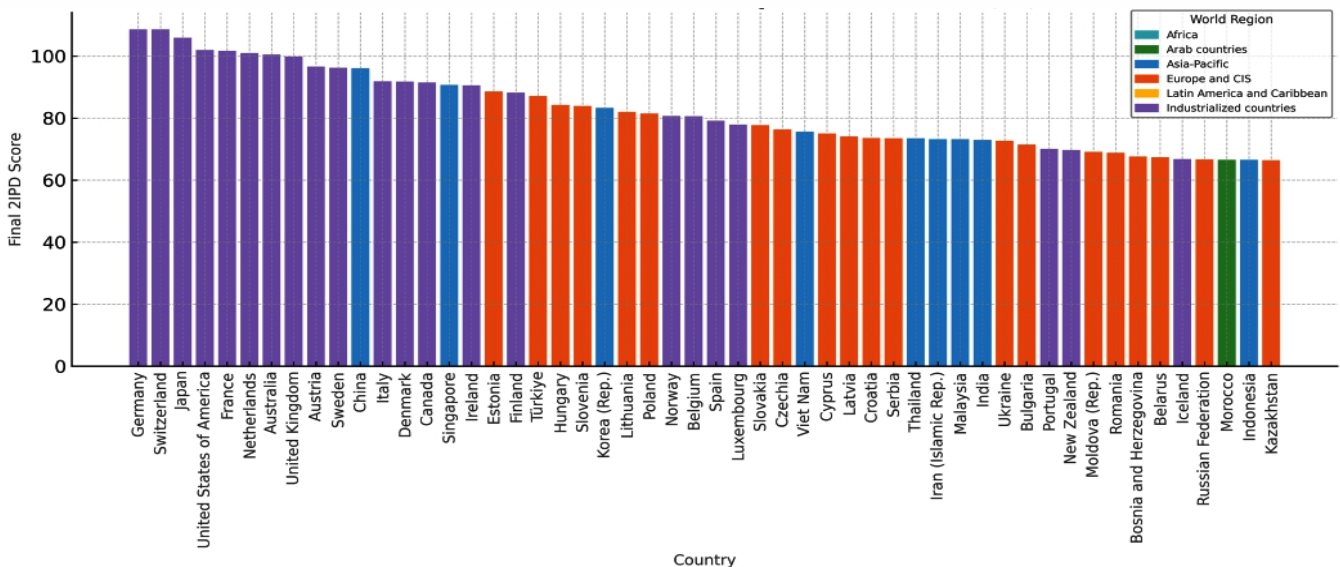
Рис. 1.36

Варто зазначити, що згідно зі звітом ВПС за 2024 рік Україна, представником якої є призначений оператор АТ «Укрпошта», за інтегрованим індексом розвитку пошти 2IPD за підсумками 2023 року зайняла 40 місце серед 173 країн, покращивши свій рейтинг на 3 пункти.

Інтегрований індекс розвитку пошти 2IPD – це шкала, розроблена ВПС для вимірювання еталонної оцінки продуктивності призначених операторів щодо перевезення міжнародних поштових відправлень за чотирма параметрами поштового розвитку: надійність, охоплення, релевантність і стійкість.

STATE OF THE POSTAL SECTOR 2024: 150 years of the UPU, and beyond

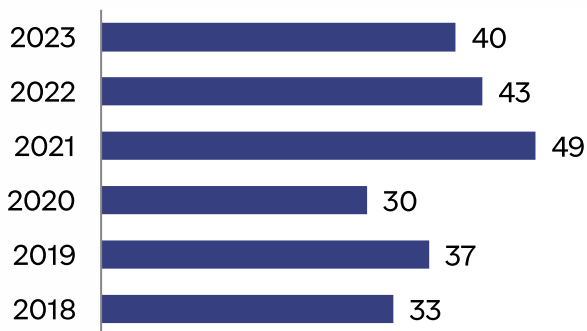
Countries with Postal Development Levels 10, 9, 8

Динаміка зміни рівня розвитку поштового зв'язку України (рейтинг України) за комплексним індексом поштового зв'язку 2IPD ВПС за період 2018-2023 рр. демонструє покращення такого індексу за останні три роки.

Динаміка зміни рівня розвитку поштового зв'язку України за комплексним індексом поштового зв'язку 2IPD ВПС за 2018-2023 роки

<https://www.upu.int/en/universal-postal-union/activities/research-publications/sntegrated-index-for-postal-development>

В умовах воєнного стану з урахуванням Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» залишається актуальною проблемою надання операторами поштового зв'язку своєчасної та якісної звітності, що ускладнює формування регуляторної політики. Серед причин – можливість ненадання звітності згідно з відповідним Законом, некоректна ідентифікація операторів поштового зв'язку в Реєстрі поштового зв'язку та відсутність чіткої відповідальності для таких операторів. Відповідно НКЕК отримала якісну звітність лише від 17 із 193 операторів поштового зв'язку, що призвело до необхідності внесення змін до Порядку та форми ведення єдиного державного реєстру операторів поштового зв'язку та Порядку подання операторами поштового зв'язку звітності та інформації.

З метою вдосконалення нормативно-правових актів, у 2025 році НКЕК продовжить працювати над розвитком регуляторного середовища в сфері надання послуг поштового зв'язку. Зокрема, у фокусі будуть наступні заходи:

1. Напрацювання спільно з Мінрозвитку пропозицій щодо змін до Закону про пошту, зокрема, які передбачають імплементацію Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/644 від 18 квітня 2018 року про послуги транскордонного доставлення посилок та Регламенту про впровадження Комісії (ЄС) 2018/1263 від 20 вересня 2018 року про встановлення форми для подання інформації надавачами послуг доставлення посилок відповідно до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/644.

2. Розробка спільно з Мінрозвитку нових державних соціальних стандартів стосовно якості надання універсальних послуг поштового зв'язку.

3. Підготовка нової редакції Єдиного державного реєстру операторів поштового зв'язку, згідно з вимогами встановленими постановою НКЕК від 23.10.2024 № 575 «Про внесення змін до постанови НКЕК від 19 квітня 2023 року №138».

4. Покращення якості збору регуляторної звітності відповідно до нової редакції Порядку подання операторами поштового зв'язку звітності та інформації, Форми регуляторної звітності № 3-П (квартальна) «Поштовий зв'язок» та Інструкції щодо заповнення форми регуляторної звітності N 3-П (квартальна) «Поштовий зв'язок».

5. Розробка та затвердження Стратегічних пріоритетів НКЕК щодо розвитку регуляторного середовища у сфері надання послуг поштового зв'язку на 2025 – 2027 роки.

КОРИСТУВАННЯ РАДІОЧАСТОТНИМ СПЕКТРОМ ТА РЕСУРСАМИ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ

РОЗПОДІЛ І КОРИСТУВАННЯ РАДІОЧАСТОТНИМ СПЕКТРОМ

НКЕК протягом 2024 року було переоформлено 543 ліцензії на виконання вимоги прикінцевих та перехідних положень Закону про ЕК стосовно переоформлення ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України на ліцензії на користування радіочастотним спектром за зверненнями суб'єктів господарювання. Ці дії також були спрямовані на виконання одного із завдань Плану України в рамках Ukraine Facility (спеціального інструменту для підтримки відновлення, реконструкції та модернізації України) та зусиль щодо проведення реформ на шляху до вступу до ЄС.

Строк дії чинних ліцензій на користування радіочастотним спектром України, який закінчувався у 2024 році, автоматично продовжено на період дії воєнного стану в Україні та протягом шести місяців з дня його припинення чи скасування відповідно до норми Закону про ЕК. До реєстру ліцензій на користування радіочастотним спектром внесено інформацію щодо автоматичного продовження строку дії 107 ліцензій на користування радіочастотним спектром. Таке продовження є безоплатним.

НКЕК видано 46 нових ліцензій на користування радіочастотним спектром, а сума коштів, сплачених суб'єктами господарювання до Державного бюджету України у 2024 році, склала 3347 тис. грн.

Для забезпечення ефективної конкуренції, запобігання надмірній концентрації радіочастотного спектра одним оператором, НКЕК рішенням від 13.03.2024 № 124 визначила показники накопичення смуг радіочастот (залежно від діапазону радіочастот), досягнення яких може передбачати застосування обмежень відповідно до частини першої статті 57 Закону про ЕК. Ці показники враховуватимуться НКЕК при наданні ліцензій на користування радіочастотним спектром із застосуванням процедур конкурсу/аукціону, а також прийнятті рішень щодо передачі прав на користування радіочастотним спектром.

2 РОЗДІЛ

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ РАДІОТЕХНОЛОГІЙ

Радіочастотний спектр відіграє ключову роль у наданні сучасних послуг електронних комунікацій споживачам. НКЕК докладає максимальних зусиль для організації впровадження в Україні найсучасніших технологій з метою забезпечення операторів електронних комунікацій можливостями надавати якісні та різноманітні послуги.

Фахівцями НКЕК та УДЦР було розроблено ряд пропозицій щодо внесення змін до Плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, затвердженого постановою КМУ від 19.12.2023 № 1340. Зазначені зміни прийняті постановою КМУ 01.11.2024 № 1253.

Серед внесених змін:

- запровадження технологічної нейтральності в діапазоні 2100 МГц, що розширює можливості операторів мобільного зв'язку та надає змогу використовувати будь-яку з стандартизованих радіотехнологій (UMTS або LTE);

- можливість для впровадження FRMCS-сучасної системи мобільного зв'язку для залізничного транспорту, яка дозволяє підвищити ефективність управління процесом перевезень та наближає його до стандартів ЄС.

Окремо врегульовано питання використання абонентських терміналів низькоорбітальної системи супутникового радіозв'язку Starlink у районах ведення бойових дій.

Максимальну увагу було приділено питанню гармонізації використання радіочастотного спектра України з ЄС відповідно до імплементаційних рішень Єврокомісії та внесено до Плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні ряд відповідних оновлень (уточнень деяких смуг радіочастот, особливостей їх використання, актуалізації міжнародних стандартів тощо).

Одним із ключових пріоритетів було та є подальше розгортання операторами мобільного зв'язку радіотехнології LTE (4G), покращення покриття території України та надання якісних послуг населенню.

COMMUNICATION TECHNOLOGIES

З цією метою 19.11.2024 НКЕК провела публічний аукціон на отримання ліцензій на користування радіочастотним спектром у трьох діапазонах радіочастот – 2100 МГц, 2300 МГц та 2600 МГц, за результатами якого три оператори - ПрАТ «Київстар», ПрАТ «ВФ Україна» та ТОВ «лайфселл» отримали додатковий радіочастотний спектр для збільшення ємності і розвитку своїх мереж. Усі переможці аукціону задекларували готовність ефективно його використовувати протягом 15 років, взявши на себе низку зобов'язань щодо якості надання послуг у мережах мобільного зв'язку та збільшення покриття території України. Зокрема, до 2030 року має бути забезпечено покриття для не менше ніж 95 % населення України.

Аукціон було проведено за процедурою «торги з голосу», за результатом якого НКЕК залучила до Державного бюджету України надходжень за видачу відповідних ліцензій на загальну суму

2 894 733 500 грн.

НКЕК спільно з Мінцифри, операторами мобільного зв'язку та вендорами радіообладнання здійснювала підготовку до впровадження в Україні радіотехнології 5G.

Забезпечивши повну гармонізацію з міжнародним розподілом смуги радіочастот 3400-3800 МГц та можливість розгорнути дослідний пілотний проект у декількох локальних зонах лише на умовах присвоєнь радіочастот, НКЕК було проведено консультації з вендорами радіообладнання стосовно наявності та можливості швидкого забезпечення операторів мобільного зв'язку України обладнанням для розгортання мереж 5G в цьому діапазоні. Наприкінці 2024 року оператори мобільного зв'язку отримали можливість розпочати розгортання мережі п'ятого покоління (5G) у смузі 3450 – 3750 МГц у м. Львів, а у разі успішного виконання умов електромагнітної сумісності із засобами спецкористувачів продовжити проект у м. Києві та м. Одесі.

Окрім цього, за пропозицією НКЕК, дві смуги радіочастот шириною по 50 МГц у діапазоні 3400 – 3800 МГц розподілено у Плані для приватних локальних мереж 5G, розвиток яких наразі відбувається в державах-членах ЄС.

Всі ці рішення створюють значні перспективи для галузі електронних комунікацій, а також розширюють горизонти можливостей для бізнесу, промисловості, медицини, освіти й інших галузей.

ВИКОРИСТАННЯ РАДІООБЛАДНАННЯ

Протягом 2024 року НКЕК:

- зареєстровано 69 нових типів РО, відповідно до вимог Технічного регламенту радіообладнання;
- зареєстровано 5 нових виробників РО (загальна кількість яких в Реєстрі радіообладнання та ВП станом на 31.12.2024 склала 74 виробники);
- визначено можливість застосування 84 типів РО на території України із відповідними умовами для кожного такого типу РО.

На виконання норм Закону про ЕК затверджено постанову НКЕК від 03.07.2024 № 361 «Питання використання радіообладнання та випромінювальних пристроїв загальними користувачами радіочастотного спектра», яка спрямована на регулювання використання РО та ВП з урахуванням необхідності забезпечення виконання умов ЕМС, ефективного використання радіочастотного спектра, відповідності технічних умов впровадження радіотехнологій та деталізації умов експлуатації РО. Постанова містить декілька спеціальних переліків, що дозволяють операторам орієнтуватись у процедурних та технічних питаннях використання конкретних типів РО, а саме:

- перелік РО, експлуатація якого здійснюється на підставі присвоєння радіочастоти;
- перелік параметрів РО, у разі дотримання яких не потрібно проводити розрахунки електромагнітної сумісності;
- перелік технічних характеристик та умов експлуатації РО, ВП, експлуатація яких здійснюється за принципом загальної авторизації.

Зважаючи на необхідність швидкого реагування на виклики в умовах повномасштабної збройної агресії РФ проти України та надання всебічної допомоги Збройним Силам України, НКЕК за результатами консультацій з Генеральним штабом Збройних Сил України прийнято низку рішень, спрямованих на врегулювання питання ввезення на територію України цивільними суб'єктами господарювання РО та його компонентів для потреб та подальшого застосування спеціальними користувачами.

З цієї метою внесено зміни до Переліку VII. Радіообладнання та випромінювальні пристрої, що заборонені до ввезення та застосування в Україні загальними користувачами радіочастотного спектра Реєстру радіообладнання та випромінювальних пристроїв, а також прийнято постанову НКЕК від 26.06.2024 № 341 «Про внесення змін до Положення про реєстр радіообладнання та випромінювальних пристроїв», що зареєстрована в Мін'юсті 09.07.2024 за №1027/42372.

зареєстровано

69 **НОВИХ**
ТИПІВ
радіообладнання

зареєстровано

5 **НОВИХ**
ВИРОБНИКІВ
радіообладнання

визначено можливість
застосування

84 **ТИПІВ**
радіообладнання

РОЗПОДІЛ ТА КОРИСТУВАННЯ РЕСУРСАМИ НУМЕРАЦІЇ

У 2024 році в контексті надання адміністративних послуг з видачі, переоформлення та анулювання дозволів на користування ресурсами нумерації, НКЕК було позитивно розглянуто 28 заяв від 16 суб'єктів господарювання, організацій та установ щодо виділення ресурсів нумерації, а також 58 заяв щодо переоформлення дозволів на користування ресурсами нумерації.

Операторам мереж мобільного зв'язку виділено три нові коди мереж призначення, чим збільшено номерну ємність мереж на 21 млн негеографічних номерів. А саме: видано дозволу на користування номерним ресурсом для надання послуг на території України строком на 5 років для:

- ПрАТ «Київстар» з кодом мережі «77»;
- ПрАТ «ВФ Україна» з кодом мережі «75»;
- ТОВ «ДЖЕЙ ЕНД УАЙ» з кодом мережі 790».

Для мереж фіксованого зв'язку було виділено 35,9 тис. географічних номерів для використання на території міст Києва, Дніпра, Одеси, Львова, Харкова, Бориспільського та Обухівського районів Київської області.

Загальні надходження до державного бюджету України за усі вищезгадані процедури склали –

21 107 930 грн.

Окрім того, протягом 2024 року НКЕК безкоштовно видано дозволу на користування скороченими номерами для організації 7 інформаційно-довідкових служб соціального спрямування, а саме:

«1518» – «Гаряча лінія Державного центру зайнятості» для використання на території України;

«1552» – «Гаряча лінія з соціальних питань в Харківській області»;

«1580» – «Гаряча лінія міста Львів» для використання на території м. Львів;

«1620» – «Соціальна служба підтримки» для використання на території Львівської області;

«1648» – «Гаряча лінія 1648 Національного інформаційного бюро з метою здійснення заходів із забезпечення збору та обліку даних про військовополонених, загиблих, утримуваних на території Російської Федерації цивільних, безвісті зниклих та депортованих осіб» для використання на території України;

«1649» – «Цілодобова «гаряча лінія» з питань технічної підтримки Збройних Сил України» для використання на території України;

«1650» – «Цілодобова «гаряча лінія» з питань медичної координаційної групи Збройних Сил України» для використання на території України.

1518

1649

1648

1650

1580

1620

1552

В 2024 році НКЕК було проведено комплекс заходів для забезпечення безперервності надання послуг із збереженням раніше виділених номерів у випадку припинення діяльності їхніми поточними постачальниками послуг.

Зокрема, передані права іншим постачальникам мереж/послуг на користування: десятьма кодами СКС-7; двома кодами мережі призначення для мережі фіксованого зв'язку з абонентською ємністю 1 млн негеографічних номерів; кодом мережі

мобільного зв'язку MNC; трьома кодами оператора глобальної електронної комунікаційної послуги 800 «Виклик за рахунок абонента, якого викликають», 141,4 тис. номерів місцевих телефонних мереж.

Загалом станом на 31.12.2024 права на користування ресурсами нумерації електронних комунікаційних мереж реалізувались на підставі 1 292 дозвільних документів, які надані 226 користувачам, з них 215 – постачальників мереж/послуг, 11 – технологічних користувачів.

Типи ресурсу нумерації та кількість користувачів ресурсу нумерації, які мають дозволи на їх користування, станом на 31.12.2024

189 Географічні номери

159 Коди СКС-7 національні (STP/SP Ss7)

18 Коди операторів послуг 800, 900; коди послуг вибору мережі та послуг

16 Скорочені номери (Short numbers)

12 Коди MNC

10 Коди СКС-7 (міжнародні, ISPC)

8 Коди мереж призначення мобільного зв'язку (DN code)

7 Коди СКС-7 мережі (Ss7)

7 Коди 89x для мереж фікс. зв'язку (DN code)

Рис. 2.1

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ,
РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА
ТА НАДАННЯ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ, РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ЇХ МОНІТОРИНГУ

3 РОЗДІЛ

Заходи державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку здійснювались з урахуванням вимог постанови КМУ від 19.01.2024 № 59 «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303», що дозволило НКЕК у 2024 році вперше розпочати проведення планових та позапланових перевірок у сфері надання послуг поштового зв'язку, а також збільшити кількість позапланових перевірок у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра.

Основні пріоритети НКЕК щодо державного нагляду (контролю) були зосереджені на:

- перевірці виконання постачальниками мереж/послуг вимог щодо сталості електронних комунікаційних мереж та безперервності надання електронних комунікаційних послуг у умовах воєнного стану;
- здійсненні контролю за обмеженням доступу до вебсайтів, зазначених у відповідних рішеннях РНБО та розпорядженнях НЦУ, а також у відповідних рішеннях Нацради;
- виконанні річного плану здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері надання послуг поштового зв'язку;
- проведенні позапланових перевірок з метою захисту прав користувачів послуг електронних комунікацій та послуг поштового зв'язку;
- вжитті заходів щодо припинення роботи НДР та усунення дії ДРЗ у смугах радіочастот загального користування.

Всього протягом 2024 року уповноваженими НКЕК посадовими особами було проведено 111 перевірок, з них 101 позапланова перевірка щодо додержання вимог законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, 9 планових та 1 позапланова перевірка операторів поштового зв'язку.

Під час проведення планових та позапланових перевірок у сфері надання послуг поштового зв'язку основна увага приділялася перевірці дотримання операторами поштового зв'язку встановленого рівня якості послуг відповідно до нормативно-правових актів, що регламентують діяльність операторів поштового зв'язку, умов договору, у тому числі щодо дотримання нормативних строків пересилання поштових відправлень, що належать до універсальних послуг поштового зв'язку та надаються призначеним оператором поштового зв'язку АТ «Укрпошта».

Також результати планових перевірок свідчать, що з 10 суб'єктів господарювання, включених до Річного плану здійснення заходів державного нагляду (контролю) НКЕК на 2024 рік, 5 суб'єктів господарювання не здійснюють діяльність у сфері надання послуг поштового зв'язку, водночас повідомлення про припинення здійснення

діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку до Регулятора такі суб'єкти господарювання не подавали.

З метою контролю забезпечення працездатності електронних комунікаційних мереж в умовах планового, аварійного, незапланованого та/або вимушеного відключення електропостачання інфраструктури електронних комунікаційних мереж було проведено 23 позапланові перевірки, зокрема 6 перевірок щодо забезпечення доступності послуг мобільного зв'язку протягом 10 годин відсутності електропостачання інфраструктури електронних комунікаційних мереж для визначеного розпорядженням НЦУ відсотку базових станцій мобільного зв'язку:

- ПрАТ «Київстар» у Запорізькій, Миколаївській, Київській областях та м. Києві;
- ПрАТ «ВФ Україна» у Волинській, Закарпатській, Рівненській, Сумській, Харківській та Чернігівській областях;
- ТОВ «лайфселл» у Дніпропетровській, Миколаївській, Сумській, Черкаській та Чернігівській областях.

Результати цих перевірок свідчать про невиконання постачальниками мереж та послуг мобільного зв'язку вимог, визначених НЦУ, у всіх перевірених регіонах України.

При здійсненні 56 позапланових перевірок щодо обмеження доступу до вебсайтів, зазначених у відповідних рішеннях РНБО та розпорядженнях НЦУ, а також у відповідних рішеннях Нацради, фахівцями НКЕК та УДЦР було здійснено 14 776 перевірок доступу до заборонених вебсайтів та виявлено 908 фактів доступу до них. В усіх випадках доступ до таких вебсайтів блокувався постачальниками мереж та послуг під час позапланової перевірки.

Всього, з метою усунення виявлених під час перевірок порушень, уповноваженими НКЕК посадовими особами видано 44 приписи, НКЕК прийнято рішення про винесення 4 розпоряджень про усунення порушень законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр та 3 розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері надання послуг поштового зв'язку.

Враховуючи звернення операторів мобільного зв'язку про документально підтверджену неможливість усунення порушень, протягом зазначеного в приписі строку, НКЕК прийнято 9 рішень про продовження строку усунення порушень, зазначеного в приписі про усунення порушень законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр.

Кількість виявлених порушень у 2024 році

№	Види порушень	Кількість порушень	Відсоток порушень
1.	Не виконання вимог розпорядження НЦУ	41	49
2.	Нездійснення обмеження доступу до вебсайтів, визначених відповідними рішеннями Нацради	14	17
3.	Порушення вимог законодавства щодо експлуатації РО	9	11
4.	Незабезпечення доступу користувачів послуг поштового зв'язку до інформації, передбаченої законодавством про поштовий зв'язок	7	8
5.	Невиконання розпорядчого документу НКЕК (припису або розпорядження) про усунення порушення законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр	4	5
6.	Ненадання до НКЕК інформації щодо змін відомостей, зазначених у реєстрі постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг	3	4
7.	Порушення правил надання послуг поштового зв'язку при доставці та врученні поштових відправлень користувачам	2	2
8.	Порушення законодавства щодо надання електронних комунікаційних послуг кінцевим користувачам	2	2
9.	Порушення нормативних строків пересилання поштових відправлень, що належать до універсальних послуг поштового зв'язку	1	1
10.	Незабезпечення схоронності поштових відправлень	1	1
Всього:		84	100

Враховуючи виявлені порушення у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, НКЕК прийнято

7 рішень

про застосування адміністративно-господарських санкцій

**на загальну суму
10 926 511,7 грн.**

Уповноваженими НКЕК посадовими особами складено 13 протоколів про адміністративні правопорушення згідно КУпАП.

За результатами розгляду справ про адміністративні правопорушення за статтю 146 КУпАП у 2024 році прийнято судові рішення про накладення адміністративних стягнень у вигляді штрафів на суму 3 400 грн. За результатами розгляду уповноваженими НКЕК посадовими особами справ про адміністративні правопорушення за статтю 188-7 КУпАП до державного бюджету України у 2024 році надійшло 12 665 грн.

За виявлені під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) порушення у сфері надання послуг поштового зв'язку до відповідальності не було притягнуто жодного з операторів поштового зв'язку, оскільки Законом про пошту не визначено види порушень, за які передбачено застосування НКЕК адміністративно-господарських санкцій та їх розміри, що потребує врегулювання та усунення правової прогалини на законодавчому рівні.

З метою вжиття заходів щодо припинення роботи НДР та усунення дії ДРЗ у смугах радіочастот загального користування уповноваженими НКЕК посадовими особами за участі представників НПУ та УДЦР у 2024 році проведено

361 спільний захід,

за результатами яких

**припинено роботу
303 НДР.**

Крім того, з метою встановлення володільців РО, що створює шкідливі радіозавади, та для усунення порушень законодавства у сфері

користування радіочастотним спектром, НКЕК направлено

695 запитів

власникам об'єктів нерухомості, органам місцевого самоврядування, а також листів-попереджень власникам РО, за результатами яких

припинено роботу
58 НДР.

Одним з повноважень Регулятора є забезпечення здійснення РЧМ. Відповідно УДЦР як підприємство, що відноситься до сфери управління НКЕК, були вжиті необхідні заходи щодо підвищення ефективності та вдосконалення РЧМ:

- розширено функціональність сенсорної мережі шляхом створення механізму виявлення спектральних аномалій, що дозволяє фіксувати шкідливі випромінювання та сприяє забезпеченню електромагнітної сумісності;

- розгорнуто 60 сенсорних комплексів в чотирьох населених пунктах. На сьогодні, сенсорна мережа налічує 348 сенсорних комплексів в 17 населених пунктах України та є основним інструментом, який здатен безперервно (в режимі 24/7) проводити оцінку використання радіочастотного спектра;

- проведено модернізацію 36 з 77 мобільних станцій типу РМ-1300-Р4 шляхом встановлення додаткових апаратних блоків: автоматичного виявлення радіочастотних каналів мобільного зв'язку та контролю працездатності обладнання мобільної станції РЧМ;

- оновлено 8 комплектів програмного забезпечення управління сканером R&S TSME (ПЗ «ROMES4») для забезпечення можливості виконання робіт з вивчення та аналізу проблемних ділянок мереж мобільного зв'язку.

Збільшення територіального охоплення та розширення функціональності сенсорної мережі, а також поглиблення її інтеграції з модернізованими мобільними станціями типу РМ-1300-Р4 дозволили створити комплексний інструмент РЧМ, який є основним засобом збору даних про використання радіочастотного спектра України. Станом на 31.12.2024 УДЦР здійснив РЧМ для більше ніж 330 тис. од. виміру. Найбільший приріст у звітному році відбувся за рахунок розвитку мереж мобільного зв'язку (зростання кількості одиниць виміру на 13 %).

Динаміка кількості проведених визначень параметрів електромагнітних випромінювань РО у 2022-2024 роках, од.

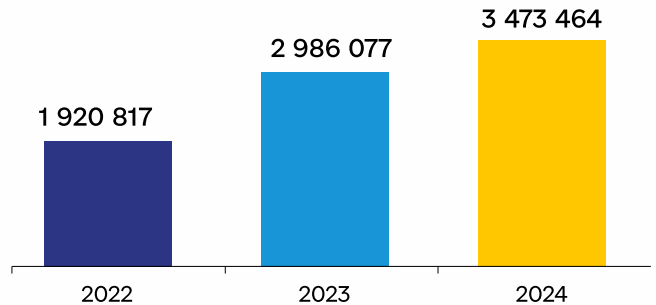

Рис. 3.1

Виявлення порушень у сфері користування радіочастотним спектром за результатами проведення РЧМ також було одним з ключових завдань УДЦР у 2024 році. Станом на 01.01.2024 року на обліку УДЦР перебувало 3 719 порушень у сфері користування радіочастотним спектром. Протягом 2024 року зафіксовано 3 078 порушень (станом на 31.12.2024), а саме:

- використання РО без присвоєння радіочастоти – 2187;
- використання РО з порушенням параметрів експлуатації – 891.

Динаміка кількості зафіксованих НДР за 2022-2024 роки, од.

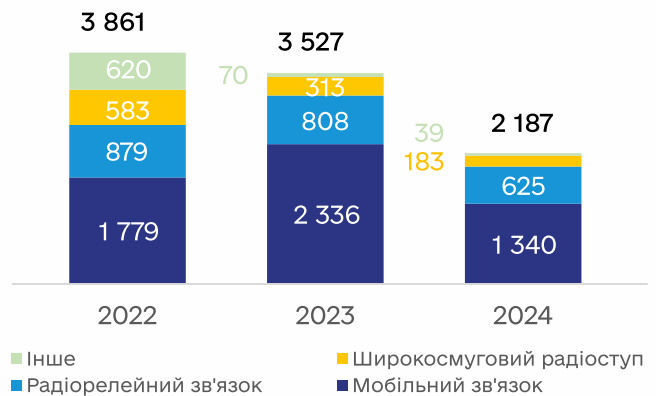

Рис. 3.2

Впродовж 2024 року було усунуто 3 637 порушень користування радіочастотним спектром, що складає 54 % від загальної кількості порушень. На кінець звітнього року залишилися неусуненими 3160 порушень.

Виявлення порушень користування радіочастотним спектром здійснювалось УДЦР у 2024 році з урахуванням вимог Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронні комунікації» щодо підвищення ефективності організації роботи постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг в умовах воєнного стану» № 2240-IX від 03.05.2022.

ПРАВОВЕ ТА РЕГУЛЯТОРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В 2024 році для НКЕК важливим напрямом було правове та регуляторне забезпечення, зокрема, розробка проектів нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію Закону про ЕК, Закону про НКЕК, Закону про пошту.

Дотримуючись основних принципів діяльності НКЕК щодо забезпечення прогнозованості та своєчасності прийняття рішень, відкритості, прозорості та гласності процесу державного регулювання, передбачуваності, інформування громадськості про плани та результати своєї роботи, створення умов для участі громадськості у розробленні проектів нормативно-правових актів, рішенням НКЕК від 13.12.2023 № 470 було затверджено План діяльності з підготовки проектів нормативно-правових актів НКЕК, що мають ознаки регуляторних актів на 2024 рік, та План діяльності з підготовки НКЕК проектів регуляторних актів КМУ на 2024 рік, які передбачали розробку 26 проектів актів НКЕК та 5 проектів актів КМУ.

Також НКЕК забезпечувалась перевірка на відповідність законодавству і міжнародним договорам України розроблених проектів постанов НКЕК та інших актів, проведення юридичної експертизи проектів нормативно-правових актів, а також гендерно-правової та антидискримінаційної експертизи таких актів.

За результатами проведеної роботи НКЕК в установленому порядку було прийнято 29 нормативно-правових актів, які пройшли процедуру державної реєстрації в Мін'юсті.

В цілому для реалізації вищезгаданих Законів протягом 2022-2024 років було забезпечено прийняття 87 нормативно-правових актів.

Динаміка кількості прийнятих НКЕК НПА, що пройшли процедуру державної реєстрації в Мін'юсті за 2022-2024 роки, од. НПА

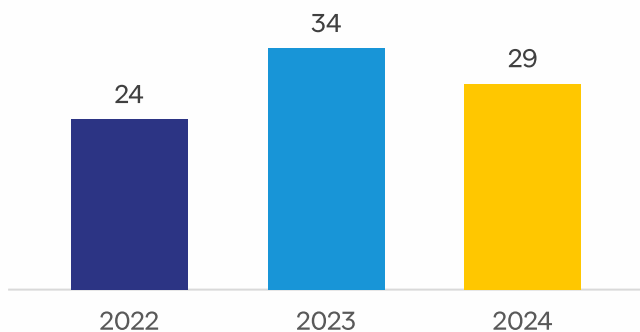

Рис. 4.1

НКЕК ВИКОНАНО ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ:

Закону про ЕК

123 заходи
95,3%

Закону про НКЕК

102 заходи
96,2%

4 РОЗДІЛ

Перелік нормативно-правових актів НКЕК, які пройшли процедуру державної реєстрації у Мін'юсті у 2024 році

1	Постанова НКЕК від 03.01.2024 № 2 «Про затвердження Порядку випробування параметрів електронних комунікаційних мереж та якості електронних комунікаційних послуг», яка зареєстрована в Мін'юсті 07.02.2024 за № 194/41539.	Постановою затверджено Порядок, який визначає заходи та процедури організації та проведення випробувань шляхом вимірювання та/або спостереження щодо відповідності передбачених законодавством параметрів електронних комунікаційних мереж та якості електронних комунікаційних послуг, порядку маршрутизації трафіку послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації, а також для розрахунку показників якості електронних комунікаційних послуг.
2	Постанова НКЕК від 03.01.2024 № 3 «Про внесення зміни до постанови НКЕК від 14 червня 2023 року № 237», яка зареєстрована в Мін'юсті 18.01.2024 за № 95/41440.	Постановою внесено зміни в частині перенесення строку набрання чинності постанови НКЕК від 14.06.2023 № 237 «Про затвердження форми регуляторної звітності постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг», зареєстрованої в Мін'юсті 09.08.2023 за № 1349/40405, з метою виконання вимог, визначених пунктом 4 частини третьої статті 8 та абзацом другим частини першої статті 20 Закону про ЕК.
3	Постанова НКЕК від 31.01.2024 № 35 «Про внесення змін до деяких постанов НКЕК щодо подання операторами поштового зв'язку звітності та документів», яка зареєстрована в Мін'юсті 15.02.2024 за № 233/41578.	Постановою внесено зміни в частині перенесення строку набрання чинності постанови НКЕК від 14.06.2023 № 237 «Про затвердження форми регуляторної звітності постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг», зареєстрованої в Мін'юсті 09.08.2023 за № 1349/40405, з метою виконання вимог, визначених пунктом 4 частини третьої статті 8 та абзацом другим частини першої статті 20 Закону про ЕК.
4	Постанова НКЕК від 10.04.2024 № 181 «Про затвердження Порядку надання послуг перенесення номерів», яка зареєстрована в Мін'юсті 28.05.2024 за № 777/42122.	Постанову прийнято з метою усунення перешкод в отриманні послуги з перенесення номеру, забезпечення прозорості і єдиного підходу на отримання таких послуг, впровадження європейського досвіду, в частині інформування споживачів про дзвінок на перенесений номер, та впровадження можливості прийняття оперативних рішень щодо надання послуги з перенесення номеру.
5	Постанова НКЕК від 10.04.2024 № 183 «Про затвердження Порядку подання споживачами звернень та врегулювання спорів», яка зареєстрована в Мін'юсті 29.05.2024 за № 788/42133.	Постанову прийнято з метою удосконалення нормативно-правової бази в сфері захисту прав споживачів електронних комунікаційних послуг, що дозволить реалізувати позасудове врегулювання спорів між споживачами електронних комунікаційних послуг та постачальниками електронних комунікаційних послуг.
6	Постанова НКЕК від 01.05.2024 № 236 «Про затвердження Положення про електронну регуляторну платформу», яка зареєстрована в Мін'юсті 24.05.2024 за № 752/42097.	Постанову прийнято з метою забезпечення виконання НКЕК своїх повноважень, передбачених Законом про ЕК, та надання адміністративних послуг в електронному вигляді, електронного обміну інформацією, документами та взаємодії з постачальниками мереж/послуг, постачальниками РО, користувачами радіочастотного спектра та ресурсів нумерації, користувачами послуг, а також операторами поштового зв'язку.

7	Постанова НКЕК від 08.05.2024 № 247 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких рішень», яка зареєстрована в Мін'юсті 24.05.2024 за № 755/42100.	Постанову прийнято з метою забезпечення реалізації частин четвертої, шостої статті 14, пунктів 6, 8 розділу III «Прикінцеві та перехідні положення» Закону про НКЕК та пункту 9 розділу XIX «Прикінцеві та перехідні положення» Закону про ЕК.
8	Постанова НКЕК від 15.05.2024 № 267 «Про внесення змін до Порядку ведення реєстру ліцензій на користування радіочастотним спектром», яка зареєстрована в Мін'юсті 26.06.2024 за № 961/42306.	Постанову прийнято з метою удосконалення Порядку ведення реєстру ліцензій на користування радіочастотним спектром, що відповідатиме потребам користувачів, які здійснюють надання електронних комунікаційних послуг або використовують радіочастотний спектр для власних технологічних потреб, удосконалення форми заяви на видачу ліцензії на користування радіочастотним спектром.
9	Постанова НКЕК від 05.06.2024 № 314 «Про внесення змін до Порядку ведення реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів», яка зареєстрована в Мін'юсті 19.06.2024 за № 922/42267.	Постанову прийнято з метою внесення змін до Порядку ведення реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів в частині визначення статусів присвоєнь радіочастот при переоформленні ліцензій на користування радіочастотним спектром та при тимчасовому припиненні користування радіочастотним спектром.
10	Постанова НКЕК від 12.06.2024 № 322 «Про затвердження Змін до Порядку накладення на постачальників електронних комунікаційних мереж або постачальників електронних комунікаційних послуг із значним ринковим впливом на оптових та/або роздрібних ринках регуляторних зобов'язань, їх зміну та зняття», яка зареєстрована в Мін'юсті 05.08.2024 за № 1198/42543.	Постанову прийнято з метою вдосконалення порядку накладення на постачальників електронних комунікаційних мереж або постачальників електронних комунікаційних послуг із значним ринковим впливом на оптових та/або роздрібних ринках регуляторних зобов'язань, їх зміну та зняття у відповідності з вимогами, встановленими Законом.
11	Постанова НКЕК від 26.06.2024 № 341 «Про внесення зміни до Положення про реєстр радіообладнання та випромінювальних пристроїв», яка зареєстрована в Мін'юсті 09.07.2024 за № 1027/42372.	Постанову прийнято з метою внесення зміни до Положення про реєстр радіообладнання та випромінювальних пристроїв для спрощення процедури ввезення та застосування на території України радіообладнання та випромінювальних пристроїв під час дії воєнного стану в Україні.
12	Постанова НКЕК від 03.07.2024 № 361 «Питання використання радіообладнання та випромінювальних пристроїв загальними користувачами радіочастотного спектра», яка зареєстрована в Мін'юсті 01.08.2024 за № 1175/42520.	Постанову прийнято з метою удосконалення нормативно-правової бази і приведення технічних умов використання РО та ВП загальними користувачами радіочастотного спектра у відповідність до Плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, затвердженого постановою КМУ від 19.12.2023 № 1340.
13	Постанова НКЕК від 07.08.2024 № 409 «Про затвердження Правил надання роздрібних регульованих послуг роумінгу», яка зареєстрована в Мін'юсті 22.08.2024 за № 1292/42637.	Постанову прийнято з метою отримання переваг від впровадження єдиного цифрового ринку Україна-ЄС, в частині роумінгу та набуття рівних прав та обов'язків з європейськими постачальниками мереж/послуг та можливості постачальнику мереж/послуг мобільного зв'язку подати заявку до Регулятора на отримання дозволу на стягнення доплати, якщо такий постачальник не в змозі відшкодувати свої фактичні та прогнозовані витрати на надання регульованих послуг роумінгу.

14 Постанова НКЕК від 07.08.2024 № 410 «Про затвердження Умов та правил надання оптового доступу (включаючи оптову плату за регульовані послуги роумінгу) до електронних комунікаційних мереж мобільного зв'язку загального користування для надання регульованих послуг роумінгу», яка зареєстрована в Мін'юсті 22.08.2024 за № 1290/42635.	Прийняття постанови дозволить постачальникам мереж/послуг України набути рівних прав та обов'язків з європейськими постачальниками мереж/ послуг при впровадженні єдиного цифрового ринку Україна-ЄС, зокрема, забезпечить встановлення єдиного, чіткого і прозорого механізму надання оптового доступу (включаючи оптову плату за регульовані послуги роумінгу) до електронних комунікаційних мереж мобільного зв'язку загального користування для надання регульованих послуг роумінгу.
15 Постанова НКЕК від 07.08.2024 № 411 «Про затвердження Правил застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС, та встановлення додаткових доплат за споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що перевищує будь-які обмеження відповідно до будь-якої політики добросовісного користування», яка зареєстрована в Мін'юсті 21.08.2024 за № 1286/42631.	Постанову прийнято з метою встановлення чітких та прозорих правил застосування політики добросовісного користування щодо споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що надаються за домашніми роздрібними цінами, з метою запобігання зловживанню або аномальному споживанню роздрібних регульованих послуг роумінгу користувачами роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС, та встановлення додаткових доплат за споживання роздрібних регульованих послуг роумінгу, що перевищує будь-які обмеження відповідно до будь-якої політики добросовісного користування.
16 Постанова НКЕК від 07.08.2024 № 412 «Про встановлення єдиних граничних ставок термінації голосового трафіка на мережах мобільного та фіксованого зв'язку, що надходить з номерів Європейського Союзу чи номерів України, які перебувають в роумінгу в Європейському Союзі, які стягують постачальники оптових послуг за надання послуг термінації голосового трафіка», яка зареєстрована в Мін'юсті 21.08.2024 за № 1282/42627.	Постанову прийнято з метою набуття рівних прав та обов'язків постачальниками мереж та послуг України з європейськими постачальниками мереж/послуг при впровадженні єдиного цифрового ринку Україна-ЄС. Постанова забезпечить встановлення єдиного, чіткого та прозорого механізму отримання регульованих послуг роумінгу.
17 Постанова НКЕК від 07.08.2024 № 413 «Про затвердження Порядку та методології оцінювання сталості надання роздрібних регульованих послуг роумінгу за домашніми цінами», яка зареєстрована в Мін'юсті 21.08.2024 за № 1283/42628.	Постанову прийнято з метою отримання переваг від впровадження єдиного цифрового ринку Україна-ЄС, в частині роумінгу та набуття рівних прав та обов'язків з європейськими постачальниками мереж/послуг та можливості постачальнику мереж/послуг мобільного зв'язку подати заявку до Регулятора на отримання дозволу на стягнення доплати, якщо такий постачальник не в змозі відшкодувати свої фактичні та прогнозовані витрати на надання регульованих послуг роумінгу.

18	Постанова НКЕК від 28.08.2024 № 448 «Про затвердження Порядку надання Державною податковою службою України інформації про несплату або сплату не в повному обсязі рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України до Державного бюджету України», яка зареєстрована в Мін'юсті 13.09.2024 за № 1385/42730.	Постановою затверджено Порядок, який регламентує надання ДПС до НКЕК інформації про несплату або сплату не в повному обсязі рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України до Державного бюджету України протягом трьох і більше місяців.
19	Постанова НКЕК від 11.09.2024 № 481 «Про затвердження Порядку оприлюднення інформації щодо якості надання електронних комунікаційних послуг», яка зареєстрована в Мін'юсті 23.09.2024 за № 1427/42772.	Постанову прийнято з метою розвитку ефективної конкуренції для вибору електронних комунікаційних послуг, а також задоволення потреб і захисту прав та законних інтересів кінцевих користувачів послуг.
20	Постанова НКЕК від 18.09.2024 № 493 «Про затвердження Методики вимірювання параметрів якості та розрахунку показників якості електронних комунікаційних послуг у мережах мобільного зв'язку при здійсненні моніторингу якості електронних комунікаційних послуг», яка зареєстрована в Мін'юсті 17.10.2024 за № 1571/42916.	Постанову прийнято з метою забезпечення надання на всій території України якісних, прийнятних та доступних для населення електронних комунікаційних послуг за встановленими показниками якості послуг та їх параметрами, в тому числі шляхом забезпечення ефективної конкуренції між учасниками ринку електронних комунікацій за допомогою інструменту моніторингу якості, який відповідно до діючого законодавства, покладено на НКЕК або підприємство, що знаходиться в його управлінні.
21	Постанова НКЕК від 25.09.2024 № 505 «Про затвердження Змін до Методики розрахунку розміру штрафу за порушення законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр», яка зареєстрована в Мін'юсті 07.10.2024 за № 1515/42860.	Постанову прийнято з метою забезпечення виконання пункту 10 частини першої статті 126 Закону про ЕК шляхом визначення чітких та прозорих підходів для розрахунку розмірів штрафів у разі порушення положень щодо роумінгу в роумінговій зоні Україна - ЄС, визначених законодавством у сфері електронних комунікацій.
22	Постанова НКЕК від 25.09.2024 № 506 «Про затвердження Форми надання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, інформації про видані ліцензії на користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України щодо кожного платника рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України, який обчислює суму рентної плати відповідно до позиції 11 пункту 3 підрозділу 9 ³ розділу XX Податкового кодексу України», яка зареєстрована в Мін'юсті 07.10.2024 за № 1506/42851.	Постановою затверджено Форму надання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, інформації про видані ліцензії на користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України щодо кожного платника рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України, який обчислює суму рентної плати відповідно до позиції 11 пункту 3 підрозділу 9 ³ розділу XX Податкового кодексу України.

23 Постанова НКЕК від 09.10.2024 № 542 «Про внесення змін до деяких постанов НКЕК», яка зареєстрована в Мін'юсті 28.10.2024 за №1621/42966.	Постанова прийнято з метою врегулювання питання щодо забезпечення захисту інформації про суб'єктів господарювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, які під час дії воєнного стану здійснюють свою діяльність або здійснюють користування радіочастотним спектром в межах адміністративно-територіальних одиниць, що належать до територій активних бойових дій або тимчасово окупованих Російською Федерацією територій.
24 Постанова НКЕК від 16.10.2024 № 557 «Про внесення змін до постанови НКЕК від 13 липня 2022 року N 109», яка зареєстрована в Мін'юсті 08.11.2024 за №1677/43022.	Постанову прийнято з метою приведення нормативно-правових актів НКЕК у відповідність із Правилами надання доступу до інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку (електронних комунікаційних мереж), затверджених постановою КМУ від 04.04.2018 № 25
25 Постанова НКЕК від 23.10.2024 № 573 «Про затвердження Порядку надання доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій для розгортання високошвидкісних мереж», яка зареєстрована в Мін'юсті 27.11.2024 за №1800/43145.	Постанову прийнято з метою встановлення єдиного, чіткого і прозорого порядку надання доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій для розгортання високошвидкісних мереж на виконання вимог частини другої статті 27 Закону про ЕК та підпункту «г» пункту 1 частини четвертої статті 4 Закону про НКЕК.
26 Постанова НКЕК від 23.10.2024 № 575 «Про внесення змін до постанови НКЕК від 19 квітня 2023 року N 138», яка зареєстрована в Мін'юсті 07.11.2024 за №1672/43017.	Постанову прийнято з метою удосконалення нормативно-правової бази у сфері надання послуг поштового зв'язку та приведення процедури ведення Реєстру поштового зв'язку у відповідність до нормативно-правових актів, які стосуються сфери надання послуг поштового зв'язку.
27 Постанова НКЕК від 30.10.2024 № 595 «Про внесення змін до Порядку оформлення гармонізованих та національних експлуатаційних документів для експлуатації радіообладнання судових станцій», яка зареєстрована в Мін'юсті 15.11.2024 за №1716/43061.	Постанову прийнято з метою внесення змін до Порядку оформлення гармонізованих та національних експлуатаційних документів для експлуатації РО судових станцій в частині врегулювання процедури тимчасового припинення експлуатаційного документа та визначення статусу «тимчасово припинений».
28 Постанова НКЕК від 27.11.2024 № 687 «Про затвердження Граничних цін (тарифів) на послуги поштового зв'язку з пересилання внутрішніх простих та реєстрованих листів без оголошеної цінності (рекомендованих) масою до 50 грамів і поштових карток», яка зареєстрована в Мін'юсті 04.12.2024 за №1847/43192.	Постанову прийнято з метою забезпечення виконання НКЕК законодавчо встановлених повноважень щодо державного регулювання граничних цін (тарифів) на послуги поштового зв'язку з пересилання внутрішніх простих та реєстрованих листів без оголошеної цінності (рекомендованих) масою до 50 грамів і поштових карток шляхом затвердження цін (тарифів) на регульовані НКЕК поштові послуги, з врахуванням витрат призначеного оператора поштового зв'язку по їх наданню, що стимулюватиме до ефективного надання зазначених послуг та розвитку поштового зв'язку.
29 Постанова НКЕК від 18.12.2024 № 787 «Про затвердження Змін до Тарифів на роботи (послуги) державного підприємства «Український державний центр радіочастот», яка зареєстрована в Мін'юсті 02.01.2025 за №13/43419.	Постанову прийнято з метою внесення зміни до Тарифів на роботи (послуги) УДЦР в частині впорядкування назв робіт (послуг) Державного підприємства «Український державний центр радіочастот» для забезпечення можливості впровадження радіотехнології «Міжнародний мобільний зв'язок IMT-2020» з базовим стандартом 5G NR для діапазону радіочастот 3400 – 3800 МГц, та користування радіочастотним спектром у смугах радіочастот 1935-1950/2125-2140 МГц, 2355-2395 МГц та 2575-2610 МГц.

Про результати проведеної роботи з розробки проєктів нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію Закону про ЕК, Закону про НКЕК та Закону про пошту, НКЕК на постійній основі інформувала КМУ та Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації.

Також НКЕК забезпечувався і регулярний перегляд власних нормативно-правових актів з метою приведення їх у відповідність з Конституцією та законами України, іншими актами законодавства, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і протоколами до неї, Конвенцією про права осіб з інвалідністю, міжнародними договорами України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та зобов'язаннями України у сфері європейської інтеграції та правом Європейського Союзу (acquis ЕС), а також з урахуванням практики Європейського суду з прав людини. Також проводилась робота стосовно удосконалення законодавства у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та поштового зв'язку шляхом здійснення заходів щодо розробки актів законодавства.

КРИМ ТОГО, НКЕК РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНО ПРИЙНЯТТЯ УРЯДОМ:

- постанови КМУ «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2018 р. № 253», яку було розроблено з метою приведення термінології у відповідність до Закону про ЕК та Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж» та передбачення особливостей надання доступу до інфраструктури кабельної каналізації електронних комунікаційних мереж на період дії воєнного стану та протягом одного року з дня його припинення чи скасування, відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж»;

- розпорядження КМУ від 10.05.2024 № 419-р «Про встановлення розміру плати за ліцензію на користування радіочастотним спектром, отриману на умовах конкурсу, та початкового (мінімального) розміру плати за ліцензію, отриману на умовах аукціону», яке було розроблено з метою встановлення розміру плати за ліцензію, отриману на умовах конкурсу, та початковий (мінімальний) розмір плати за ліцензію, отриману на умовах аукціону.

Поряд з цим, **протягом 2024 року проводилась робота щодо розробки таких проєктів актів Уряду:**

- постанови КМУ «Про затвердження вимог до суб'єктів господарювання для здійснення діяльності з виявлення дії джерел радіозавад для їх акредитації, до кваліфікації персоналу та до технічних засобів, що застосовуються для здійснення виявлення дії джерел радіозавад», яка розроблена з метою встановлення вимог до суб'єктів господарювання для здійснення діяльності з виявлення дії джерел радіозавад для їх акредитації, до кваліфікації персоналу та до технічних засобів, що застосовуються для здійснення суб'єктами господарювання діяльності з виявлення дії джерел радіозавад;

- постанови КМУ «Про затвердження Порядку та умов проведення відкритого конкурсу з добору кандидатів на посади членів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку», якою пропонується визначити засади організації та проведення відкритого конкурсу з добору кандидатів на посади членів НКЕК, критерії та методи оцінювання професійної компетентності кандидатів на посаду члена НКЕК, забезпечення прозорості проведення конкурсу, зберігання його матеріалів;

- постанови КМУ «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу рівня тарифів (цін) на універсальні електронні комунікаційні послуги», якою пропонується визначити організаційні заходи та механізм здійснення НКЕК моніторингу рівня тарифів (цін) на універсальні електронні комунікаційні послуги з метою подальшого прийняття заходів із забезпечення доступності універсальних послуг для вразливих соціальних груп населення;

- постанови КМУ «Про затвердження Критеріїв та їх значень для визначення цінової доступності універсальних електронних комунікаційних послуг», якою пропонується встановити критерії для визначення цінової доступності для споживачів на всій території України кожної з універсальних послуг, що у подальшому забезпечить створення необхідних передумов для забезпечення цінової доступності універсальних послуг для вразливих соціальних груп споживачів;

▪ постанови КМУ **«Про затвердження Порядку призначення постачальника (-ів) електронних комунікаційних послуг, на яких покладаються зобов'язання з надання доступу до універсальної електронної комунікаційної послуги на призначеній території»**, якою визначаються організаційні засади та процедура призначення НКЕК постачальника (-ів) електронних комунікаційних послуг, на яких покладаються зобов'язання з надання доступу до універсальної електронної комунікаційної послуги на призначеній території;

▪ розпорядження КМУ **«Про затвердження плану заходів із забезпечення стійкості електронних комунікаційних мереж»**, яким запропоновано затвердити перелік заходів, спрямованих на створення передумов для забезпечення стійкості електронних комунікаційних мереж в умовах постійного впливу дестабілізуючих чинників воєнного та техногенного характеру, що призвели або можуть призвести до виходу з ладу значної частини ресурсів мереж та засобів електронних комунікацій.

Робота щодо зазначених актів Уряду продовжуватиметься у 2025 році з урахуванням вимог Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою КМУ від 18.07.2007 № 950.

НКЕК протягом 2024 року розроблено та прийнято 838 актів організаційно-розпорядчого характеру або індивідуальної дії (таких як переоформлення ліцензій, включення в реєстр, затвердження кошторису, видача розпоряджень тощо), які не є нормативно-правовими актами та забезпечено оприлюднення таких актів в т.ч. їх проектів, на офіційному вебсайті НКЕК.

Динаміка кількості опрацьованих проектів НПА, що надійшли до НКЕК у 2022-2024 роках, од. НПА

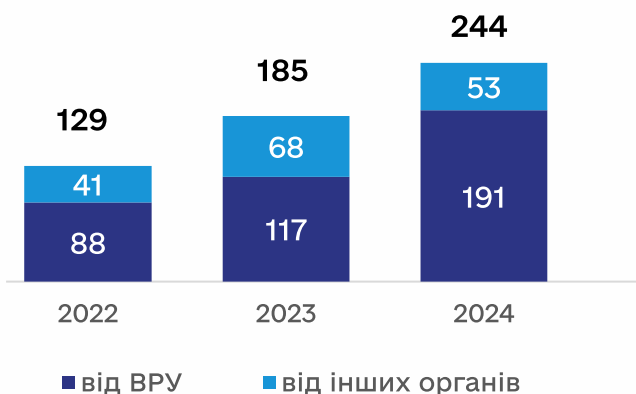

Рис. 4.2

Зокрема, опрацьовано 191 проект законів України, які надходили від комітетів Верховної Ради України відповідно до Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 № 1861-VI.

Крім того, НКЕК було опрацьовано 53 проекти нормативно-правових актів, які надходили на погодження до НКЕК від інших органів відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою КМУ від 18.07.2007 № 950, щодо яких НКЕК було прийнято 40 рішень, зокрема:

- 30 рішень про погодження проектів без зауважень;
- 7 рішень про погодження проектів із зауваженнями та пропозиціями;
- 3 рішення про непогодження проектів з наданням до них зауважень та/або пропозицій;

Що стосується решти 13 проектів, то вони не стосувались повноважень Регулятора, про що НКЕК повідомляло відповідні державні органи.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

У 2024 році НКЕК активно працювала над розробкою пропозицій щодо вдосконалення законодавства України у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку. Так, за активної участі напрацювання НКЕК втілено:

у прийнятих Верховною Радою України Законах України:

від 21 травня 2024 року № 3721-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про електронні комунікації» щодо рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України», яким врегульовано питання щодо припинення дії ліцензій на користування радіочастотним спектром та присвоєння радіочастот у разі несплати користувачами протягом трьох і більше місяців рентної плати, відмінено всі підвищувальні та понижувальні коефіцієнти до ставок рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України для стільникового зв'язку на виконання підрозділу 4.3.8(а) Національної стратегії доходів до 2030 року, затвердженої розпорядженням КМУ від 27 грудня 2023 року № 1218-р;

від 22 травня 2024 року № 3727-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм законодавства Європейського Союзу з питань роумінгу», який розроблено робочою групою з питань приєднання України до політики ЄС «Roam-Like-At-Home» (RLAH), утвореною рішенням НКЕК від 01.02.2023 № 42 та прийнято з метою наближення законодавства України до acquis ЄС відповідно до переліку і умов, визначених у Доповненні XVII-3 (Правила, що застосовуються до телекомунікаційних послуг)

Додатку XVII «Нормативно-правове наближення» до Угоди про асоціацію, а також виконання заходів, пов'язаних з реалізацією стратегії інтеграції України до ЄС, зокрема поступової інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС, а саме – отримання Україною режиму внутрішнього ринку з ЄС в частині послуг роумінгу шляхом приєднання до єдиної роумінгової зони ЄС «Роумінг як вдома» («Roam-Like-At-Home»/RLAH);

від 04 грудня 2024 року № 4116-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою боротьби з ігровою залежністю (лудоманією) та вдосконалення державного регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор та лотерей», який прийнято з метою вдосконалення існуючої системи державного регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор, обмеження агресивної реклами азартних ігор, збільшення можливості захисту потенційно вразливих категорій населення шляхом запровадження нової підстави для включення до Реєстру осіб, яким обмежено доступ до гральних закладів та/або участь в азартних іграх;

від 17 грудня 2024 року № 4150-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння забезпеченню сталого функціонування електронних комунікаційних мереж та надання електронних комунікаційних послуг, а також заборони демонтажу електронних комунікаційних мереж в умовах надзвичайного та воєнного стану», який розроблено з метою, зокрема недопущення демонтажу електронних комунікаційних мереж чи їх частин в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану, окрім як за рішенням постачальника мереж/послуг чи за рішенням суду, оскільки наслідком таких дій може бути припинення надання електронних комунікаційних послуг населенню, органам влади, в т.ч. регіональним, органам місцевого самоврядування, на об'єкти критичної інфраструктури тощо;

від 08 жовтня 2024 року № 3994-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій Національного банку України з державного регулювання ринків фінансових послуг», який розроблено з метою удосконалення окремих положень чинних законів України, що регулюють діяльність на ринках фінансових послуг та визначають повноваження Національного банку України у цій сфері, а також на виконання взятих Україною зобов'язань перед Міжнародним валютним фондом.

у законопроектах:

«Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного ринкового нагляду та системи технічного регулювання відповідно до вимог

Європейського Союзу» (реєстр. № 12426 від 20.01.2025), яким пропонується законодавство України про державний ринковий нагляд привести у відповідність із законодавством ЄС, гармонізувати вимоги щодо введення в обіг (реалізації) нехарчової продукції з принципами та практиками ЄС, а також удосконалити систему технічного регулювання, зокрема виключити з повноважень НКЕК виконання функцій органу державного ринкового нагляду у сфері обігу РО відповідно до Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» з одночасним включенням до повноважень НКЕК забезпечення взаємодії з органами ринкового нагляду, митними органами з метою припинення порушень законодавства про ринковий нагляд і загальну безпечність продукції;

«Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм законодавства Європейського Союзу з питань електронних комунікацій» (реєстр. № 12150 від 25.10.2024), який розроблено робочою групою з питань приєднання України до політики ЄС «Roam-Like-At-Home» (RLAH), утвореною рішенням НКЕК від 01.02.2023 № 42, з метою наближення законодавства України до acquis ЄС відповідно до переліку і умов, визначених у Доповненні XVII-3 (Правила, що застосовуються до телекомунікаційних послуг) Додатка XVII «Нормативно-правове наближення» до Угоди про асоціацію, а також виконання заходів, пов'язаних з реалізацією стратегії інтеграції України до Європейського Союзу, зокрема поступової інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС, а саме з метою належної імплементації статей 59-61 ЕЕСС;

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питання державного нагляду у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра в умовах надзвичайного та воєнного стану» (реєстр. № 13046 від 26.02.2025), який розроблено з метою запобігання загрозам, що мають значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини та забезпечення безпеки держави, належного виконання рішення РНБО від 26.11.2022 «Про забезпечення електронними комунікаційними послугами в умовах воєнного стану», введеного в дію Указом Президента України від 26.11.2022 № 802/2022, врегулювання питань державного нагляду у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра в умовах надзвичайного та воєнного стану.

Представники НКЕК брали активну участь у засіданнях комітетів Верховної Ради України щодо обговорення законопроектів, де представляли позицію НКЕК з питань, що належать до компетенції НКЕК, зокрема у Комітеті Верховної Ради України з питань цифрової трансформації, Комітеті Верховної

Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики, Комітеті Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури.

Відповідно до частини першої статті 54, частини третьої статті 70 Закону про ЕК до повноважень НКЕК належать функції щодо здійснення заходів щодо припинення дії ліцензії на користування радіочастотним спектром та заходів щодо припинення дії присвоєнь радіочастот.

Однією з підстав припинення дії ліцензії на користування радіочастотним спектром, а також припинення дії присвоєнь радіочастот відповідно до пункту 7 частини другої статті 54, пункту 9 частини другої статті 70 Закону про ЕК є несплата або сплата не в повному обсязі рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України до Державного бюджету України протягом трьох і більше місяців відповідно до наданої контролюючим органом інформації в порядку, затвердженому Регулятором та погодженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Протягом року НКЕК вжито заходів, спрямованих на поглиблення співпраці з контролюючими та іншими заінтересованими органами щодо своєчасної та в повному обсязі сплати рентної плати за користування радіочастотним спектром, результатом ініціатив НКЕК стало, як вже зазначалось вище, прийняття Закону України від 21.05.2024 № 3721-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про електронні комунікації» щодо рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України», який набрав чинності 01.07.2024.

З урахуванням постанови НКЕК від 28.08.2024 № 448 «Про затвердження Порядку надання Державною податковою службою України інформації про несплату або сплату не в повному обсязі рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України до Державного бюджету України», зареєстрованої в Мін'юсті 13.09.2024 за № 1385/42730, у звітному періоді розглянуто близько 30 звернень ДПС щодо питань несплати рентної плати за користування радіочастотним спектром близько 160 суб'єктів господарювання та за результатами вжитих заходів НКЕК: забезпечено сплату до Державного бюджету України заборгованості з рентної плати у розмірі близько 200 тис. грн; прийнято 3 рішення НКЕК щодо припинення дії ліцензій на користування радіочастотним спектром; 5 неплатникам рентної плати припинено дію присвоєнь радіочастот, про що повідомлено відповідні податкові органи.

НКЕК і надалі вживатиме вичерпних заходів, спрямованих на забезпечення відповідального

користування обмеженим ресурсом держави – радіочастотним спектром України.

З метою забезпечення ефективного розвитку конкуренції на ринках електронних комунікацій НКЕК провела повторний аналіз ринків послуг термінації викликів у 2024 році, а саме:

послуги термінації виклику (послуги голосової електронної комунікації) в електронних комунікаційних мережах загального користування у фіксованому місці (ринок 9);

послуги термінації викликів (послуги голосової електронної комунікації) на електронні комунікаційні мережі мобільного зв'язку (ринок 16).

Варто зазначити, що аналіз зазначених ринків проводився вперше з урахуванням положень Закону про ЕК та Порядку ідентифікації, визначення та аналізу ринків певних електронних комунікаційних послуг, затвердженого постановою НКЕК від 31.05.2023 № 218, із врахуванням кращих європейських практик. Особливу увагу приділено досвіду ЄС, де визнано, що ці ринки більше не потребують попереднього (ex-ante) регулювання. Метою аналізу була оцінка конкурентного середовища на відповідних ринках термінації викликів.

За результатами аналізу зазначених ринків термінації викликів встановлено, що ринкові умови демонструють достатній рівень конкуренції, який дозволяє не впроваджувати додаткове регулювання (накладання регуляторних зобов'язань на постачальників із значним ринковим впливом), а відповідні ринки мають можливість функціонувати ефективно у межах загальних принципів конкурентного середовища, що сприятиме подальшому розвитку електронних комунікацій в Україні.

Безпосередній позитивний вплив на ринкові умови мали поточні зміни в регуляторному середовищі, зокрема впровадження моделі BU-LRIC при встановленні розрахункових такс за термінацію національного трафіку, встановлення організаційних, технічних та економічних умов взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж постачальників мереж/послуг, що створили рівні, прозорі та чіткі умови для всіх постачальників мереж, які надають послуги термінації викликів на мережах фіксованого та мобільного зв'язку.

Особливої уваги заслуговує проведення консультацій із зацікавленими сторонами щодо результатів аналізу ринків термінації викликів, що стало нововведенням у процесі аналізу ринків.

Відповідно до підсумками таких консультацій, НКЕК рішенням від 11.12.2024 № 755 затверджено Звіт про результати аналізу ринків послуг термінації виклику. Узагальнена інформація про результати консультацій і сам звіт оприлюднені на офіційному вебсайті НКЕК.

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ТА МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Європейська інтеграція та міжнародне співробітництво залишалися одними з ключових пріоритетів діяльності НКЕК у 2024 році.

Початок переговорів про вступ України до ЄС надав потужний імпульс для ще більшої активізації заходів з наближення національного законодавства до *acquis* ЄС (упродовж року розроблено ряд законодавчих ініціатив, а також прийнято значний обсяг нормативно-правових актів). Основні зусилля НКЕК були зосереджені на імplementації положень ЕЕСС, актів права ЄС у сфері роумінгу, а також забезпеченні участі в переговорному процесі за рядом переговорних розділів.

Активною була і співпраця з партнерами на двосторонньому та багатосторонньому рівнях шляхом участі у роботі регіональних та міжнародних організацій та зміцненні співробітництва з регуляторними органами іноземних держав. Окрім того, НКЕК протягом року здійснювала реалізацію вже діючих проєктів міжнародної технічної допомоги, а також продовжувалася робота з донорами щодо потенційно нових проєктів технічної допомоги для НКЕК на наступні роки.

ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: НА ШЛЯХУ ДО ЧЛЕНСТВА УКРАЇНИ В ЄС

Наближення національного законодавства до права ЄС

Рішення Європейської Ради від грудня 2023 року щодо відкриття переговорів про вступ України до ЄС, підсумки 9-го засідання Ради асоціації між Україною та ЄС (20.03.2024, м. Брюссель), Перша міждержавна конференція, яка ознаменувала початок фактичних перемовин про членство України в Європейському Союзі (25.06.2024 у м. Люксембург), визнання прогресу у виконанні Пріоритетного плану дій з імplementації поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі Україна-ЄС на 2023-2024 роки (зокрема у сфері роумінгу) сформували, серед іншого, відповідні основні пріоритетні напрямки роботи для НКЕК у сфері європейської інтеграції на 2024 рік.

EU
UA

5
РОЗДІЛ

Так, з метою наближення національного законодавства до *acquis* ЄС і практичної реалізації Закону про ЕК та Закону про НКЕК, якими, серед іншого, імплементуються положення ЕЕСС, у 2024 році НКЕК забезпечено розробку та прийняття 29 нормативно-правових актів (з них – 17 євроінтеграційних), а також завершено фактичну транспозицію пакету актів *acquis* ЄС щодо роумінгу, необхідних для приєднання України до єдиної роумінгової зони ЄС «Роумінг як вдома».

16.07.2024 членкиня НКЕК Л. Мальон на запрошення Угорщини як країни, що головує в ЄС, вже вдруге взяла участь у засіданні Робочої групи з питань телекомунікацій та інформаційного суспільства (WP TELECOM) Ради ЄС, де представила досягнутий Україною прогрес у імплементативних актах права ЄС щодо роумінгу (визначених рішенням КАТС № 1/2023 від 24.04.2023) та вчергове закликала підтримати рішення про надання Україні режиму внутрішнього ринку з ЄС для роумінгу у мережах мобільного зв'язку, а також підтримати продовження Спільної заяви українських та європейських операторів мобільного та фіксованого зв'язку про координацію зусиль для забезпечення доступного роумінгу для українців, а європейських операторів – ще активніше долучитися до неї.

Враховуючи роботу з імплементативних рекомендацій, представлених у Звіті про прогрес України у рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року, у відповідному звіті за 2024 рік відзначено позитивну динаміку України як країни-кандидата на вступ до ЄС. Зокрема, що стосується розділу 10 «Цифрова трансформація та медіа» відзначено суттєвий прогрес щодо наближення законодавства в частині роумінгу. При цьому, рекомендаціями Європейської сторони, серед іншого, залишаються питання повної відповідності національного законодавства актам права ЄС щодо роумінгу, яка б дозволила приєднання до «Роумінг як вдома» (RLAN), а також посилення незалежності НКЕК в частині фінансового забезпечення та достатніх людських ресурсів.

У контексті переговорного процесу про вступ України до ЄС, НКЕК активно залучалася до заходів з організації та підготовки до, а в окремих випадках – й безпосередньої участі, у двосторонніх зустрічах України та Європейської Комісії в рамках здійснення офіційного скринінгу відповідності законодавства України праву ЄС за переговорними розділами:

- 1 «Вільний рух товарів»;
- 3 «Свобода підприємництва і надання послуг»;
- 7 «Право інтелектуальної власності»;
- 8 «Конкурентна політика»;

- 10 «Цифрова трансформація та медіа»;
- 17 «Економічна та монетарна політика»;
- 20 «Підприємництво та промислова політика»;
- 22 «Регіональна політика та координація структурних інструментів»;
- 24 «Юстиція, свобода та безпека»;
- 28 «Захист прав споживачів та охорона здоров'я»;
- 30 «Зовнішні зносини»;
- 33 «Фінансові та бюджетні положення».

Ще однією важливою складовою євроінтеграційних процесів продовжує залишатися забезпечення доступності *acquis* ЄС для розуміння та належної їх імплементативності, шляхом здійснення україномовного перекладу таких актів, та їх термінологічна перевірка, а також англійськомовного перекладу актів законодавства України (потреби переговорного процесу про вступ до ЄС). У рамках відповідної діяльності НКЕК опрацьовано 2 відповідних акти ЄС (250 с.). Також забезпечено участь представника НКЕК у засіданнях робочої (експертної) групи з питань оцінки якості перекладу актів *acquis* ЄС та актів законодавства України, у рамках діяльності якої затверджено переклад 18 актів права ЄС (понад 600 с.).

Орган європейських регуляторів електронних комунікацій (BEREC)

З метою практичного залучення до процесів аналізу майбутньої політики ЄС та послідовного впровадження нормативної бази ЄС для електронних комунікацій в державах-членах ЄС, а в подальшому – в Україні, у тому числі своєчасного ознайомлення з передовим практичним досвідом з відповідного питання, а також врахування, у рамках вищевказаного процесу, інтересів української сторони, у 2024 році НКЕК брала активну участь у роботі BEREC (у якості учасника без права голосу), забезпечуючи представництво на усіх рівнях взаємодії (у рамках діяльності робочих груп, у Контактній мережі BEREC, а також під час пленарних засідань - на рівні Ради регуляторів BEREC). Загалом, протягом року взято участь у більш як 10 заходах BEREC.

Для НКЕК заходи BEREC також є платформою для систематичного інформування інших членів BEREC про виклики з якими стикається НКЕК та сфера електронних комунікацій, та існуючі потреби в умовах триваючої повномасштабної збройної агресії РФ проти України. Так у рамках панельної дискусії стосовно зростання важливості безпеки та стійкості цифрової інфраструктури 12-го Форуму заінтересованих сторін BEREC (Stakeholder Forum) Голова НКЕК О. Животовський у своєму виступі, задаючи тон подальшому обговоренню, поділився досвідом та підходами до вирішення ряду кризових ситуацій у сфері електронних комунікацій за роки війни.

«Безпека, стійкість, сталість і цілісність електронних комунікаційних мереж є вкрай важливими для забезпечення людей зв'язком, особливо в умовах повномасштабної війни. На жаль, у кризових ситуаціях неможливо бути повністю готовим заздалегідь до всіх потенційних викликів. Тому, ключовим фактором є спільні скоординовані рішення, насамперед з операторами. Україна має унікальний досвід та експертизу, які можуть бути цінними і для партнерів, адже інциденти на телеком-мережах трапляються не тільки під час війни, а й в умовах мирного часу, незалежно від географічного розташування». - О. Животовський

При цьому, НКЕК як національний регуляторний орган України продовжує поступово посилювати свої позиції серед НРО органів держав-членів ЄС у сфері електронних комунікацій, що практично наближає Україну до Єдиного цифрового ринку ЄС та повноправного членства в ЄС. Так, 03.11.2024 членкиню НКЕК Лілію Мальон обрано до керівного складу BEREC на 2025 рік, а саме – Малої ради (Mini-Board) BEREC. Членство в Малій раді BEREC дає можливість більш активно долучатися до вироблення позиції BEREC щодо послідовного застосування політики ЄС у сфері електронних комунікацій, нових ініціатив Європейської Комісії стосовно регулювання сфери електронних комунікацій, а також дозволяє безпосередньо брати участь у прийнятті рішень. Це вперше в Україні, коли представника державного органу у сфері електронних комунікацій обрано до керівного

складу європейського форуму.

Група з питань політики радіочастотного спектру (RSPG)

У рамках участі у діяльності RSPG експерти НКЕК (представники України діють у статусі спостерігача) брали участь у пленарних засіданнях, залучалися до роботи з дослідження спектра у рамках підгруп RSPG (дослідження частот вище 6 ГГц; стратегічне бачення 6G, ДВЧ(UHF)-діапазон 700 МГц; стратегічне планування спектра), а також обмінювалися інформацією з ряду актуальних питань.

Група європейських регуляторів поштових послуг (ERGP)

НКЕК активно співпрацює з ERGP (у статусі спостерігача), в тому числі залучалася до заходів у рамках перспективного дослідження майбутнього сектору поштового зв'язку.

НКЕК В МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Міжнародний союз електрозв'язку (МСЕ)

Співпраця з МСЕ, як найбільшою міжнародною організацією у сфері телекомунікацій і радіочастотного спектра, та участь у його роботі є дуже важливим напрямом міжнародної діяльності НКЕК, яка передусім спрямована на захист національних інтересів України та належного рівня представлення на міжнародній арені з питань, що належать до компетенції НКЕК як національного регуляторного органу у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра. Важливою у цьому контексті стала участь експертів НКЕК та УДЦР у Всесвітньому семінарі радіозв'язку 2024 року (WRS-24), що був спрямований на отримання практичного передового досвіду стосовно загальних аспектів управління використання радіочастотного спектра в МСЕ та відомостей про нормативно-правову базу МСЕ щодо використання радіочастотного спектра (Регламент радіозв'язку, резолюції та рекомендації МСЕ), що також сприятиме поглибленню глобальної інтеграції України у світову систему телекомунікацій, підвищенню інвестиційної привабливості, інноваційному розвитку та зміцненню престижу на міжнародній арені.

У контексті практичної реалізації резолюції Ради МСЕ від 07.04.2022 № 1408 «Допомога та підтримка України для відновлення її телекомунікаційного сектору», Бюро розвитку електрозв'язку МСЕ (BDT) у співпраці з

Офісом МСЕ для Європи та у рамках Проєкту МСЕ з розбудови спроможностей та розвитку українського сектору ІКТ, проведено 6 тренінгів, у тому числі і за участі представників НКЕК і УДЦР, за тематикою «Розгортання та імплементація 5G в Україні». У рамках тренінгів представниками 3-х секторів МСЕ (BDT, Бюро радіозв'язку, Бюро стандартизації електрозв'язку) був представлений досвід з окремих питань імплементації мереж 5G. Європейські колеги відзначили стійкий прогрес України в частині гармонізації радіочастотного спектра та покращення безпеки зв'язку. Практичним результатом цих тренінгів, в тому числі, стало проведення і інших заходів за цією ж тематикою із зацікавленими сторонами та в інших форматах.

У ході Всесвітньої асамблеї стандартизації електрозв'язку (WTSA-24, 15-24.10.2024, м. Нью-Делі, Індія) від України та 39 країн-членів МСЕ було зроблено чергову заяву щодо недопущення кандидатів РФ на керівні посади в дослідницьких групах Сектору стандартизації електрозв'язку МСЕ на період 2025-2028 років, у підготовці якої спільно з Мінцифри (Адміністрація зв'язку України) та Міністерством закордонних справ України, брала участь й НКЕК. Виключення представників РФ із секторальних організацій призведе до обмеження впливу країни-агресора на процеси визначення стандартів та розвитку комунікаційних технологій, а також посилить захист міжнародного права та глобальної безпеки електронних комунікацій на міжнародній арені.

Європейська конференція адміністрацій зв'язку (СЕПТ)

У рамках підготовки до Всесвітньої конференції радіозв'язку 2027 року МСЕ (ВКР-27), представники НКЕК взяли участь у двох засіданнях робочої групи СЕПТ – СРГ27, у ході яких розглядалися питання використання супутникового радіозв'язку, зокрема конвергенції мереж супутникового та мобільного зв'язку, а також розподілу радіочастотного спектра для систем ІМТ (мобільний зв'язок). В подальшому, СЕПТ проводитиме активну дослідницьку діяльність з питань порядку денного ВКР-27, що завершиться ухваленням загальноєвропейської позиції. Україна як член СЕПТ, братиме активну участь у розробленні відповідної позиції з метою врахування та захисту національних інтересів.

Світова організація торгівлі (СОТ)

Експерти НКЕК активно долучилися до роботи Української сторони у СОТ. Зокрема, це стосується питань: завершення переговорів у рамках Спільної ініціативи з питань електронної комерції, де, під час багатосторонніх консультацій, напрацьовано оновлену версію внутрішніх дисциплін з питань телекомунікаційних послуг, кспонсором яких у тому числі є і Україна; переговорів щодо вступу Республіки Сербія; підготовки до другого Огляду торговельної політики України.

Двостороннє співробітництво

У 2024 році НКЕК налагодила більш тісне співробітництво з Органом регулювання зв'язку Італії (AGCOM) та посилила співпрацю з Федеральною комісією з питань зв'язку США (FCC), Органом з питань зв'язку Великої Британії (Ofcom), Національним органом з питань зв'язку Португалії (ANACOM), Регуляторним органом зв'язку Литви (RRT) та Офісом електронних комунікацій Польщі (UKE), з якими протягом року провела ряд двосторонніх зустрічей та заходів з обміну/вивчення досвіду за такими тематиками як: стійкість і сталість електронних комунікаційних мереж, якість послуг, захист прав споживачів, 5G, роумінг, вирішення спорів тощо.

Двостороння співпраця з національними регуляторними органами іноземних держав є важливим напрямом міжнародної діяльності НКЕК, який сприяє посиленню взаємодії та діалогу з питань регуляторної політики, взаємовигідному обміну ідеями та досвідом щодо розвитку передових комунікацій, зміцненню інституційного потенціалу сторін, а також комплексним заходам та координації в рамках участі у міжнародних та регіональних організаціях та форумах.

Міжнародна технічна допомога

У грудні НКЕК успішно завершила реалізацію 3-річного проекту технічної допомоги ЄС «Підтримка цифрової політики України» (DPS2UA), який стартував у вересні 2021 року. Зокрема, у 2024 році команда НКЕК напрацювала ряд важливих документів та провела низку заходів за підтримки DPS2UA, серед яких: законодавчі пропозиції та проекти нормативно-правових актів з метою транспозиції acquis ЄС щодо роумінгу, запуск нового вебсайту НКЕК, напрацьовані пропозиції та рекомендації для стратегічних пріоритетів щодо розвитку регуляторного середовища у сфері електронних комунікацій на 2024-2026 роки, проведення інформаційної кампанії для споживачів в медіа, напрацювання підходу щодо застосування інструменту оцінювання якості послуг (QoS), а також проведення практичного семінару з питань розрахунку середньозваженої вартості капіталу (WACC), заходів для підвищення інституційного розвитку Регулятора та ін.

Загалом, за результатами DPS2UA, НКЕК реалізовано понад 10 робочих напрямків і досягнуто виняткових результатів, серед яких: розроблення та впровадження моделі ефективного оператора BU-LRIC, напрацьовано рекомендації щодо підвищення стійкості електронних комунікаційних мереж України та рекомендації щодо методики проведення географічних оглядів, пропозиції до Стратегічних пріоритетів щодо розвитку

регуляторного середовища у сфері електронних комунікацій на 2024-2026 роки, посилення інституційної спроможності НКЕК та розвиток людського капіталу, ребрендинг Регулятора, зокрема, визначення місії, візії та цінностей НКЕК, а також розроблення нової айдентики та логотипу НКЕК, започаткування платформи для діалогу з індустрією - щорічна конференція НКЕК, проведення інформаційної кампанії для споживачів з метою підвищення обізнаності про їх права та захист та ще багато іншого.

Ці досягнення є важливим кроком на шляху до розвитку сучасної та ефективної системи електронних комунікацій в Україні, інтегрованої з Єдиним цифровим ринком ЄС.

ПРОТЯГОМ РОКУ, ПРОВЕДЕНО 5 ЗАХОДІВ У РАМКАХ ІНСТРУМЕНТУ TAIEХ, ЗОКРЕМА:

4 семінари (доступ до інфраструктури електронних комунікацій; картографування ШСД та покриття «білих плям»; імплементації Акта про цифрові послуги (DSA); інструментарій безпеки 5G та політика користування радіочастотним спектром – організований у співпраці з Офісом електронних комунікацій Республіки Польща (UKE) та за участі Офісу МСЕ для Європи, та навчальний візит з питань інноваційних інструментів, підходів, механізмів та методів надання послуг поштового зв'язку до призначеного оператора Франції «La Poste».

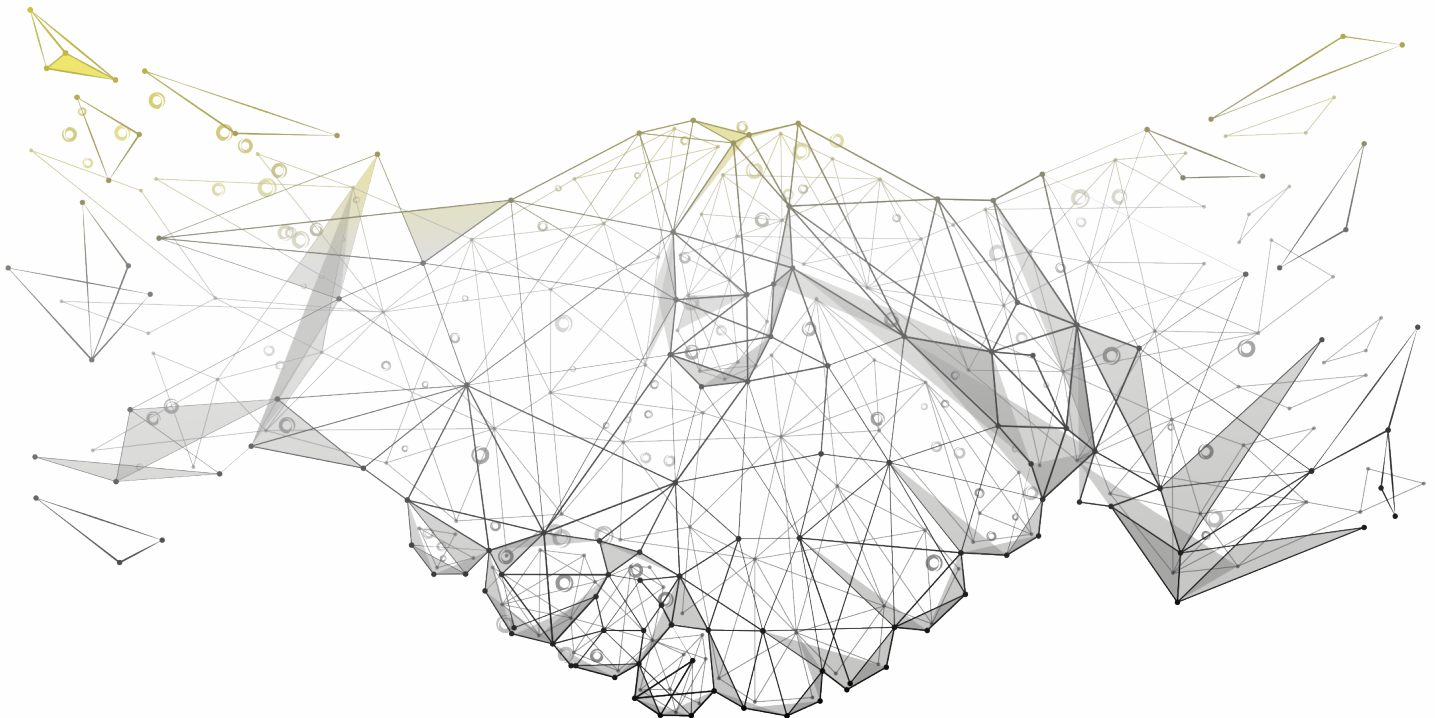

Угоди про вільну торгівлю (УВТ)

26 квітня 2024 року, на високому рівні, відбулося підписання Спільної заяви про завершення переговорів про Угоду про

Всеосяжне економічне партнерство між Урядом України та Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів, участь у переговорному процесі щодо укладення якої, зокрема в частині торгівлі телекомунікаційними (електронними комунікаційними) послугами, брали фахівці НКЕК.

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПОСЛУГ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ, ДОСТУПНІСТЬ УНІВЕРСАЛЬНИХ ПОСЛУГ

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

У 2024 році на розгляд до НКЕК надійшло 5 894 звернення громадян. З урахуванням колективних звернень до НКЕК за цей період звернулося 7 029 громадян, з них:

	5881 Індивідуальних 99,8%	13 Колективних 0,2%
Заяви/клопотання	3416	58,0%
Скарги	2441	41,4%
Пропозиції	37	0,6%

У порівнянні з 2023 роком кількість звернень зменшилась на 7,2 %, що здебільшого спричинено зміною життєвих пріоритетів громадян, змінами умов життя населення та міграційними процесами у зв'язку з повномасштабною збройною агресією РФ проти України, зменшенням кількості абонентів послуг фіксованого зв'язку та послуг радіомовлення з використанням проводової мережі, покращенням надання послуг постачальниками, а також у зв'язку з проведенням НКЕК у 2024 році національної освітньої кампанії для споживачів електронних комунікаційних та поштових послуг, яка була спрямована на підвищення обізнаності українців про їх права як споживачів електронних та поштових послуг та заохочення до свідомого користування ними. Водночас, у порівнянні з відповідним періодом 2022 року загальна кількість звернень до НКЕК збільшилась на 6,3 %.

Динаміка надходження звернень протягом 2022-2024 років (кількість звернень)

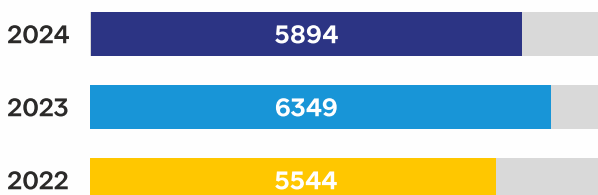

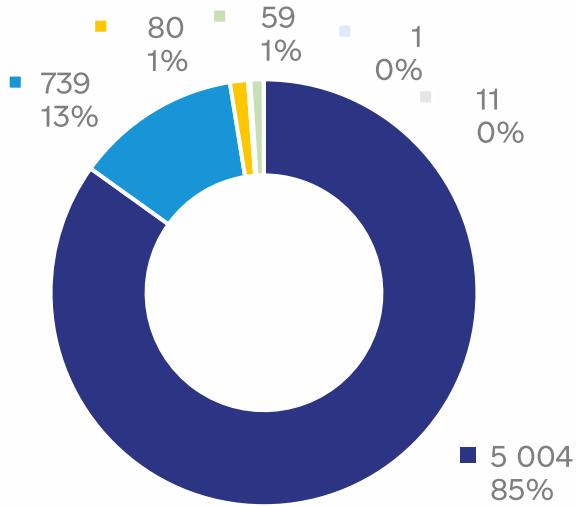
Рис. 6.1

6 РОЗДІЛ

Джерела надходження звернень до НКЕК протягом 2024 року, од.

- Через органи влади
- Поштою (електронною поштою)
- За допомогою засобів телефонного зв'язку
- Від інших органів, установ організацій
- Через вебсайт НКЕК
- На особистому прийомі

Рис. 6.2

Слід зазначити, що **через органи державної влади** найбільше звернень надійшло від:

- Державної установи «Урядовий контактний центр» –

4 674 звернення

- Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів –

141 звернення

- Секретаріату Кабінету Міністрів України –

65 звернень

- Антимонопольного комітету України –

26 звернень

- Мінцифри –

21 звернення

- Міністерства юстиції України –

14 звернень

- Апарату Верховної Ради України –

12 звернень

- Міністерства розвитку громад та територій України –

10 звернень

- Офісу президента України –

10 звернень

Результати розгляду 5 894 звернень

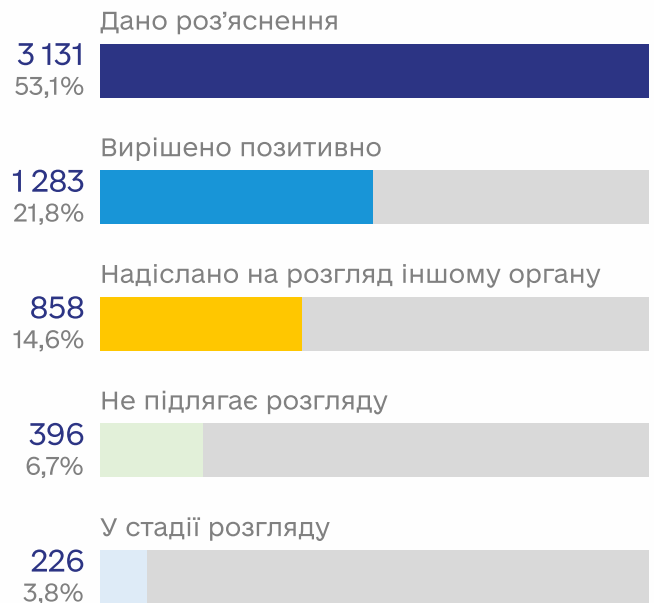

Рис. 6.3

ОСНОВНІ ПИТАННЯ, ЯКІ ПОРУШУВАЛИСЬ У ЗВЕРНЕННЯХ:

з питань надання послуг
мобільного голосового
зв'язку

2 601

44,1%

щодо незгоди зі зняттям коштів з особового рахунку (з розміром виставлених рахунків), зміни тарифного плану (тарифів/умов), неякісного зв'язку, організації роботи колл-центру постачальника, відсутності доступу (покриття) та відсутності доступу (блокування), порядку надання контент-послуг

з питань надання послуг
доступу до мережі
Інтернет (мобільний)

339

5,8%

щодо неякісного надання послуг, тривалої відсутності доступу, незгоди з розміром виставлених рахунків (зі зняттям коштів з ОР) та зміни тарифного плану (тарифів/умов), незгоди з умовами договору

з питань надання послуг
фіксованого голосового
зв'язку

723

12,3%

щодо тривалої відсутності голосового зв'язку, незгоди з розміром виставлених рахунків, укладення/розірвання договору (підключення/відключення телефону), зміни тарифного плану (тарифів/умов), організації роботи колл-центру постачальника, неякісного голосового зв'язку та порядку отримання рахунків

з питань надання послуг
доступу до мережі
Інтернет (фіксований)

499

8,5%

щодо тривалої відсутності доступу, незгоди з розміром виставлених рахунків (зі зняттям коштів з ОР), неякісного надання послуг, зміни тарифного плану (тарифів/умов), укладення/розірвання договору (підключення/відключення послуг)

з питань надання послуг
радіомовлення з використанням
проводової мережі

251

4,3%

щодо тривалої відсутності, неякісного надання послуг, укладення/розірвання договору (підключення/відключення радіоточки) та незгоди з розміром виставлених рахунків

з питань користування
радіочастотним спектром

13

0,2%

щодо правомірності встановлення радіоелектронних засобів та створення радіоелектронним засобами завад

з питань надання
послуг поштового зв'язку

876

14,9%

щодо доставки та вручення, розшуку поштових відправлень, втрати/пошкодження/нестачі вкладення, порушення контрольних строків пересилання поштових відправлень, незгоди з поверненням поштового відправлення та незгоди з розміром тарифів

з питань надання послуг
перенесення номерів

226

3,8%

щодо відмови у перенесенні номеру та інших організаційних аспектів обслуговування

інші питання, не пов'язані
з видами послуг

366

6,1%

щодо висловлення подяки працівникам постачальників, блокування сайтів, неодержання відповіді НКЕК, незгода з відповіддю НКЕК, зняття з розгляду звернення, участь у розіграшах тощо

Протягом 2024 року НКЕК забезпечено:

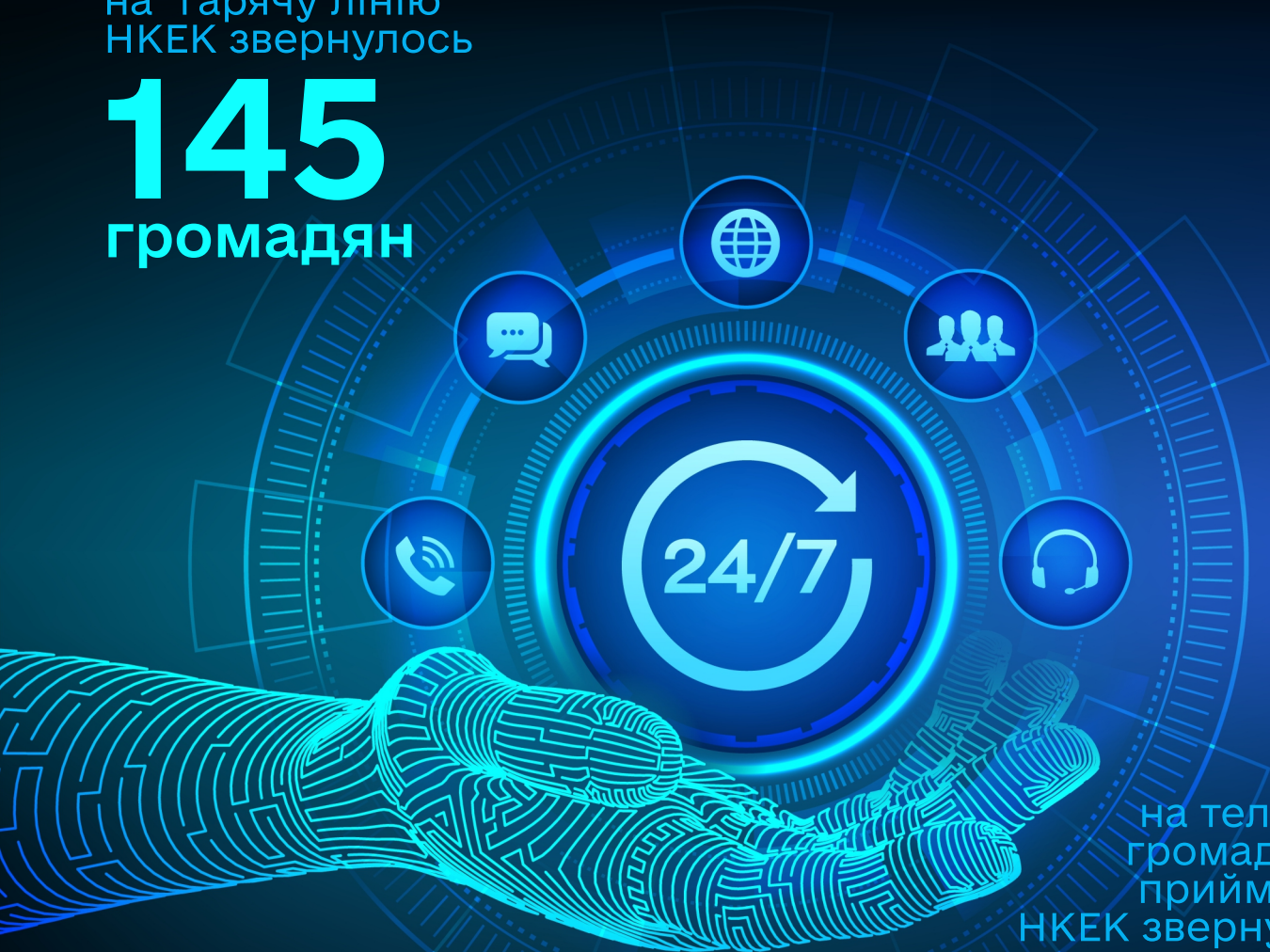
- проведення особистого прийому громадян Головою та членами НКЕК - звернулося 6 громадян;
- функціонування телефонної «гарячої лінії» для звернень громадян за номером телефону 044 202-00-81, на яку звернулося 145 громадян. Телефонна «гаряча лінія» створена з метою надання можливості споживачам отримати компетентну консультацію фахівців з питань надання електронних комунікаційних послуг, послуг поштового зв'язку та допомоги сформувати (подати) звернення за результатом розмови, а також викласти посадовій особі НКЕК усне звернення.

Враховуючи бажання громадян, було оформлено 80 звернень відповідно до Закону України «Про звернення громадян», які увійшли до загальної кількості звернень за 2024 рік.

Крім того, на телефон громадської приймальні НКЕК у 2024 році звернулося 687 громадян. Основні питання, що порушувались громадянами: щодо порядку подання до НКЕК звернення, стану розгляду звернення, поданого до НКЕК, щодо дій громадянина при неякісному наданні електронних комунікаційних послуг постачальниками тощо. На всі запити (дзвінки) фахівцями НКЕК надано компетентну консультацію з порушених питань.

протягом 2024 року:
на "гарячу лінію"
НКЕК звернулось

145
громадян

на телефон
громадської
приймальні
НКЕК звернулось

687
громадян

З метою підвищення обізнаності про права споживачів та їх захист проведено комунікаційну медіа кампанію для користувачів послуг зв'язку. Зокрема, на трьох національних телеканалах та у соцмережах було розміщено 10 інформативних графічно-анімаційних експлейнерів, які стали важливим інструментом донесення ключових повідомлень до споживачів, а саме щодо: підвищення обізнаності громадян України про їх права у сфері електронних комунікаційних послуг та надання послуг поштового зв'язку, сприяння формуванню культури відповідального та безпечного користування

електронними комунікаційними послугами (як правильно обрати постачальника послуг мобільного зв'язку, в т.ч. доступу до мережі інтернет чи оператора поштових послуг; як користуватися зв'язком під час відключень електроенергії; що таке ідентифікація абонента мобільного зв'язку і навіщо вона потрібна; поради як захистити свої особисті дані та кошти від онлайн шахраїв та убезпечити себе від кібербулінгу та інші).

Загалом інформаційною медіа кампанією, на вказаних платформах, вдалося охопити близько 8,5 млн людей.

«Захист прав споживачів є одним з ключових напрямків роботи Комісії. Разом з гравцями ринку, ми працюємо над тим, щоб навіть в складних умовах повномасштабного російського вторгнення, українці, де б вони не були, мали доступ до надійних та безпечних послуг зв'язку, Інтернету та пошти. Україна може пишатися рівнем розвиненості та інноваційності сфери електронних комунікаційних послуг, і в цьому є заслуга кожного – постачальників електронних комунікацій, операторів поштового зв'язку, державних органів і, звичайно, споживачів. Ми прагнемо, щоб українці були свідомими користувачами електронних комунікаційних послуг, які знають свої права та відповідально ставляться до споживання електронних комунікаційних послуг. А НКЕК як регулятор, завжди буде на сторожі інтересів споживачів та держави.» - О. Животовський, Голова НКЕК.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

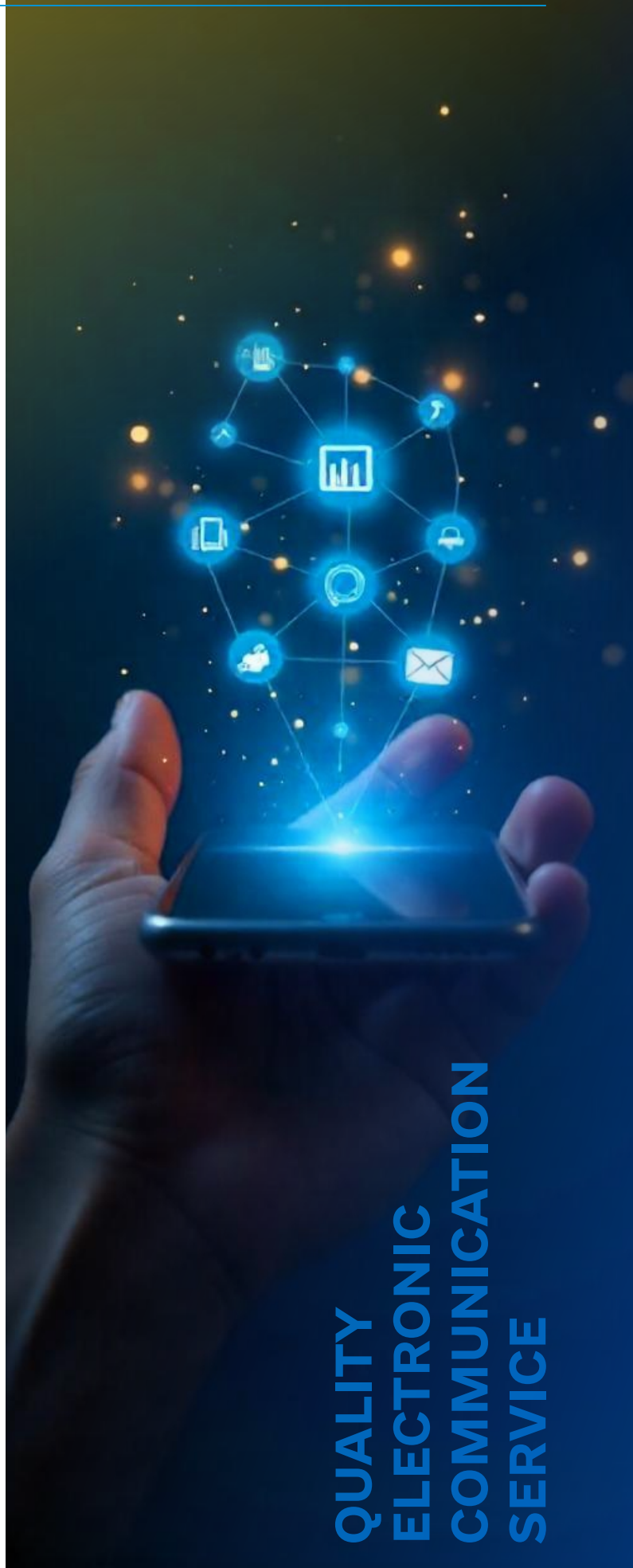
Захист прав споживачів на отримання послуг електронних комунікацій належної якості залишається одним із важливих напрямків діяльності Регулятора.

НКЕК продовжує послідовно та виважено реалізовувати заходи для створення сприятливих організаційно-правових умов, спрямованих на розвиток ринку електронних комунікацій та забезпечення прозорості у наданні послуг, а також забезпечувати заходи спрямовані на задоволення попиту споживачів на отримання послуг електронних комунікацій належної якості у відповідності до законодавства та інших нормативно-правових актів, нормативних документів, технічних вимог та специфікацій у сфері електронних комунікацій.

Особливу увагу було приділено прийняттю регуляторних актів адаптованих до новітніх технологічних практик, стандартів та специфікацій, що дозволяють забезпечити стабільний розвиток сфери та надання якісних послуг.

Так, в 2024 році НКЕК було затверджено:

- Порядок випробування параметрів електронних комунікаційних мереж та якості електронних комунікаційних послуг, що забезпечує та встановлює єдиний підхід при проведенні випробувань параметрів електронних комунікаційних мереж та якості електронних комунікаційних послуг;
- Порядок оприлюднення інформації щодо якості надання електронних комунікаційних послуг», який встановлює та визначає процедуру оприлюднення постачальниками послуг інформації щодо якості надання електронних комунікаційних послуг, перелік інформації про якість електронних комунікаційних послуг, форму і спосіб її оприлюднення, організацію проведення випробувань показників якості електронних комунікаційних послуг;
- Методику вимірювання параметрів якості та розрахунку показників якості електронних комунікаційних послуг у мережах мобільного зв'язку при здійсненні моніторингу якості електронних комунікаційних послуг, яка визначає та встановлює сукупність процедур та послідовність дій щодо проведення випробувань та обробки їх результатів з метою визначення показників якості електронних комунікаційних послуг при здійсненні моніторингу якості на мережах мобільного зв'язку під час драйв-тестів.

QUALITY
ELECTRONIC
COMMUNICATION
SERVICE

У 2024 році основну увагу приділено координації зусиль щодо реалізації заходів із забезпечення якісного мобільного зв'язку на ключових автомобільних дорогах, зокрема покращення стану покриття мережами мобільного зв'язку 14 ключових міжнародних автомобільних шляхів базовими станціями. За результатом проведених заходів з покращення якості вздовж міжнародних автомобільних шляхів України на кінець 2024 року було побудовано та запущено в ефір –

324 базові станції

Важливим аспектом під час дії воєнного стану в Україні є питання дослідження реального стану дотримання рівнів показників якості послуг мобільного зв'язку шляхом здійснення моніторингу якості на мережах постачальників послуг мобільного зв'язку.

В 2024 році виконано роботи з моніторингу якості послуг мобільного зв'язку шляхом здійснення драйв-тестів на території 225 населених пунктів з населенням від 10 до 100 тис. осіб, включаючи 19 обласних центрів України та 22 національні автомобільні дороги,

двічі протягом року. Загальна протяжність маршрутів драйв-тестів склала 173 тис. км. У населених пунктах та на автомобільних дорогах між ними виконано більше ніж 2 млн та 0,5 млн тестів з урахуванням всіх показників якості послуг мобільного зв'язку в мережі кожного з операторів.

Моніторинг якості дозволив забезпечити НКЕК інформацією про стан якості електронних комунікаційних послуг, детальний аналіз результатів такого моніторингу на постійній основі доводився постачальникам мереж мобільного зв'язку з метою аналізу проблемних ділянок автомобільних доріг та в населених пунктах, планування розвитку мереж.

За результатами здійснення моніторингу якості усереднені рівні показників швидкості доступу до мережі Інтернет мобільного зв'язку (з достовірністю із розрахунку рівня довіри 95%):

- в населених пунктах з населенням від 10 до 100 тис. осіб склали:

download – 31.8 Мбіт/с, upload – 25.4 Мбіт/с,

- на національних автомобільних дорогах:
download – 26.8 Мбіт/с, upload – 17.8 Мбіт/с.

За результатом моніторингу визначено, що на мережах мобільного зв'язку частковою залишається проблема невідповідності показника якості, а саме - «Відсоток викликів, які відповідають нормам за часом встановлення з'єднання, для національних викликів» встановленому рівню якості. Відповідний показник в середньому становив **73,3 %**, при встановленому рівні - не менше **90 %**.

Причиною незабезпечення встановленого рівня показника «Час встановлення з'єднання, для національних викликів» є випадки з'єднань з часом встановлення більше 10 секунд, які виникають у мережі зв'язку з об'єктивних причин, таких як збільшення переходів мобільного терміналу між технологіями. Так, при встановленні голосових з'єднань відбувається перехід реєстрації мобільного терміналу від технології LTE до технології UMTS або GSM, при цьому витрачається додатковий час на перехід з технології на технологію та час встановлення з'єднань збільшується. Вирішення цієї проблеми можливе після повного запровадження постачальниками мереж мобільного зв'язку технологій VoLTE та VoWiFi на власних мережах, яке вже розпочалося у 2024 році.

Продовження здійснення систематичного дослідження рівнів показників якості мобільного зв'язку шляхом проведення моніторингу якості також заплановано на 2025 рік. Передбачено здійснення такого моніторингу в 1 133 населених пунктах з населенням від 1 до 2 тис. осіб та 26 міжнародних автомобільних дорогах України.

НКЕК продовжувала працювати над розбудовою Системи моніторингу якості, що також заплановано і на 2025 рік, зокрема її

підсистем візуалізації та краудсорсингу, які спрямовані на забезпечення та покращення регуляторних механізмів формування інтегрованої системи моніторингу якості, яка сприятиме підвищенню якості послуг, задоволенню потреб споживачів та вдосконаленню регулювання галузі.

Важливим аспектом контролю якості послуг в 2024 році набули заходи проведення вимірювань показників якості послуг мобільного зв'язку сертифікованими засобами вимірювальної техніки НКЕК, що реалізовувались із використанням вимірювальних портативних мобільних комплектів типу Freerider III, Freerider IV та спеціального програмного забезпечення SmartAnalytics виробництва Rohde & Schwarz SwissQual у рамках заходів державного нагляду НКЕК.

Забезпечення підвищення якості послуг електронних комунікацій та розв'язання питань їх доступності залишатимуться для НКЕК одними з пріоритетних завдань сфери електронних комунікацій і в 2025 році. Зокрема, заходи спрямовані на:

- постійне відстеження показників якості послуг, що надаються операторами, та їх відповідності нормативним вимогам;
- забезпечення доступності послуг;
- впровадження інновацій;
- захист прав споживачів та підвищення обізнаності споживачів на отримання послуг належної якості.

Реалізація цих заходів дозволить також забезпечити стабільний розвиток сфери електронних комунікацій, підвищити рівень задоволення споживачів та сприяти формуванню конкурентного ринку послуг електронних комунікацій в Україні.

З метою контролю за дотриманням встановлених вимог щодо якості надання універсальних послуг поштового зв'язку НКЕК у 2024 році було проведено планові та позапланові перевірки. Під час цих заходів здійснювалася перевірка відповідності надання послуг поштового зв'язку вимогам законодавства у сфері надання послуг поштового зв'язку, а також дотримання нормативних строків пересилання поштових відправлень, що належать до універсальних послуг поштового зв'язку та надаються призначеним оператором поштового зв'язку АТ «Укрпошта». За результатами таких перевірок було виявлено низку порушень з боку АТ «Укрпошта» та винесено відповідне розпорядження НКЕК про усунення порушень законодавства про поштовий зв'язок.

Також у цій сфері залишаються актуальними питання щодо: неузгодженості законодавчих процедур моніторингу якості надання послуг поштового зв'язку (як усього спектра, так і окремих регульованих універсальних послуг), відсутності критеріїв та показників якості надання універсальних поштових послуг, узгоджених із відповідними європейськими стандартами, тощо.

Відповідно, в 2025 році заплановано спільно з Мінрозвитку напрацювання відповідних змін до Закону про пошту та Закону про НКЕК, інших нормативно-правових актів в сфері надання послуг поштового зв'язку.

Слід також відмітити негативну тенденцію до збільшення кількості скарг користувачів послуг поштового зв'язку як безпосередньо до АТ «Укрпошта», так і до НКЕК та інших органів державної влади у 2024 році.

З метою захисту прав користувачів поштових послуг, зокрема універсальних послуг поштового зв'язку, у 2024 році було запроваджено щоквартальні спільні наради НКЕК та Мінрозвитку з призначеним оператором поштового зв'язку АТ «Укрпошта» з питань якості надання послуг поштового зв'язку, а також уніфікації та забезпечення повноти первинної інформації про скарги, що надходять до Регулятора. Зазначені заходи дали можливість запровадити оперативний діалог з призначеним оператором поштового зв'язку АТ «Укрпошта» з метою своєчасного виявлення та вирішення проблемних питань.

Водночас залишається проблема недостатньої повноти та достовірності звітних даних операторів поштового зв'язку. Це обумовлено тим, що в умовах воєнного стану, деякі оператори поштового зв'язку вимушено призупинили або припинили свою діяльність, в той же час, окремі суб'єкти господарювання помилково авторизують себе як оператора поштового зв'язку в повідомленнях про початок здійснення діяльності в сфері надання послуг поштового зв'язку і при цьому такої діяльності не здійснюють.

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЯКОСТІ НАДАВАННЯ УНІВЕРСАЛЬНИХ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

ГЕОГРАФІЧНІ ОГЛЯДИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ПОСЛУГ

З метою визначення територій, у яких відсутній доступ до мереж широкопasmового доступу або послуг голосових електронних комунікацій та визначення наявності електронних комунікаційних послуг у різних населених пунктах, НКЕК здійснено першу ітерацію проведення наступних географічних оглядів:

- доступності фіксованого широкопasmового доступу;
- доступності мобільного широкопasmового доступу;
- доступності послуг голосових електронних комунікацій у фіксованому місці.

Відповідні географічні огляди були проведені на всій території України, за винятком регіонів, де тривають воєнні (бойові) дії або які перебувають під тимчасовою окупацією, а саме: Донецької, Луганської, Запорізької, Харківської, Херсонської областей та території Автономної Республіки Крим.

Також у процесі проведення географічних оглядів була проведена значна робота із встановлення комунікації з органами місцевого самоврядування з метою отримання

додаткових даних безпосередньо від місцевих органів самоврядування.

За результатами отриманих даних в рамках проведення географічного огляду доступності мереж фіксованого широкопasmового доступу встановлено, що:

- 18 370 населених пунктів мають фіксований доступ до мережі Інтернет;
- 18 076 населених пунктів мають широкопasmовий доступ до мережі Інтернет зі швидкістю від 30 Мбіт/с, з них:
 - 15 695 населених пунктів – за даними постачальників мереж/послуг;
 - 2 381 населених пунктів – за даними органів місцевого самоврядування;
- 4 917 населених пунктів потребують забезпечення фіксованого широкопasmового доступу.

За інформацією постачальників мереж/послуг протягом 2025 року заплановано розгортання мереж широкопasmового доступу в 735 населених пунктах, з яких 40 населених пунктів наразі не мають широкопasmового доступу до мережі Інтернет.

Заплановане розгортання електронних комунікаційних мереж фіксованого широкопasmового доступу (від 30 Мбіт/с) на 2025 рік, за регіонами

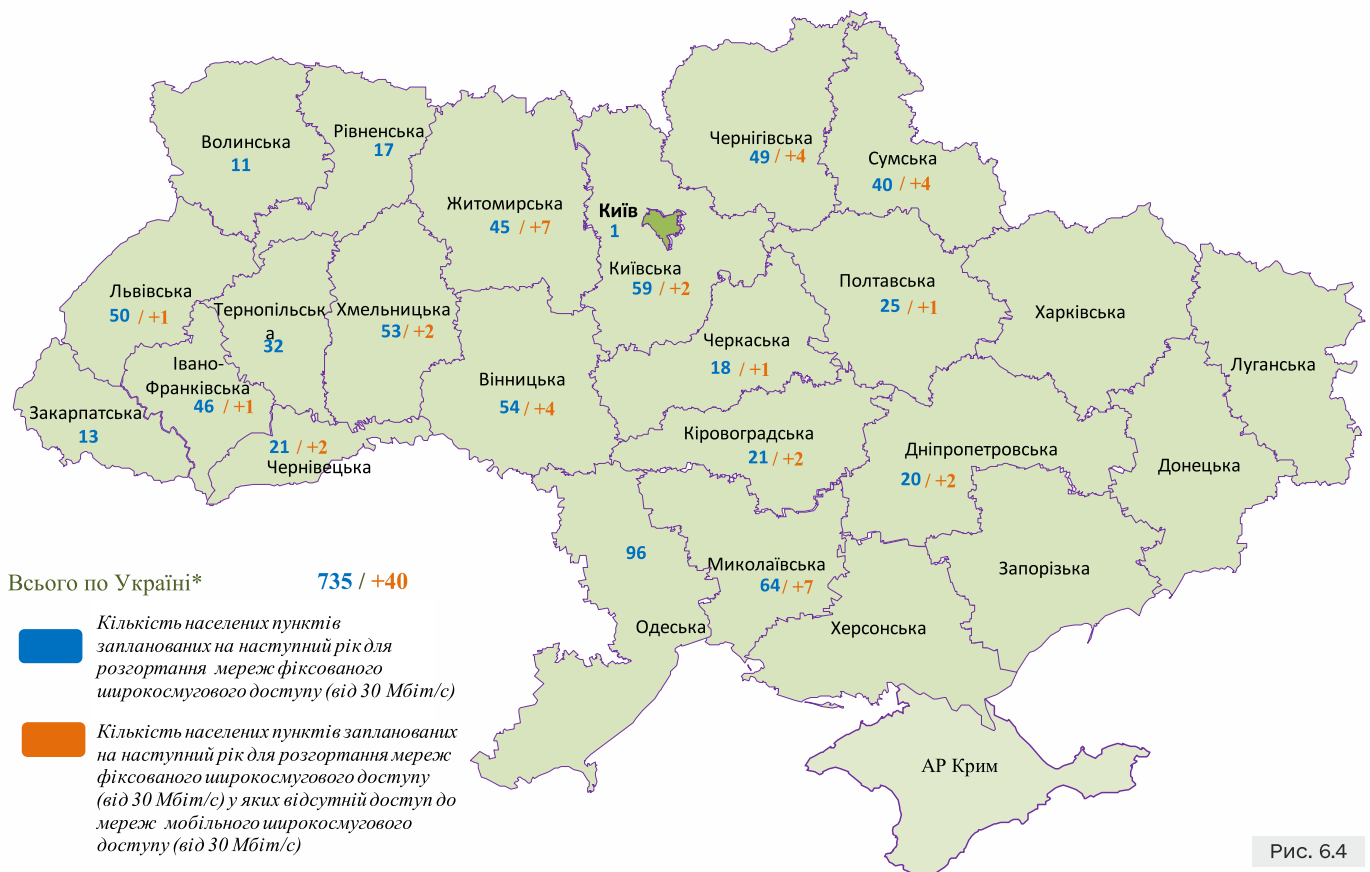

Рис. 6.4

За результатами отриманих даних в рамках проведення географічного огляду доступності мобільного широкосмугового доступу встановлено, що 23 010 населених пунктів мають доступ до електронних комунікаційних мереж мобільного зв'язку, з них 20 875 населених пунктів охоплені мережею за технологією 4G та 2 119 населених пунктів потребують забезпечення

мобільного широкосмугового доступу.

За інформацією постачальників мереж/послуг у 2025 році заплановано розгортання мереж мобільного зв'язку за технологією 4G в 758 населених пунктах, з яких 39 населених пунктів наразі не мають мобільного зв'язку за технологією 4G.

Заплановане розгортання електронних комунікаційних мереж мобільного зв'язку за технологією 4G на 2025 рік, за регіонами

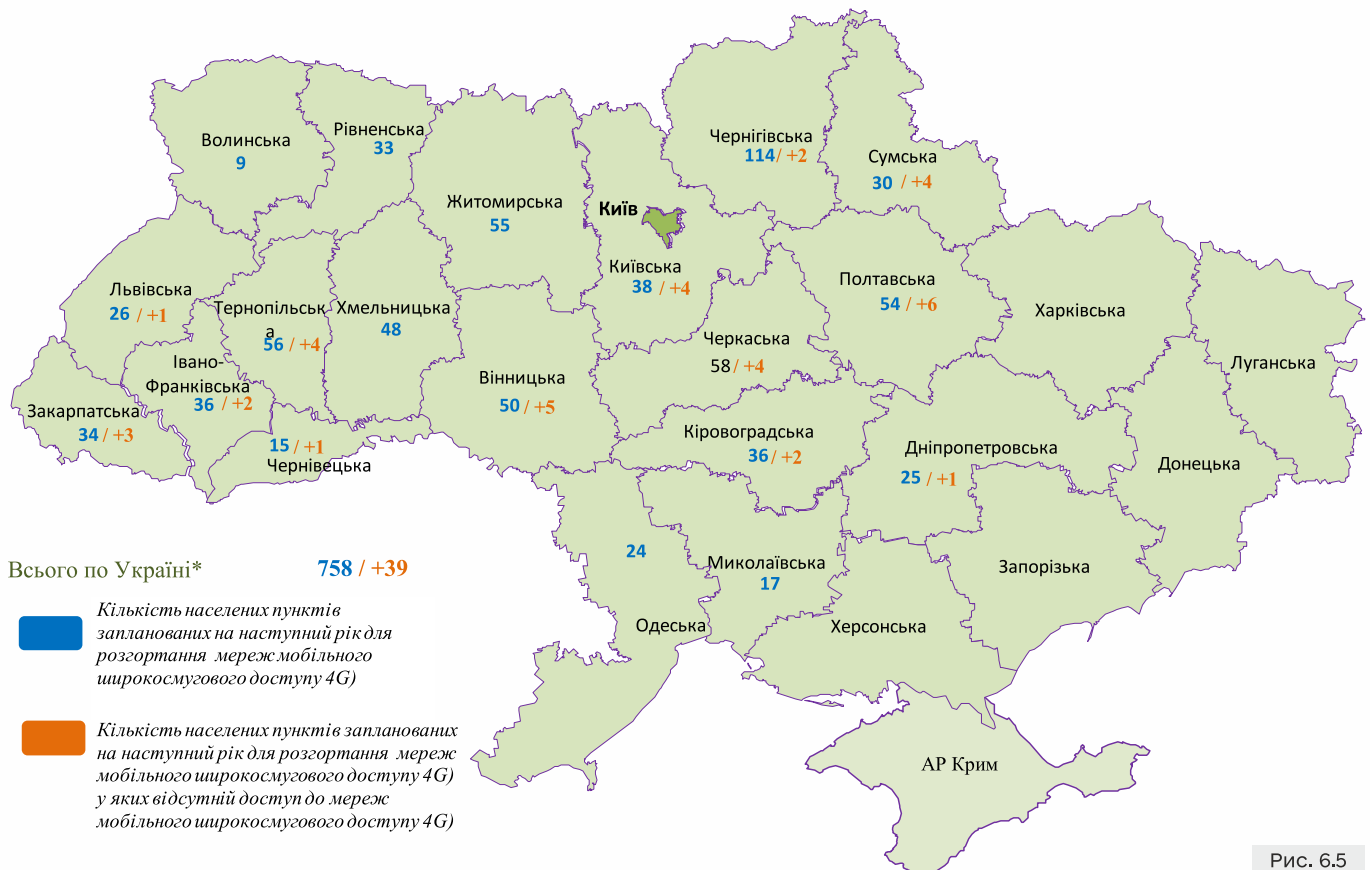

Рис. 6.5

За результатами отриманих даних в рамках проведення географічного огляду послуг голосових електронних комунікацій у фіксованому місці встановлено, що в 23 033 населених пунктах наявний доступ до таких послуг. Відповідно не було виявлено населених пунктів, на яких проводився географічний огляд, що потребують забезпечення доступу до послуг голосових електронних комунікацій у фіксованому місці.

Крім того, НКЕК розроблено цифровий інструмент багаторівневу карту* (вебінструмент) для візуалізації отриманих даних за результатами проведення географічних оглядів та для доступності кінцевим користувачам інформації про наявність електронних комунікаційних мереж та послуг у різних населених пунктах та можливість вибору постачальника мереж/послуг.

В цілому, результати географічних оглядів слугують основою для прийняття стратегічних рішень щодо подальшого розвитку

електронних комунікаційних мереж та створення сприятливих умов для інвесторів та операторів електронних комунікацій.

* Враховуючи дію воєнного стану в Україні, дані щодо проведених або оновлених географічних оглядів з деталізацією до кожного населеного пункту не публікуються.

ПРОЗОРІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ НКЕК ТА СТАН СПРОМОЖНОСТІ ВИКОНУВАТИ ЗАВДАННЯ ТА ПОВНОВАЖЕННЯ

На виконання Закону України про НКЕК, Регулятор у 2024 році неухильно дотримувався засад відкритості своєї діяльності та прозорості у прийнятті рішень і висвітленні публічних заходів.

У 2024 році було успішно завершено розробку та впроваджено в дослідну експлуатацію новий вебсайт НКЕК (<https://nkek.gov.ua>) як одну із складових майбутньої Електронної регуляторної платформи, створений за фінансової підтримки Європейського Союзу у рамках проекту DPS2UA.

Новий вебсайт відображає головні напрямки та принципи діяльності, зокрема принцип відкритості та прозорості роботи як державного органу та є головною інформаційною платформою для постачальників мереж/послуг, операторів поштового зв'язку, споживачів відповідних послуг та міжнародних партнерів.

Також вебсайт НКЕК відповідає вимогам доступності із застосуванням інтерфейсів, адаптованих для осіб із особливими потребами та враховує вимоги безбар'єрності для різних вікових та соціальних груп, має більш розширений функціонал – можливість подання звернень громадян з використанням власних механізмів порталу та розширених пошукових можливостей, відповідає вимогам із забезпечення кібербезпеки. Як результат – середня щоденна відвідуваність сторінок вебсайту НКЕК із вересня зросла майже удвічі.

Окремо створений розділ «Календар засідань» вебсайту НКЕК, за допомогою якого оприлюднюється інформація щодо запланованих засідань та супутніх матеріалів, є принципово новим прозорим підходом як до організації та проведення засідань НКЕК як основної форми роботи колегіального органу, так і для всебічного висвітлення результатів засідань – прийнятих рішень, постанов, протоколів засідань у формі відкритих слухань, записів засідань з посиланням на YouTube канал НКЕК і реєстру прийнятих рішень НКЕК. Оновлено форму для реєстрації бажаючих взяти участь у засіданнях у формі відкритих слухань (онлайн): так, протягом 2024 року 59 із 98 засідань НКЕК були відкритими і до участі у них запрошено понад 200 осіб із числа представників суб'єктів господарювання, громадських об'єднань, а також фізичних та юридичних осіб.

Прозорість і відкритість діяльності НКЕК

7 РОЗДІЛ

На засіданнях у формі відкритих слухань було прийнято більшість - майже 90% усіх рішень та постанов НКЕК. Порівняно із 2023 роком загальна кількість розглянутих НКЕК рішень та постанов зросла більше ніж у півтора рази - з 506 до 867.

Для зручності навігації вебсайтом НКЕК і більш прозорого розташування інформації про послуги та корисні посилання розподілено за двома напрямками - для постачальників та споживачів, з урахуванням визначених сфер діяльності Регулятора і пріоритету інформування про якість електронних комунікаційних послуг, надання НКЕК адміністративних послуг тощо, адже в умовах повномасштабної збройної агресії РФ проти України, постачальники мереж продовжують успішно розвивати сферу електронних комунікацій.

Більш того новий вебсайт НКЕК дає можливість подання електронних звернень громадян до НКЕК через спеціальну форму з інтуїтивно зрозумілим інтерфейсом, що забезпечує зручний канал комунікації та спрощує процес взаємодії з громадянами.

Для відкритого діалогу із усіма зацікавленими сторонами традиційно оприлюднено План діяльності з підготовки проектів нормативно-правових актів НКЕК, що мають ознаки регуляторних актів, та План діяльності з підготовки НКЕК проектів регуляторних актів КМУ на 2025 рік, затверджені рішенням НКЕК від 11.12.2024 № 754. Протягом 2024 року на виконання затверджених планів діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, на офіційному вебсайті НКЕК оприлюднено для громадського обговорення 23 проекти нормативно-правових актів, що мали ознаки регуляторного акта, і розглянуті НКЕК пропозиції і зауваження.

Окрім того, НКЕК системно висвітлювався євроінтеграційний напрям діяльності через усі доступні канали комунікації: офіційний вебсайт, сторінки у соціальних мережах Facebook та YouTube. Особлива увага приділялася інформуванню про приєднання України до політики ЄС «Роумінг як вдома» та про досягнутий прогрес у імплементації актів права ЄС у сферах електронних комунікацій, користування радіочастотним спектром, надання послуг поштового зв'язку, у тому числі і щодо захисту прав споживачів.

Загалом, у 2024 році на офіційному вебсайті НКЕК, з дотриманням принципів відкритості та прозорості діяльності НКЕК, оприлюднено понад 120 новин та публікацій про діяльність НКЕК, і майже 240 дописів та історій на офіційній сторінці НКЕК у Facebook, спрямовані на висвітлення не тільки діяльності НКЕК, але й важливих для постачальників та користувачів електронних комунікаційних послуг та послуг поштового зв'язку тематик, а також записи засідань НКЕК та корисного відеоконтенту на офіційному Youtube каналі НКЕК, що сприяло підвищенню рівня впізнаваності Регулятора та взаємодії із представниками медіа та споживачами.

З метою виконання та дотримання вимог статей 15 та 16 Закону про НКЕК 30.03.2024 у новому зручному для перегляду форматі оприлюднено Річний Звіт НКЕК за 2023 рік.

11.04.2024 за підтримки проекту DPS2UA проведено другу щорічну конференцію "НКЕК: Україна на зв'язку '24" (#KeepingUkraineConnected), яка об'єднала на своєму майданчику представників державних органів, індустрії електронних комунікацій та сектору поштового зв'язку, профільних асоціацій, іноземних колег та медіа. Загалом - більше 200 учасників, серед яких Віце-прем'єр-міністр України з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій - Міністр цифрової трансформації України Михайло Федоров, Голова Федеральної комісії зв'язку Сполучених Штатів Америки Джессіка Розенворсель, директорка напрямку «Цифрове десятиліття та підключення» DG CONNECT Європейської Комісії Каміла Клок, Голова BEREC Тонко Обулен, директорка групи з мереж і комунікацій Офісу комунікацій Великої Британії (Ofcom) Ліндсі Фасселл, керівник відділу співробітництва Представництва ЄС в Україні Штефан Шльойнінг та багато інших.

Головна мета - представлення результатів роботи НКЕК за 2023 рік - Річний Звіт НКЕК, викликів та досягнень у сферах електронних комунікацій та надання послуг поштового зв'язку в умовах повномасштабного вторгнення РФ на територію України, прогресу в наблизенні секторального законодавства до права ЄС та на шляху до інтеграції в Єдиний цифровий ринок ЄС, планів та пріоритетів на майбутнє.

Також було проведено панельну дискусію за участі CEO найбільших постачальників мереж та послуг мобільного та фіксованого зв'язку.

«Випробування другого року повномасштабної збройної агресії РФ проти України зробили нас стійкішими. Ми адаптувалися до щоденних викликів - громадяни, бізнес та держава, а наші цінності стали ще чіткішими. Сфера електронних комунікацій також проходить свою трансформацію.» - О. Животовський, Голова НКЕК.

«В умовах триваючої повномасштабної збройної агресії РФ проти України, ми продовжуємо гармонізувати національне законодавство з актами права ЄС з метою інтеграції України до Єдиного цифрового ринку ЄС. Приєднання України до роумінгової зони ЄС - «Роумінг як вдома» є ключовим пріоритетом на цьому шляху.» - Л. Мальон, членкиня НКЕК.

«Ринок електронних комунікацій повинен бути стійким та конкурентним, а послуги зв'язку та доступу до Інтернету - якісні та доступні українцям!». - В. Трощенко, членкиня НКЕК.

ВАЖЛИВІ ПОДІЇ НКЕК У 2024 РОЦІ В КОНТЕКСТІ ВІДКРИТОСТІ, ПУБЛІЧНОСТІ ТА ПЕРШОСТІ:

- НКЕК за підтримки проєкту DPS2UA проведено першу національну інформаційну кампанію для споживачів електронних комунікаційних та поштових послуг, яка була спрямована на підвищення обізнаності громадян про їх права як споживачів електронних та поштових послуг та заохочення до свідомого користування ними. Протягом вересня 2024 року на національних каналах, а також в соціальних мережах НКЕК (вебсайт НКЕК, офіційні сторінки НКЕК у Facebook та YouTube) демонструвалися освітні ролики, в яких розповідалося про права споживачів електронних комунікаційних послуг, про те, як правильно обрати постачальника мобільних, інтернет чи поштових послуг, як користуватися зв'язком під час блекаутів, що таке ідентифікація мобільного абонента і навіщо вона потрібна, як захистити свої особисті дані та кошти від онлайн шахраїв, як забезпечити себе від кібербулінгу тощо;
- У листопаді 2024 року, вперше в умовах воєнного стану, НКЕК публічно провела перший за останні 6 років аукціон з продажу ліцензій на користування радіочастотним спектром, за підсумками якого мобільні оператори отримали в користування на 15 років нові технологічно нейтральні частоти в діапазонах 2100, 2300 і 2600 МГц, що також можуть використовуватись для 5G і покращення якості зв'язку;
- У грудні 2024 року на вебсайті НКЕК вперше опубліковані ключові показники стану ринків електронних комунікацій у вигляді інтерактивного Дашборду, інформація в якому наведена в реальному часі з 2021 року на кварталній основі та змінюється залежно від оновлення інформації в рамках регуляторної звітності.

Доступ до публічної інформації і відкриті дані

Відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» до НКЕК як розпорядника публічної інформації протягом 2024 року надійшло 66 запитів на публічну інформацію (для порівняння у 2023 році – 78, у 2022 – 42). При цьому дві третини запитів надійшло до НКЕК від фізичних осіб, майже половина усіх запитів стосувалася безпосередньо питань діяльності НКЕК, а третина від загальної кількості – питань діяльності постачальників мереж/послуг або операторів поштового зв'язку. За результатами розгляду запитів понад три чверті із отриманих було задоволено повністю або частково (53 із 66). Відповіді на усі запити було надано НКЕК у строки, визначені Законом України «Про доступ до публічної інформації».

Оприлюднення інформації у формі відкритих даних здійснюється відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації»: набори відкритих даних загалом 52 рази публікувалися і оновлювалися як на офіційному вебсайті НКЕК, так і на Єдиному державному вебсайті відкритих даних, з урахуванням тимчасових обмежень на час воєнного стану.

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ НКЕК КАДРОВИМИ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНИМИ РЕСУРСАМИ

I. Оптимізація організаційної структури

Рішення Уряду щодо скорочення на 79 одиниць граничної чисельності працівників НКЕК зумовило перегляд структури НКЕК у 2024 році в напрямку оптимізації.

Передбачена на початку року штатна чисельність була скорочена на 39 штатних одиниць (з 260 до 221). Зменшення кількості штатних посад більшості структурних підрозділів апарату НКЕК відбулося внаслідок організаційних змін – реорганізації існуючих самостійних структурних підрозділів з департаменту в управління, з відділу у сектор, об'єднання підрозділів, посад (та утворення нових структурних одиниць).

Нову структуру НКЕК введено в дію з 01.04.2024, її утворюють - 7 членів НКЕК, включаючи Голову НКЕК, та апарат у складі 20 самостійних структурних підрозділів та 1 посадової особи, яка

не входить до складу структурних підрозділів, під головуванням керівника апарату.

При формуванні структури НКЕК збережено орієнтацію на необхідність забезпечення виконання покладених на НКЕК функцій: 70% передбаченої загальної чисельності працівників апарату зосереджені у підрозділах, які виконують профільні функції НКЕК щодо державного регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, і, відповідно, 30% - в підрозділах, що здійснюють документальне, матеріально-технічне, фінансове, кадрове, інформаційне та інше забезпечення профільної діяльності НКЕК.

Для реалізації рішень Уряду щодо реформи умов оплати праці державних службовців проведено повторну класифікацію 110 посад державної служби в НКЕК, результати якої реалізовано при затвердженні штатного розпису на 2024 рік апарату НКЕК.

II. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ЯКІСНОГО СКЛАДУ КОМАНДИ, ЯКА ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ, ПОКЛАДЕНИХ НА НКЕК, СТАНОМ НА 31.12.2024:

221
штатна
чисельність

98,5%
частка фахівців,
які пройшли
професійне
навчання
протягом
2024 року

63%
частка фахівців,
які працюють
в команді
більше 5 років

94%
частка фахівців,
які мають
вищу освіту
ступеня магістра

66%
частка державних
службовців,
які отримали
високу оцінку
за результатами
оцінювання
службової
діяльності
за 2024 рік

15%
частка фахівців,
які володіють
англійською на
рівні B1 та вище

5
кількість фахівців,
які мають науковий
ступінь

48 р.
середній вік
працівників

56% - жінки
44% чоловіки

92%
укомплектованість
штату

У 2024 році спостерігалася тенденція щодо збільшення показника укомплектованості штату НКЕК (з 75% на початку року до 92% наприкінці року), що стало можливим завдяки:

- збереженню кадрового потенціалу під час скорочення посад внаслідок зміни структури НКЕК;

- можливості працювати дистанційно, що є складовою безпеки в умовах воєнного стану;
- проведеним заходам щодо добору кандидатів на посади (зокрема, організація презентаційної зустрічі з випускниками профільних навчальних спеціальностей).

Розподіл працівників за освітою

Рис. 7.1

Розподіл працівників за стажем роботи в НКРЗІ/НКЕК

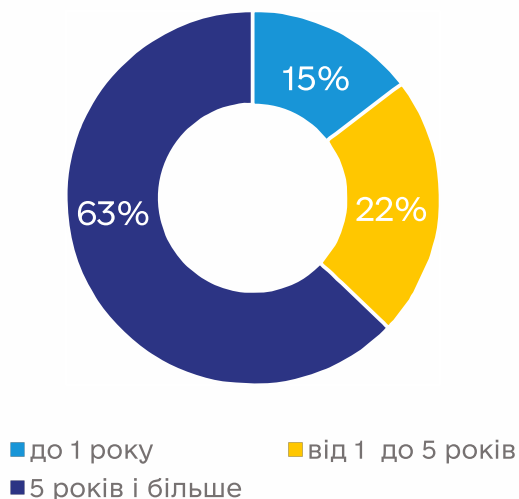

Рис. 7.2

Відбулося відчутне омолодження колективу у зв'язку з добором фахівців після закінчення профільних навчальних закладів на заміну працівників, які вийшли на пенсію. Таким чином, у порівнянні з початком року частка працівників зі стажем роботи в НКЕК більше 5 років зменшилася з 76 % до 63 %, натомість збільшилась частка працівників зі стажем роботи в НКЕК до 1 року. При цьому оновлення колективу здійснюється поступово, із збереженням засад інституційної пам'яті та умов для наставництва досвідчених працівників під час адаптації новопризначених.

III. Підвищення професійної компетентності

Професійне навчання у 2024 році пройшло 98,5% від середньооблікової чисельності працівників (192 особи), середній показник обсягу навчання порівняно із минулим роком зріс на 21 % і склав 2,95 кредити Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

При цьому традиційно при використанні обмежених фінансових можливостей перевага надається організації навчання за програмами, орієнтованими на професійні потреби працівників. Вказане актуально з огляду на впровадження нових повноважень НКЕК, пов'язаних з імплементацією європейського досвіду, оновленого законодавства щодо державного регулювання у сферах електронних комунікацій, сучасних викликів щодо кіберзахисту в умовах війни тощо. Враховуючи вказане, зокрема, проведено навчання із питань бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання у сфері електронних комунікацій, впровадження систем управління інформаційною безпекою на основі ISO 27001, розроблення форм для формування баз даних на базі MS Excel та DevOps. Підвищення професійної компетентності працівників щодо вивчення кращих практик Європейського Союзу та інших країн забезпечується широкою мережею участі у міжнародних заходах та реалізацією проектів міжнародної технічної

допомоги, в рамках якої навчання пройшли 34 працівники НКЕК.

У 2024 році НКЕК приділяла значну увагу професійному розвитку своїх співробітників, організувавши загалом 9 семінарів/тренінгів: з нейромеджменту комунікацій, лідерства в умовах кризи, створення ефективних команд, підготовки інформаційних кампаній для медіа та інституційної організації регуляторних органів ЄС.

Збережено традицію організації внутрішніх навчань, спрямованих на дотримання вимог законодавства при реалізації внутрішніх процесів та повноважень НКЕК. Ці навчання охоплювали, зокрема, питання державного нагляду, запобігання корупції, оцінювання результатів службової діяльності, використання системи електронного документообігу.

Найбільшу питому вагу серед видів навчання традиційно займає самоосвіта шляхом вивчення законодавства на робочому місці та застосування освітніх е-платформ, наприклад Дія.Освіта, Study.NAZK, Prometheus тощо.

Залишається актуальною проблема фінансової неможливості замовлення коштовних навчальних програм у сфері ІТ.

Водночас оцінка результатів проведених навчань свідчить про традиційно високий рівень задоволеності учасників.

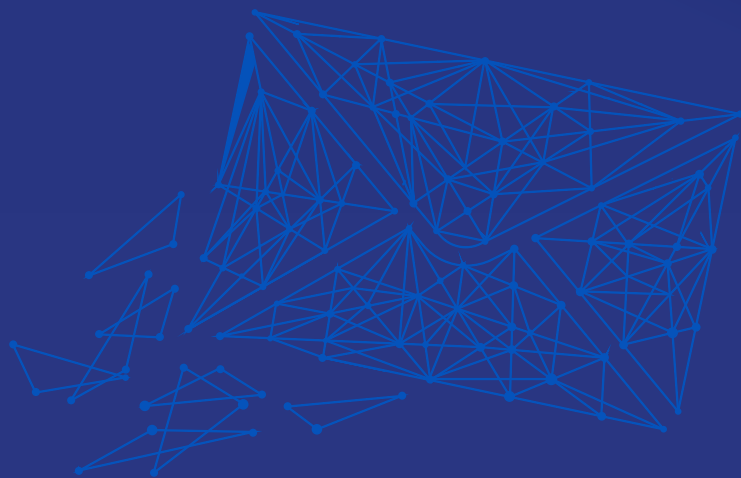
Документальне забезпечення

За підсумками 2024 року загальний документообіг НКЕК склав:

94 491

документ:

- вхідні - **68 590**
- вихідні - **10 358**
- внутрішні - **15 543**

Всього у 2024 році на контролі в НКЕК знаходилося 14 050 документів.

Забезпечення ефективного виконання завдань, покладених на працівників чи структурні підрозділи НКЕК, проводилося шляхом щотижневого випереджувального моніторингу виконання таких завдань. Це включало в себе аналіз рішень, розпоряджень, наказів, доручень та інших актів, які передбачаються законодавством та прийнятими рішеннями НКЕК, та доведення вищезазначеної інформації на апаратних нарадах НКЕК. Запровадження ефективних заходів контролю в НКЕК протягом 2024 року сприяло високому рівню дотримання та успішного виконання визначених завдань.

РЕЗУЛЬТАТИ ЩОРІЧНОГО ВИКОНАННЯ КОШТОРИСУ (АУДИТ) НКЕК ЗА 2024 РІК

Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» та кошторисом на 2024 рік передбачено фінансування НКЕК із загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою 5561010 «Керівництво та управління у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» у сумі 181 725,6 тис. грн, у тому числі:

- оплата праці з нарахуваннями становила 143 038,6 тис. грн;
- комунальні послуги та енергоносії – 3 400,6 тис. грн;
- інші видатки становили 35 286,4 тис. грн.

Кошторис НКЕК на 2024 рік

Рис. 7.3

З метою ефективного використання бюджетних коштів здійснено перерозподіл бюджетних асигнувань в розрізі економічної класифікації видатків бюджету у межах загального обсягу бюджетних призначень за бюджетною програмою, затверджених у розписі бюджету та кошторисі НКЕК у 2024 році.

Виконання кошторису НКЕК за 2024 рік, тис. грн

Рис. 7.4

За вищезазначеною програмою у 2024 році розподілено асигнування в повному обсязі.

В рамках аналізу ефективності за темою: «Результати щорічного виконання кошторису (аудит) НКЕК за 2024 рік» було здійснено оцінку виконання кошторису та ефективності використання бюджетних коштів.

Проведений аналіз складання і затвердження кошторису НКЕК на 2024 рік, а також загального стану його виконання, підтвердив відповідність затверджених сум бюджетним асигнуванням, обґрунтованість потреби в бюджетних асигнуваннях та їх цільове використання. Фінансові зобов'язання НКЕК не перевищували кошторисних призначень, а порушень порядку внесення змін до кошторису не встановлено.

У 2024 році обсяг бюджетних асигнувань, виділених з загального фонду, становив 181 725 600,00 грн, з яких фактично використано (касові видатки) 179 937 018,65 грн. Відхилення між затвердженими та касовими видатками склали (-1 788 581,35) грн. Це призвело до економії бюджетних коштів у сумі 1 788 581,35 грн, що стало наслідком нарахування ЄСВ за зниженою ставкою 8,41% на заробітну плату для осіб з інвалідністю, замість встановленої ставки ЄСВ у 22%.

Додаткова економія була досягнута завдяки раціональному підходу до закупівель та оптимізації використання матеріальних ресурсів. Значні заощадження були також отримані за рахунок зменшення витрат на комунальні послуги. Наприклад, витрати на тепlopостачання зменшилися на 30,7 % від затвердженого кошторису: замість запланованих 832 400 грн фактичні витрати склали 576 682,87 грн. Витрати на електроенергію також знизилися на 36%, що є значним досягненням завдяки зменшенню обсягів споживання енергоносіїв і комунальних послуг.

Найбільшу питому вагу від загальної суми використаних видатків займають:

- витрати на оплату праці і нарахування на заробітну плату (КЕКВ 2100) – 78,75 %;
- використання товарів та послуг (в т.ч. комунальних) (КЕКВ 2200) – 21,06 %;
- поточні трансферти (КЕКВ 2600) – 0,18 %;
- інші поточні видатки (КЕКВ 2800) – 0,01 %.

Аналізуючи результати виконання кошторису НКЕК на 2024 рік, що відображає фактичний стан витрат протягом року, встановлено, що початково запланована структура розподілу коштів була повністю дотримана.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» планові надходження коштів до Державного бюджету України за кодами, за якими закріплено контроль за справлянням (стягненням) платежів до бюджету (постанова від 16.02.2011 № 106 (зі змінами) за 2024 рік складають 17040,0 тис. грн.

Фактичні надходження коштів до державного бюджету за 2024 рік складають

2 919 215,4 тис. грн;

в тому числі в розрізі кодів:

- по коду 22011400 «Плата за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензій на користування радіочастотним

спектром (радіочастотним ресурсом) України та видачу дублікатів таких ліцензій» – надійшло

3 347,0 тис. грн;

- по коду 22012200 «Плата за видачу, переоформлення, продовження строку дії дозволів на користування ресурсами нумерації» – надійшло

21 134,9 тис грн;

- по коду 21082700 «Кошти гарантійного внеску (якщо вони не повертаються учаснику) та кошти, що сплачуються учасниками за

2 894 733,5 тис. грн.

СТАН ЦИФРОВІЗАЦІЇ НКЕК

Важливим етапом покращення стану цифровізації НКЕК в 2024 році стало впровадження в дослідну експлуатацію нового офіційного вебсайту НКЕК (за підтримки проєкту DPS2UA), з метою відображення діяльності Регулятора, зокрема відкритості та прозорості його роботи, як державного органу (більш детальна інформація про функціональні можливості нового вебсайту НКЕК наведена у розділі 7 «Прозорість і відкритість діяльності НКЕК»).

Використання сучасних технологій під час розробки програмного забезпечення вебсайту дозволило здійснити його швидку інтеграцію з елементами ЕРП у майбутньому.

Протягом 2024 року здійснено декілька вагомих ініціатив у напрямку створення та впровадження ЕРП та її елементів, а саме:

- розроблення Положення про Електронну регуляторну платформу, затвердженого постановою НКЕК від 01.05.2024 № 236, що зареєстрована в Мін'юсті 24.05.2024 за № 752/42097;
- внесення проєкту щодо створення та забезпечення функціонування ЕРП до переліку пріоритетних напрямів та завдань (проєктів) цифрової трансформації на 2024-2026 роки, схвалених розпорядженням КМУ від 02.08.2024 № 735-р.

Разом з тим, з метою фінансового забезпечення робіт зі створення ЕРП та її

елементів була проведена підготовка детальних розрахунків та обґрунтувань, за результатами чого в Законі України «Про державний бюджет на 2025 рік» заплановані видатки для реалізації проєкту щодо створення першої черги ЕРП в НКЕК.

Також з метою впровадження комплексного підходу в процесі створення та впровадження ЕРП та її елементів, рішенням НКЕК від 13.11.2024 № 643 було утворено Робочу групу з питань розробки Електронної регуляторної платформи та її підсистем, результатом роботи якої стане як автоматизація управлінських процесів Регулятора, так і сучасний цифровий інструмент для забезпечення прозорості та доступності регуляторної політики для громадян та суб'єктів господарювання в сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку.

НКЕК взято участь в розробці, ініційованого Мінцифри, Порядку подання засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг інформаційного повідомлення про відсутність можливості отримання електронних комунікаційних послуг абонентами мобільного зв'язку, затвердженого постановою КМУ від 17.12.2024 № 1440. Здійснювалися підготовчі заходи з обробки інформаційних повідомлень про відсутність можливості отримання електронних комунікаційних послуг та аналізу наведених у них даних, які будуть продовжені і в 2025 році.

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ
У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ,
РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА
ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

📍 вул. Солом'янська, 3, м. Київ, 03110

☎️ (380 44) 202-00-43;
202-00-10, 202-00-22

✉️ office@nkrzi.gov.ua;
kabmin_doc@nkrzi.gov.ua

🌐 www.nkek.gov.ua